

Zarząd Województwa Podkarpackiego

Załącznik do Uchwały Nr 131/2831/16
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 5 stycznia 2016 r.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Projekt aktualizacji

Rzeszów, 2016 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
1.1. Podstawa prawna.....	5
1.2. Zakres opracowania.....	5
1.3. Metodyka sporządzania WPGO	5
2. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO	6
3. ISTNIEJĄCE ŚRODKI SŁUŻĄCE ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIU ODPADÓW I OCENA ICH UŻYTECZNOŚCI	10
3.1. Ogólne metody zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych.....	10
3.2. Ogólne metody zapobieganie powstawaniu odpadów ulegających biodegradacji.....	12
3.3. Ogólne metody zapobiegania powstawaniu odpadów opakowaniowych	12
4. ANALIZA AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI	13
4.1. Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów z grup 01 – 19 (informacje ogólne).....	13
4.2. Charakterystyka szczegółowa dotycząca wybranych odpadów	32
4.3. Odpady komunalne (grupa 20).....	59
4.4. Przetwarzanie odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych	77
4.5. Pozostałe odpady.....	79
4.6. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	79
4.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami, w tym ocena potrzeby tworzenia nowych lub zmiany systemów zbierania odpadów oraz budowy dodatkowej infrastruktury służącej gospodarowaniu odpadami, zgodnie z zasadą bliskości, oraz w razie potrzeby, realizacji inwestycji w celu zaspokojenia istniejących potrzeb, a także zamknięcia istniejących obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami, uwzględniające w razie potrzeby, podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację istniejących instalacji gospodarowania odpadami.....	82
5. PROGNOZA ZMIAN	84
5.1. Prognoza demograficzna	84
5.2. Prognozowane zmiany w zakresie organizacyjnym i technologicznym	84
5.3. Odpady z grup 01-19.....	85
5.4. Odpady komunalne (grupa 20).....	89
5.5. Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia, w tym cele dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów..103	
6. KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI PODEJMOWANE DLA OSIĄGNIĘCIA WYZNACZONYCH CELÓW	106
6.1. Odpady niebezpieczne z grup 01-19	106
6.2. Odpady z grup 01 – 19	108
6.3. Odpady komunalne (grupa 20).....	109

6.4. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	111
7. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ	119
8. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU	137
9. WNIOSKI Z PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIANIA W PLANIE.....	142

Spis tabel

Tabela 1 Masa wytwarzanych odpadów grup 01 – 19 na obszarze województwa podkarpackiego w roku 2013 (WSO)	13
Tabela 2 Masa odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (WSO).....	14
Tabela 3 Najwięksi wytwórcy odpadów z grup 01 - 19 (w tym odpadów niebezpiecznych) na obszarze województwa podkarpackiego w 2013 r. (WSO)	15
Tabela 4 Masa odpadów z grup 01 – 19 (w tym niebezpiecznych) poddanych odzyskowi w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO).....	16
Tabela 5 Syntetyczne informacje o stosowanych metodach odzysku odpadów z grup 01 - 19 (w tym niebezpiecznych) w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO).....	17
Tabela 6 Masa odpadów niebezpiecznych poddanych odzyskowi w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)	18
Tabela 7 Wykaz stosowanych metod odzysku odpadów niebezpiecznych w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO).....	19
Tabela 8 Wykaz przedsiębiorstw, które poddały odzyskowi największą masę odpadów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 roku (WSO).....	20
Tabela 9 Masa odpadów z grup 01 – 19 (w tym niebezpiecznych) poddanych unieszkodliwieniu w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)	20
Tabela 10 Masa odpadów niebezpiecznych poddanych unieszkodliwieniu w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)	21
Tabela 11 Syntetyczne informacje o stosowanych metodach unieszkodliwiania odpadów z grup 01 - 19 (w tym niebezpiecznych) w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)	22
Tabela 12 Syntetyczne informacje o stosowanych metodach unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO).....	23
Tabela 13 Wykaz przedsiębiorstw, które poddały unieszkodliwieniu największą masę odpadów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (WSO).....	23
Tabela 14 Masa odpadów z grup 01 – 19 wytwarzanych i poddanych zagospodarowaniu na terenie województwa podkarpackiego (WSO)	24
Tabela 15 Zestawienie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których były w 2013 roku składowane odpady z grup 01-19 oraz odpady komunalne (WSO)	27
Tabela 16 Zestawienie czynnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie są składowane odpady komunalne – stan na dzień 31 grudnia 2013 r. (WSO).....	30
Tabela 17 Zestawienie czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych (poza składowiskami wyłącznie odpadów azbestu) – stan na dzień 31 grudnia 2013 r. (WSO)	31
Tabela 18 Ilość i rodzaj wytworzonych w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego olejów odpadowych i odpadów zawierających oleje (grupa 13, wg WSO).....	33

Tabela 19 Charakterystyka instalacji, znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego, w których poddawano odzyskowi oleje odpadowe oraz odpady zaolejone wg stanu na dzień 31.12.2013 r. (wg posiadanych decyzji administracyjnych)	34
Tabela 20 Ilość i rodzaje wytworzonych zużytych baterii i akumulatorów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. przez prowadzących działalność gospodarczą (wg WSO)	35
Tabela 21 Ilość i rodzaj zebranych zużytych baterii i akumulatorów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 roku (wg WSO)	35
Tabela 22 Ilość i rodzaj odpadów medycznych powstających w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg WSO).....	36
Tabela 23 Ilość i rodzaje odpadów weterynaryjnych powstających w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg WSO).....	37
Tabela 24 Ilość i rodzaje odpadów medycznych i weterynaryjnych poddanych odzyskowi i unieszkodliwieniu na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO).....	38
Tabela 25 Wykaz instalacji zlokalizowanych w woj. podkarpackim, w których w 2013 r. były unieszkodliwiane odpady medyczne i weterynaryjne (WSO).....	39
Tabela 26 Charakterystyka stacji demontażu pojazdów znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego (wg stanu na dzień 01.01.2013 r.) [WSO, decyzje administracyjne].....	40
Tabela 27 Ilość i rodzaj zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wytworzonego na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO)	45
Tabela 28 Masa i rodzaj zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO)	46
Tabela 29 Wykaz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego, w których w 2013 roku przetwarzano w zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (wg WSO).....	47
Tabela 30 Ilość wytworzonych przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po nich w 2013 r. w województwie podkarpackim (WSO)	49
Tabela 31 Wykaz instalacji, w których przetworzono w 2013 r. największą masę odpadów o kodzie 160103 (WSO)	51
Tabela 32 Ilość i rodzaj odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa wytworzonych na terenie województwa podkarpackiego w 2013 roku (WSO)	52
Tabela 33 Zagospodarowanie osadów ściekowych w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg WSO).....	54
Tabela 34 Wykaz instalacji, w których w 2013 roku zagospodarowano największą ilość komunalnych osadów ściekowych (poza spalarniami komunalnych osadów ściekowych) w województwie podkarpackim (wg WSO).....	55
Tabela 35 Masa odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO).....	56
Tabela 36 Osiągnięte w % poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg Sprawozdania OŚ-OP2)	57
Tabela 37 Wykaz instalacji, w których w 2013 r. poddano odzyskowi (w tym recyklingowi) największą ilość odpadów opakowaniowych (WSO)	57
Tabela 38 Wykaz gmin Regionu Centralnego	60
Tabela 39 Wykaz gmin Regionu Południowo - Wschodniego.....	61
Tabela 40 Wykaz gmin Regionu Południowo - Zachodniego.....	62
Tabela 41 Wykaz gmin Regionu Północnego	63
Tabela 42 Wykaz gmin Regionu Wschodniego.....	64
Tabela 43 Wykaz gmin Regionu Zachodniego.....	65
Tabela 44 Szacowana masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie województwa podkarpackiego w 2014 r. (obliczenia własne na podstawie ankiet oraz KPGO 2014).....	68

Tabela 45 Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	69
Tabela 46 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów w latach 2014-2020.....	69
Tabela 47 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w latach 2014 - 2020.....	70
Tabela 48 Instalacje w których przetwarzano zmieszane odpady komunalne w poszczególnych regionach w 2014r. w sposób inny niż składowanie.....	74
Tabela 49 Wykaz instalacji do zagospodarowania odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych (stan na dzień 31.12.2014 r.).....	78
Tabela 50 Zestawienie czynnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których są składowane odpady pozostałości z przetwarzania odpadów komunalnych oraz niektóre odpady komunalne..	80
Tabela 51 Prognoza liczby mieszkańców województwa podkarpackiego na lata 2015 – 2023 (obliczenia własne).....	84
Tabela 52 Prognoza masy i składu morfologicznego odpadów komunalnych w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023 (tys. Mg).....	89
Tabela 53 Wykaz gmin przynależnych do poszczególnych Regionów Gospodarki Odpadami	90
Tabela 54 Kierunki działań w gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi	106
Tabela 55 Kierunki działań w gospodarowaniu odpadami innymi niż niebezpieczne	108
Tabela 56 Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów.....	115
Tabela 57 Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego na lata 2015 - 2023	119
Tabela 58 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2015 – 2023 Zadania ogólne z zakresu gospodarki odpadami..	125
Tabela 59 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023 (Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi).....	128
Tabela 60 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023 Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z sektora przemysłowego.....	130
Tabela 61 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2015 – 2023 Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi	131
Tabela 62 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023 Zadania w zakresie gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów	135
Tabela 63 Wskaźniki monitorowania Planu gospodarki odpadami dla województwa Podkarpackiego	137

Spis map

Mapa 1 System obszarów chronionych województwa podkarpackiego	9
Mapa 2 Regiony Gospodarki Odpadami po uwzględnieniu uzasadnionych wniosków gmin	67
Mapa 3 Podział województwa na regiony gospodarki odpadami oraz wykaz instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	95

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach zarząd województwa opracowuje plan gospodarki odpadami, który podlega aktualizacji nie rzadziej, niż co 6 lat.

Pierwszy „Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego” został przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XIII/133/03 z dnia 29 września 2003 r. zaś jego aktualizację przyjęto Uchwałą Nr XXII/379/08 z dnia 26 maja 2008 r. Ostatnia aktualizacja została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXIV/409/12 z dnia 27 sierpnia 2012 r. z późniejszymi zmianami.

Niniejszy dokument jest zgodny z Polityką ekologiczną państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (przyjęta uchwałą Sejmu RP z 2009 r. MP. Nr 34, poz. 501), z Krajowym planem gospodarki odpadami 2014 (KPGO 2014) uchwalonym przez Radę Ministrów Uchwałą Nr 217 z dnia 24 grudnia 2010 r. (M.P. Nr 101, poz. 1183) oraz z obowiązującymi aktami prawnymi z zakresu gospodarki odpadami.

1.2. Zakres opracowania

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego (zwany dalej WPGO), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach dotyczy odpadów wytworzonych na obszarze województwa oraz przywożonych na jego obszar, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych.

Dla potrzeb Planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego odpady podzielone zostały na:

- odpady z grup 01 – 19, w tym odpady niebezpieczne,
- odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady niebezpieczne,

1.3. Metodyka sporządzania WPGO

Przy opracowaniu Planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego wykorzystano następujące źródła informacji:

1. Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 (M.P. Nr 101, poz. 1183).
2. Dane z wojewódzkiego systemu odpadowego (WSO)
3. Dokumentacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.
4. Materiały z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie (zwany dalej WIOŚ).
5. Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS)
6. Raporty i informatory ochrony środowiska.
7. Akty prawne z zakresu gospodarowania odpadami.
8. Ankiety
9. Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów

Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów określono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014, poz. 1 923).

Przedstawione w Planie cele i zadania dotyczą okresu 2016 – 2023 (niekiedy okresu od 2015, jeśli zadanie już zostało zapoczątkowane)..

Latami bazowymi są:

- Rok 2014 - dla odpadów komunalnych
- Rok 2013 – dla odpadów pozostałych (z grup 01 – 19).

2. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Województwo podkarpackie położone jest w południowo - wschodniej części Polski. Zajmuje powierzchnię 17,9 tys. km², co stanowi 5,7 % powierzchni kraju i 0,4 % obszaru UE. Od wschodu graniczy z Ukrainą, od południa ze Słowacją, od zachodu z woj. małopolskim, od północnego – zachodu z województwem świętokrzyskim i od północy z województwem lubelskim.

Pod względem administracyjnym, województwo obejmuje 21 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu (Rzeszów, Krosno, Przemyśl, Tarnobrzeg) oraz 160 gmin .

W województwie na koniec 2013 r. zamieszkiwało 2 129,951 osób (GUS), tj. 5,5 % ogółu ludności Polski (9-te miejsce w kraju). Pod względem gęstości zaludnienia – 119 osób na 1 km² – województwo zajmuje 8 miejsce w kraju. Najbardziej zaludniony jest podregion rzeszowski, który liczy 624 829 mieszkańców, tj. 29,3 % ogółu ludności województwa podkarpackiego. Drugim w kolejności jest podregion tarnobrzeski o liczbie 621 000 mieszkańców, co stanowi 29,1 % ogółu ludności województwa podkarpackiego.

Najmniej zaludnionym jest podregion przemyski o liczbie 397 330 mieszkańców; tj. 18,7 % ogółu ludności województwa podkarpackiego. Największe miasta województwa to: Rzeszów – 182 028 mieszkańców oraz Przemyśl – 64 276, Stalowa Wola – 64 189 i Mielec – 61 238 mieszkańców.

W miastach Województwa Podkarpackiego zamieszkuje ok. 41,3 % ogółu ludności. Jest to najniższy wskaźnik w kraju (średnio 60,6 %).

Województwo charakteryzuje się stosunkowo wysokim przyrostem naturalnym, który w 2013 r. który wyniósł 0,06 % (w kraju – 0,01 %).

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia województwa są migracje ludności. Od wielu lat w województwie notuje się ujemne saldo migracji stałej, z tendencją do zmniejszania. W 2013 r. saldo migracyjne przyjęło wartość minus 3 102 osoby.

Województwo podkarpackie położone jest, prawie w całości, w dorzeczu górnej Wisły. Wyjątkiem jest niewielka zlewnia rzeki Strwiąż, należąca do zlewiska Morza Czarnego. Województwo należy do mniej zasobnych w wody podziemne. Występuje tu również znaczne zróżnicowanie zasobów tych wód. Większość zasobów wód podziemnych nadaje się do bezpośredniego wykorzystania na cele gospodarcze, a na cele konsumpcyjne po zastosowaniu prostych metod uzdatniania. Zasoby wód powierzchniowych, wyrażające się średnimi przepływami, są stosunkowo duże..

Województwo podkarpackie leży na styku klimatu morskiego Europy północno - zachodniej i wschodnioeuropejskiego klimatu kontynentalnego. Wpływ na klimat ma również ukształtowanie powierzchni i podział fizjograficzny, dlatego wyróżniamy tutaj trzy strefy klimatyczne: niziną – Kotliną Sandomierską, podgórszą – Pogórze Karpackie, górszą – Beskid Niski i Bieszczady.

Dobowe amplitudy w województwie mogą przekraczać 30 °C. Jednocześnie wieś Chmiel w Bieszczadach jest najbardziej nasłonecznionym miejscem w Polsce.

Obszar województwa podkarpackiego jest bardzo zróżnicowany, zarówno pod względem ukształtowania terenu, jak też budowy geologicznej. Względne zróżnicowanie wysokości wynosi ponad 1 000,0 m. Krainy geograficzne układają się w pasma o ogólnym przebiegu z północnego zachodu na południowy wschód tworząc: pas wyżyn (Wyżynę Lubelską z wałem Roztocza), pas kotlin podgórskich z dolinami rzecznyymi, równinami i płaskowyżami (Kotlinę Sandomierską), pas pogórzy (Pogórze Karpackie) i pas gór (Beskidy i Bieszczady). Efektem zróżnicowania geograficznego są szczególne walory krajobrazowe oraz bogactwo siedlisk roślinnych, sprzyjające urozmaiceniu świata fauny.

Wartości przyrodnicze, a w szczególności występowanie na znacznych obszarach unikatowych i bardzo rzadkich, nie tylko w skali kraju, elementów przyrody, stawiają województwo na jednym z czołowych miejsc w Polsce. Różnorodność gatunków roślin i zwierząt wynika z obecności rozległych kompleksów leśnych oraz półnaturalnych terenów nieleśnych. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 40,9 % powierzchni województwa. Znaczna część powierzchni województwa (44,9 %) stanowi powierzchnie o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych. System ochrony przyrody w województwie tworzą: 2 parki narodowe (Bieszczadzki i Magurski), 95 rezerwatów przyrody, 6 parków krajobrazowych położonych w całości na terenie województwa podkarpackiego, 4 parki krajobrazowe położone w części na terenie województwa, a w części na terenie innych województw (3 – woj. lubelskiego, 1 – woj. małopolskiego), 13 obszarów chronionego krajobrazu oraz 431 użytków ekologicznych, 10 zespołów przyrodniczo - krajobrazowych, 28 stanowisk dokumentacyjnych, 1 455 pomników przyrody .

Podkarpackie jest województwem o stosunkowo małym zanieczyszczeniu środowiska. Od lat obserwuje się jednak stały wzrost natężenia hałasu..

Największe przeobrażenia na terenie województwa, związane z naruszeniem pierwotnych warunków przyrodniczych, wiązały się z odkrywkową i otworową eksploatacją siarki. Wszystkie kopalnie siarki w rejonie tarnobrzeskim i lubaczowskim znajdują się w stanie likwidacji. Ze względu na skalę przekształceń, złożoność procesów likwidacyjnych i rekultywacyjnych oraz wymagane ogromne nakłady finansowe, ich rekultywacja postępuje sukcesywnie, lecz nadal nie została ostatecznie zakończona.

Obszar województwa podkarpackiego charakteryzuje się znaczącymi walorami i atrakcyjnością turystyczną, które przyciągają turystów, pomimo zróżnicowanej standardem, często niewystarczającej infrastruktury turystycznej. Region jest znany w Polsce z kultury i sztuki ludowej. O jakości walorów przyrodniczo – krajobrazowych województwa świadczy istnienie dwóch parków narodowych: Bieszczadzkiego i Magurskiego oraz licznych parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody. Istotnym czynnikiem rozwoju turystyki są wody mineralne w znanych uzdrowiskach: Iwonicz Zdrój, Rymanów Zdrój, Horyniec Zdrój i Polańczyk Zdrój.

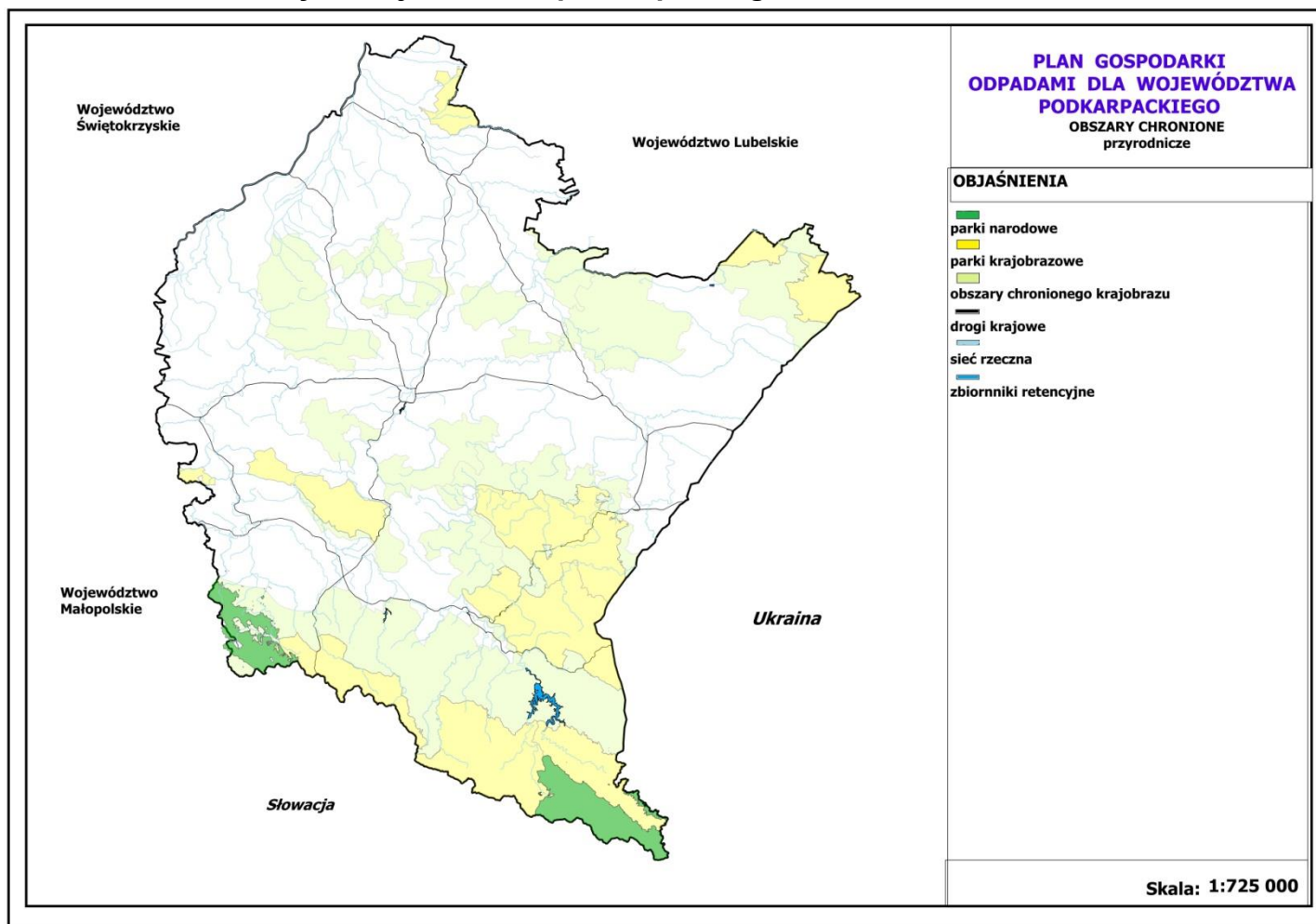
Działalność turystyczna w województwie podkarpackim koncentruje się przede wszystkim na południu. Łączna liczba turystycznych obiektów noclegowych w województwie w lipcu 2013 r. wyniosła 498, z czego 375 było placówkami całorocznymi. Dobrze rozwijającą się formą turystyki jest również agroturystyka.

Województwo podkarpackie położone jest na ciągu istniejących bądź potencjalnych korytarzy transportowych o zasięgu transeuropejskim. Według informacji Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich łączna długość dróg krajowych przebiegających przez teren województwa wynosi 865,9 km, co stanowi 4,3 % sieci dróg województwa, a długość dróg wojewódzkich wynosi - 1 676,2 km.

Ogólna długość linii kolejowych w województwie podkarpackim wg GUS na koniec 2013 r. wynosiła 924 km. Podstawowym problemem funkcjonowania kolei jest niezadowalający stan techniczny istniejących torowisk, częsty brak drugiego torowiska, brak elektryfikacji oraz wyeksploatowany tabor kolejowy.

Mocną stroną województwa podkarpackiego jest możliwość korzystania z transportu lotniczego, który może znacząco ułatwić zarówno przewozy międzynarodowe i regionalne. Szczególne znaczenie dla regionu ma Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka, który funkcjonuje, jako port regionalny sieci TEN-T z możliwością obsługi międzynarodowego ruchu lotniczego zarówno pasażerskiego jak i towarowego. Według oficjalnych danych portu lotniczego w 2013 r. obsłużono 589 920 osób.

Mapa 1 System obszarów chronionych województwa podkarpackiego

W strukturze gałęziowej przemysłu województwa dominują branże: motoryzacyjna, chemiczna, elektromaszynowa (automatyka przemysłowa, elektrotechnika), farmaceutyczna oraz drzewna i spożywcza. Szczególnie dynamicznie rozwijają się sektory: informatyczny i lotniczy, które wpływają pozytywnie na nowoczesny wizerunek gospodarczy województwa.

W województwie podkarpackim na koniec 2014 r. zarejestrowanych było 162,6 tys. podmiotów gospodarczych, co stanowiło 3,9 % podmiotów zarejestrowanych w kraju, z czego 1,3 tys. posiadało udział kapitału zagranicznego. W sektorze prywatnym działało 96,3 % podmiotów gospodarczych, pozostałe podmioty należą do sektora publicznego. W województwie dominowały przedsiębiorstwa małe, zatrudniające 9 i mniej osób (95,5 % ogółu zarejestrowanych podmiotów). Podmioty zatrudniające 250 i więcej osób, stanowiły 0,9 % ogółu przedsiębiorstw w województwie.

Województwo podkarpackie ma dobre warunki naturalne do rozwoju rolnictwa. Rolnicza przestrzeń produkcyjna stwarza warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, a także innych form specjalistycznej produkcji rolniczej, takich jak pszczelarstwo, winiarstwo, uprawa roślin na biopaliwa. Dobrze rozwinięte jest przetwórstwo rolno – spożywcze, którego jednak potrzeby surowcowe w niewielkim stopniu są zaspakajane przez podkarpackie rolnictwo.

Udział ludności wiejskiej w województwie wynosi prawie 58,7 % i jest jednym z największych w kraju. Dominują małe gospodarstwa rolne o powierzchni średnio 4,4 ha (średnia w kraju 10,2 ha).

W rolnictwie zatrudnionych jest prawie 24 % ogółu pracujących w województwie, a udział rolnictwa w PKB, wynosi zaledwie 2,5 %.

3. ISTNIEJĄCE ŚRODKI SŁUŻĄCE ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIU ODPADÓW I OCENA ICH UŻYTECZNOŚCI

Pod pojęciem zapobiegania powstawaniu odpadów należy rozumieć środki zastosowane w odniesieniu do produktu, materiału lub substancji, zanim staną się one odpadami, zmniejszające:

- a) ilość odpadów, w tym również przez ponowne użycie lub wydłużenie okresu dalszego używania produktu,
- b) negatywne oddziaływanie wytworzonych odpadów na środowisko i zdrowie ludzi,
- c) zawartość substancji szkodliwych w produkcie i materiale.

3.1. Ogólne metody zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych

Zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych można realizować m.in. poprzez:

- edukację i oddziaływanie na decyzje konsumenckie mieszkańców w zakresie:
 - ograniczania zbędnych zakupów,
 - wybierania produktów trwałych i o niższej zawartości substancji szkodliwych;
- edukację i promowanie zapobiegania powstawaniu odpadów w instytucjach, poprzez:
 - upowszechnienie zielonych zamówień publicznych

- wdrażanie systemów zarządzania środowiskiem (np. EMAS)
- promowanie i wsparcie instytucjonalne i proceduralne dla ponownego użycia, (m.in. wsparcie dla usług opartych na naprawach, wypożyczalnie, giełdy używanych sprzętów itd.);
- oddziaływanie na producentów produktów i opakowań (wdrażanie nowych technologii i ekoprojektowanie na wszystkich etapach cyklu życia).

Powyższe działania powinny być stymulowane poprzez stosowanie odpowiednich instrumentów ekonomicznych.

Jednym z podstawowych działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów powinno być podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez akcję edukacyjną, rozumianą jako:

- szkolenia,
- udostępnianie informacji konsumentom o wpływie produktów na środowisko (np. ekoznakowanie),
- ulotki,
- portale promujące określone produkty i zachowania.

Kampanie informacyjne powinny być proste, dobrze widoczne i skierowane w odpowiedni sposób do wszystkich grup społecznych. Sugerowane zmiany w zachowaniach powinny być łatwe w zastosowaniu i jeśli zajdzie potrzeba, wyjaśnione w sposób szczegółowy. Spośród proponowanych metod zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych w życiu codziennym, można wymienić następujące zachowania, postawy, czy też sposoby uniknięcia powstania odpadów.

- wybieranie produktów, które nie posiadają zbędnych opakowań,
- wielokrotne używanie opakowań nadających się do danego celu,
- racjonalne korzystanie z papieru poprzez wykorzystywanie obu stron kartki,
- odmowa przyjęcia nieadresowanej korespondencji oraz ulotek reklamowych,
- tworzenie punktów, miejsc pozwalających na wielokrotne udostępnianie gazet i magazynów czytelnikom,
- kupowanie baterii nadających się do ładowania (tzw. akumulatorki) zamiast baterii jednorazowych,
- unikanie jednorazowych kubków, talerzy, sztućców i ręczników,
- kupno i konsumpcja napojów, pożywienia, środków chemicznych w opakowaniach, które można zwrócić lub ponownie napełnić,
- przekazywanie zużytej odzieży, obuwia i innych przedmiotów do ponownego użycia,
- wybieranie produktów trwałych,
- czytanie etykiet na produktach i świadome podejmowanie decyzji konsumenckich.

Zachowania takie powinny być utrwalane w mentalności współczesnego konsumenta:

Do systemowych środków zapobiegających powstawaniu odpadów, poza oddziaływaniem na konsumenta, zaliczyć należy również te, wskazane w załączniku nr 5 do *ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r.*

- wykorzystanie środków planowania lub innych instrumentów ekonomicznych wspierających efektywne wykorzystanie zasobów,

- promocja badań i rozwoju w obszarze pozyskiwania czystszych i bardziej oszczędnych produktów i technologii oraz upowszechnianie i wykorzystywanie wyników takich badań i rozwoju,
- opracowanie skutecznych i przydatnych wskaźników presji na środowisko związanej z wytwarzaniem odpadów.

Wśród środków, które mogą mieć wpływ na fazę projektu, produkcji i dystrybucji produktów należy wymienić:

- promocję eko-projektowania (uwzględnianie aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu z zamiarem poprawienia charakterystyki oddziaływania, jakie dany produkt wywiera na środowisko przez cały cykl życia),
- propagowanie ponownego użycia lub naprawy wyrzucanych produktów lub ich składników, w szczególności przez stosowanie środków edukacyjnych, ekonomicznych, logistycznych i innych, takich jak: tworzenie w PSZOK miejsc „kącików wymiany rzeczy używanych”, wspieranie lub tworzenie akredytowanych sieci napraw i ponownego użycia, zwłaszcza w regionach gęsto zaludnionych,
- wprowadzenie opłaty za dany artykuł lub opakowanie, zamiast bezpłatnej ich dystrybucji, dzięki czemu uniknie się nabywania zbędnych produktów,
- promocja wiarygodnego etykietowania ekologicznego.

3.2. Ogólne metody zapobieganie powstawaniu odpadów ulegających biodegradacji

Zapobieganie powstawaniu odpadów ulegających biodegradacji następuje poprzez:

- zapobieganie powstawaniu odpadów na kolejnych etapach cyklu życia produktów spożywczych (od gospodarstwa rolnego do konsumenta),
- działania skierowane na ograniczenie odpadów żywności poprzez ograniczenie marnowania żywności oraz działalność banków żywności,
- oszczędne stosowanie papieru przez wdrażanie elektronicznych obiegu dokumentów, dwustronne drukowanie i tym podobne działania, realizowane w instytucjach.

3.3. Ogólne metody zapobiegania powstawaniu odpadów opakowaniowych

Zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych następuje poprzez:

- eliminację zbędnych opakowań lub elementów opakowań,
- ograniczanie masy opakowań w stosunku do masy sprzedawanego produktu, poprzez wdrażanie metod ekoprojektowania,
- stosowanie opakowań wielokrotnego użytku, w przypadku gdy jest to uzasadnione ograniczeniem oddziaływania na środowisko na poszczególnych etapach cyklu życia,
- promowanie produktów lokalnych (ograniczenie opakowań transportowych).

4. ANALIZA AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI

4.1. Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów z grup 01 – 19 (informacje ogólne)

Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

Wg danych zgromadzonych w Wojewódzkim Systemie Odpadowym (WSO), w 2013 r. wytworzono w województwie podkarpackim ok. 3,3 mln Mg odpadów z grup 01 – 19 (tab. 1.), a więc o około 0,3 mln Mg więcej niż w roku 2012.

Wśród wytworzonych odpadów z grup 01-19 dominowały odpady powstające w wyniku prowadzenia prac budowlanych i remontowych (grupa 17), które stanowiły ponad 50 % masy wszystkich wytwarzanych odpadów. Znaczący procent (16,5 %) stanowiły także odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych oraz kwalifikowane w grupie 10 odpady z procesów termicznych (11,38%).

Tabela 1 Masa wytwarzanych odpadów grup 01 – 19 na obszarze województwa podkarpackiego w roku 2013 (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	69 169,783	2,10
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	129 255,919	3,92
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	155 043,878	4,70
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	1 562,878	0,05
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	1 987,886	0,06
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	379,273	0,01
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	51 620,191	1,57
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	4 419,805	0,13
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	116,602	0,00
10	Odpady z procesów termicznych	375 235,931	11,38
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	6 279,092	0,19
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	152 316,784	4,62
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	8 134,468	0,25
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	181,478	0,01
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	63 837,425	1,94

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
16	Odpady nieujęte w innych grupach	67 341,592	2,04
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	1 663 291,220	50,45
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	2 846,552	0,09
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	543 933,860	16,50
Razem		3 296 954,617	100,00

W masie wytworzonych odpadów z grup 01 – 19 znajdowało się 2,17 % odpadów niebezpiecznych (tab 2.).

Odpady niebezpieczne powstawały głównie w wyniku budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (grupa 17) - ponad 38 % masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych, a także w procesach produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (grupa 07) – 15,06 %. Znaczną część odpadów niebezpiecznych stanowiły także oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (grupa 13) – 11,37 %.

Tabela 2 Masa odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	413,489	0,58
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	71,873	0,10
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	31,021	0,04
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	759,944	1,06
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	65,386	0,09
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	10 772,076	15,06
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	1 694,743	2,37
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	111,104	0,16
10	Odpady z procesów termicznych	718,466	1,00
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	5 642,452	7,89
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	4 451,995	6,22
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	8 134,468	11,37
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	181,478	0,25
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych	1 673,066	2,34

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
	grupach		
16	Odpady nieujęte w innych grupach	3 149,649	4,40
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	27 562,305	38,53
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	2 301,092	3,22
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	3 800,199	5,31
Razem		71 534,805	100,00

Ponad połowa masy wytworzonych odpadów z 01-19 odpadów (55,52 %) powstała w ośmiu przedsiębiorstwach wykazanych w tabeli 3.

Tabela 3 *Najwięksi wytwórcy odpadów z grup 01 - 19 (w tym odpadów niebezpiecznych) na obszarze województwa podkarpackiego w 2013 r. (WSO)*

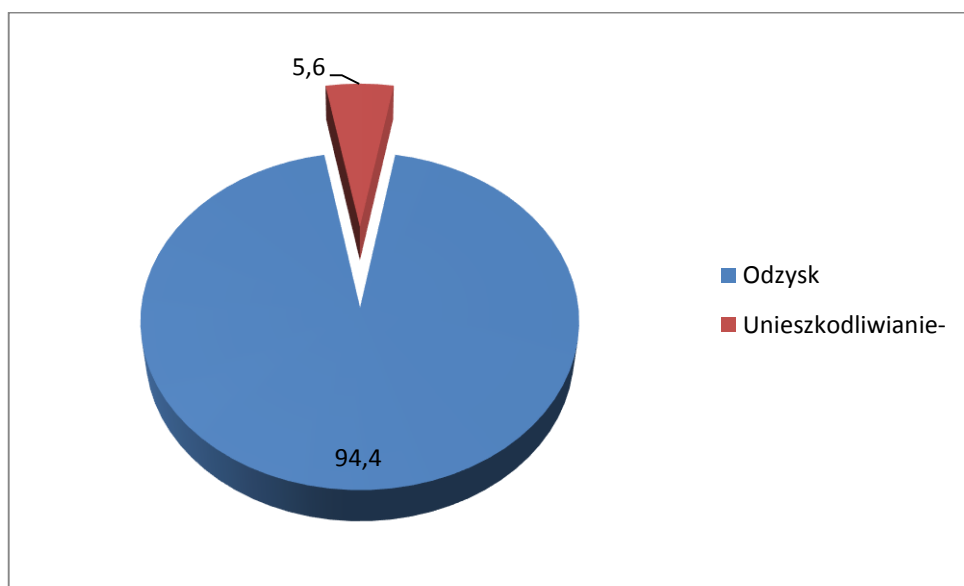
L.p.	Podmiot	Masa	
		Mg	% ¹
1.	BUDIMEX S.A., ul. Stawki 40, 01-040 Warszawa	688 236,678	20,87
2.	J&P AVAX S.A. ul. Tytusa Chałubińskiego 8, 34-120 Warszawa	500 556,243	15,18
3.	Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych PRInż-1 Sp. z o.o. ul. Stacyjna 1, 41-217 Sosnowiec	229 814,800	6,97
4.	TAURON Wytwarzanie Spółka Akcyjna -Oddział Elektrownia Stalowa Wola, ul. Energetyków 13, 37-450 Stalowa Wola	132 224,870	4,01
5.	Huta Stali Jakościowych S.A. ul. Kwiatkowskiego 1, 37-450 Stalowa Wola	73 067,864	2,22
6.	WTÓR - STEEL Sp. z o.o. ul. Grabskiego 12, 37-450 Stalowa Wola	71 629,561	2,17
7.	KIRCHHOFF Polska Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	67 702,842	2,05
8.	"EURO-EKO" Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	67 335,399	2,04
Razem		1 830 568,257	55,52

¹ – w stosunku do całkowitej masy odpadów z grup 01 - 19 wytworzonych w województwie podkarpackim

Rodzaj, ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Informacje ogólne

Z informacji zawartych w WSO wynika, że w 2013 r. głównym sposobem postępowania z wytworzonymi w województwie podkarpackim odpadami z grup 01 – 19 było poddanie ich odzyskowi (94,4 %) Unieszkodliwianiu przez składowanie poddano jedynie 0,5 % masy wytworzonych odpadów.

Wykres 1 Sposoby gospodarowania wytworzonymi odpadami z grup 01 – 19 w 2013 r. (w % wg WSO)

Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku

Wg WSO, na terenie województwa podkarpackiego poddano odzyskowi około 3,2 mln Mg odpadów z grup 01 – 19. Pod względem ilości najczęściej procesom odzysku poddano odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (grupa 17). W dalszej kolejności były to odpady z grupy 15.

Odpady poddawane były odzyskowi głównie metodą R5 - Recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych. W ten sposób przetworzono ponad 58 % masy odpadów (tab 5.).

Tabela 4 Masa odpadów z grup 01 – 19 (w tym niebezpiecznych) poddanych odzyskowi w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	27 252,180	0,84
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	122 703,879	3,80
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	249 577,151	7,72
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	714,336	0,02
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	420,519	0,01
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	38,214	0,00
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	17 821,589	0,55
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	1 596,028	0,05

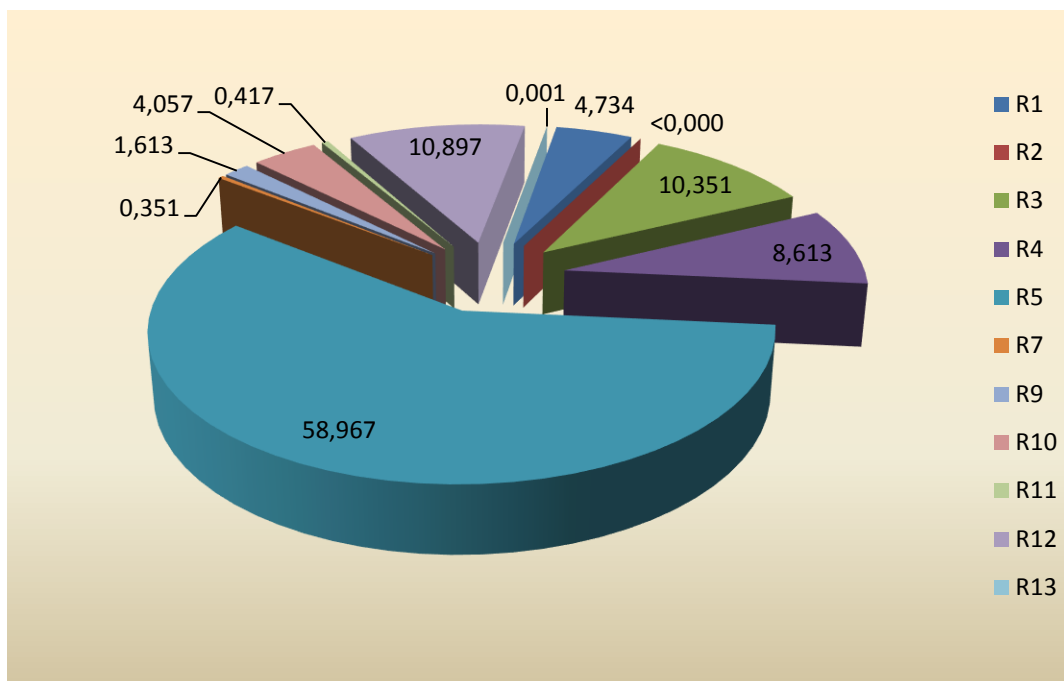
Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	55,875	0,00
10	Odpady z procesów termicznych	253 615,553	7,85
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	580,028	0,02
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	70 852,296	2,19
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	48 637,433	1,50
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	3,783	0,00
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	314 901,016	9,74
16	Odpady nieujęte w innych grupach	98 870,171	3,06
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	1 737 646,100	53,75
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	305,919	0,01
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	287 034,093	8,88
Razem		3 232 626,161	100,00

Tabela 5 Syntetyczne informacje o stosowanych metodach odzysku odpadów z grup 01 - 19 (w tym niebezpiecznych) w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Metoda ¹	Nazwa procesu	Masa	
		Mg	%
R1	Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii	153 025,179	4,73
R2	Odzysk/regeneracja rozpuszczalników	4,199	<0,00
R3	Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	334 594,354	10,35
R4	Recykling lub odzysk metali i związków metali	278 413,077	8,61
R5	Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych	1 906 188,421	58,97
R7	Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń	11 352,0000	0,35
R9	Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów	52 155,529	1,61
R10	Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska	131 132,051	4,06
R11	Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 10	13 465,788	0,42
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11	352 224,433	10,90
R13	Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek	34,800	<0,00

Metoda ¹	Nazwa procesu	Masa	
		Mg	%
	z procesów wymienionych w pozycji R1 – R 12 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów)		
Razem		3 232 626,161	100,00

1 - Zgodnie z Załącznikiem 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach

Wykres 2 Metody odzysku odpadów z grup 01 – 19 w 2013 r. (w % wg WSO)

Procesy odzysku odpadów niebezpiecznych stosowane były głównie przy przetwarzaniu odpadów olejowych (grupa 13). W instalacjach znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego przetworzono ponad 48,6 tys. Mg odpadów z tej grupy (tab. 6.). Odpady niebezpieczne poddawane były odzyskowi głównie metodą R9 - Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów (tab. 7). Drugą znaczną grupę odpadów niebezpiecznych poddanych odzyskowi stanowiły odpady z grupy 16 – ponad 34,8 tys. Mg.

Tabela 6 Masa odpadów niebezpiecznych poddanych odzyskowi w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	1,062	0,00
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	249,700	0,28
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	0,063	0,00
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania	4,676	0,01

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
	produktów przemysłu chemii organicznej		
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	18,379	0,02
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	3,552	0,00
10	Odpady z procesów termicznych	1 892,580	2,15
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	543,048	0,62
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	427,055	0,49
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	48 637,433	55,19
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	3,783	0,00
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	526,147	0,60
16	Odpady nieujęte w innych grupach	34 856,388	39,55
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	99,999	0,11
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	871,358	0,99
Razem		88 135,223	100,00

Tabela 7 Wykaz stosowanych metod odzysku odpadów niebezpiecznych w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Metoda	Nazwa procesu	Masa	
		Mg	%
R1	Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii	74,470	0,08
R2	Odzysk/regeneracja rozpuszczalników	4,199	0,01
R3	Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	2,421	0,00
R4	Recykling lub odzysk metali i związków metali	2 498,850	2,84
R9	Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów	52 155,529	59,18
R11	Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 10	3,552	0,00
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11	33 396,202	37,89
Razem		88 135,223	100,00

W poniższej tabeli podano wykaz przedsiębiorstw, które poddały odzyskowi największą ilość odpadów powstających w obiektach przemysłowych.

Tabela 8 Wykaz przedsiębiorstw, które poddały odzyskowi największą masę odpadów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 roku (WSO)

L.p.	Podmiot	Masa	
		Mg	% ¹
1	HSW-Huta Stali Jakościowych S.A., ul. Kwiatkowskiego 1, 37-450 Stalowa Wola	208 651,020	6,46
2	KRONOSPAN Mielec Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	124 617,200	3,86
3	KRYNICKI RECYKLING SPÓŁKA AKCYJNA, ul. J. Iwaszkiewicza 48, 10-089 Olsztyn	114 073,770	3,53
4	O-I Produkcja Polska S. A., ul. Morawska 1, 37-500 Jarosław	91 446,900	2,83
5	WTÓR - STEEL Sp. z o.o. ul. Grabskiego 12, 37-450 Stalowa Wola	69 847,040	2,16
6	Firma SILVA Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	69 756,700	2,16
Razem		678 392,360	20,97

¹ – w stosunku do całkowitej masy odpadów z przemysłu poddanych odzyskowi w województwie podkarpackim

Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania

Na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. poddano unieszkodliwieniu ponad 191,5 tys. Mg odpadów z grup 01 – 19, w tym prawie 27,5 tys. Mg odpadów niebezpiecznych (tab. 9, 10). Procesom unieszkodliwiania poddawane były przede wszystkim odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (grupa 19).

Tabela 9 Masa odpadów z grup 01 – 19 (w tym niebezpiecznych) poddanych unieszkodliwieniu w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	12 884,490	6,72
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	22 080,496	11,52
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	234,625	0,12
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	0,000	0,00
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	157,805	0,08
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	2,242	0,00
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	9 172,452	4,79
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	124,709	0,06
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	0,635	0,00
10	Odpady z procesów termicznych	603,540	0,31
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali	7 437,059	3,88

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
	oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych		
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	941,707	0,49
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	315,922	0,16
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	7,548	0,00
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	98,357	0,05
16	Odpady nieujęte w innych grupach	3 240,924	1,69
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	2 124,612	1,11
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	7 102,159	3,71
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	125 055,119	65,27
Razem		191 584,401	100,00

Najwięcej odpadów niebezpiecznych poddano unieszkodliwianiu z grupy 07- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej tj. ponad 9,0 tys. Mg, co stanowiło 32,78 % wszystkich odpadów niebezpiecznych poddanych unieszkodliwianiu.

Tabela 10 Masa odpadów niebezpiecznych poddanych unieszkodliwieniu w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	184,100	0,67
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	0,625	0,00
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	157,805	0,57
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	1,979	0,01
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	9 009,563	32,78
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	66,831	0,24
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	0,125	<0,00
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	7 426,059	27,02
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	941,293	3,42
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	315,922	1,15

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	Masa	
		Mg	%
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	7,548	0,03
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	96,533	0,35
16	Odpady nieujęte w innych grupach	780,571	2,84
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	1 613,162	5,87
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	6 804,271	24,75
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	79,965	0,29
Razem		27 486,352	100,00

Odpady inne niż niebezpieczne poddawano unieszkodliwianiu na terenie województwa podkarpackiego głównie przez składowanie (proces D5) (tab. 11). Natomiast odpady niebezpieczne unieszkodliwiano przede wszystkim metodami termicznymi (proces D10) (tab. 12).

Wykaz przedsiębiorstw, które poddały unieszkodliwieniu na terenie województwa podkarpackiego największą ilość odpadów podano w tabeli 13.

Tabela 11 Syntetyczne informacje o stosowanych metodach unieszkodliwiania odpadów z grup 01 - 19 (w tym niebezpiecznych) w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Metoda	Nazwa procesu	Masa	
		Mg	%
D5	Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)	115 730,364	60,41
D8	Obróbka biologiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszanki, które są unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w poz. D 1 – D 12	41 886,853	21,86
D9	Obróbka fizyczno-chemiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszaniny unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w pozycjach D 1 – D 12 (np. odparowanie, suszenie, kalcynacja itp.)	13 749,417	7,18
D10	Przekształcanie termiczne na lądzie	18 057,967	9,43
D16	Przetwarzanie odpadów, w wyniku, którego są wytwarzane odpady przeznaczone do unieszkodliwiania	2 159,800	1,13
Razem		191 584,401	100,00

¹ – Zgodnie z załącznikiem 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach

² - Zgodnie z Załącznikiem 6 do ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, który obowiązywał do 22 stycznia 2013 roku

Tabela 12 Syntetyczne informacje o stosowanych metodach unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Metoda	Nazwa procesu	Masa	
		Mg	%
D5	Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)	1 503,044	5,47
D9	Obróbka fizyczno-chemiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszaniny unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w pozycjach D 1 – D 12 (np. odparowanie, suszenie, kalcynacja itp.)	6 074,108	22,10
D10	Przekształcanie termiczne na łądzie	17 749,400	64,57
D16 ²	Przetwarzanie odpadów, w wyniku którego są wytwarzane odpady przeznaczone do unieszkodliwiania	2 159,800	7,86
Razem		27 486,352	100,00

¹ – Zgodnie z załącznikiem 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach

² – Zgodnie z Załącznikiem 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, który obowiązywał do 22 stycznia 2013 roku

Wykaz przedsiębiorstw, które poddały unieszkodliwieniu na terenie województwa podkarpackiego największą ilość odpadów podano w tabeli 13

Tabela 13 Wykaz przedsiębiorstw, które poddały unieszkodliwieniu największą masę odpadów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (WSO)

L.p.	Podmiot	Masa	
		Mg	% ¹
1.	Zakład Usług Komunalnych w Ostrowie, Ostrów 225, 39-103 Ostrów	57 402,330	29,96
2.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie Sp. z o. o., ul. Fredry 12, 38-400 Krosno	41 264,800	21,54
3.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Biłgorajska 16, 37-418 Krzeszów	14 039,250	7,33
4.	Komunalna Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o. o. w Nowej Sarzynie, Sarzyna 768 B, 37-310 Nowa Sarzyna	13 986,940	7,30
5.	STARE MIASTO - PARK Sp. z o. o. Wierzawice 874, 37-700 Leżajsk	10 367,400	5,41
6.	Zakłady Tworzyw Sztucznych "LERG" S. A., Pustków 3, 39-206 Dębica	10 173,484	5,31
Razem		147 234,204	76,85

¹ – w stosunku do całkowitej masy odpadów z przemysłu poddanych unieszkodliwieniu w województwie podkarpackim

Informacje o łącznej ilości odpadów zagospodarowanych na terenie województwa podkarpackiego.

Odpady wytwarzane w województwie podkarpackim w 2013 r. były kierowane do zagospodarowania w instalacjach znajdujących się poza granicami kraju tj. w Rumunii (12000 Mg) oraz w Niemczech 230 Mg

Tabela 14 Masa odpadów z grup 01 – 19 wytwarzanych i poddanych zagospodarowaniu na terenie województwa podkarpackiego (WSO)

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	odpady wytworzone	odpady zagospodarowane
		Mg	
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	69 169,783	40 136,670
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	129 255,919	144 784,375
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	155 043,878	249 811,776
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	1 562,878	714,336
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla	1 987,886	578,324
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	379,273	40,456
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	51 620,191	26 994,041
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	4 419,805	1 720,737
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	116,602	56,510
10	Odpady z procesów termicznych	375 235,931	254 219,093
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	6 279,092	8 017,087
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	152 316,784	71 794,003
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	8 134,468	48 953,355
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	181,478	11,331
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	63 837,425	314 999,373
16	Odpady nieujęte w innych grupach	67 341,592	102 111,095
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	1 663 291,220	1 739 770,712
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	2 846,552	7 408,078

Grupa odpadów	Nazwa grupy odpadów	odpady wytworzone	odpady zagospodarowane
		Mg	
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	543 933,860	412 089,212
Razem		3 296 954,617	3 424 210,564

Oprócz ww. instalacji unieszkodliwiania odpadów z grup 01 - 19, w województwie podkarpackim w 2013 r. funkcjonowały składowiska odpadów:

- 25 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przyjmujących także odpady Komunalne (w tym 4 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których mogły być składowane odpady zawierające azbest tj.: Młyny, Kozodrza, Pysznica, Futory),
- 4 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na które nie były przyjmowane odpady komunalne
- 1 składowisko odpadów niebezpiecznych.

W 2013 roku na terenie województwa podkarpackiego nie funkcjonowały składowiska odpadów obojętnych, na które przyjmowane były by odpady. Na składowisku odpadów obojętnych zlokalizowanym w gminie Tarnobrzeg (składowisko odpadów przemysłowych Jeziórko) zaprzestano deponować odpady w styczniu 2011 roku.

Tabela 15 Zestawienie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których były w 2013 roku składowane odpady z grup 01-19 oraz odpady komunalne (WSO)

L.p.	Nazwa i adres składowiska	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność wypełniona [m ³]	Pojemność pozostała [m ³]	Masa składowanych odpadów [Mg]
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Strzyżowie Strzyżów, składowisko „Strzyżów”	123 100,0	82 790,0	40 310,0	39 215,24
2.	Międzygminne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dynowie miasto Dynów ul. Wuśki, składowisko „Dynów”	72 033,0	56 636,0	15 397,0	44 843,42
3.	Składowisko odpadów komunalnych w Średnim Wielkim Średnie Wielkie, gmina Zagórz, składowisko ”Średnie Wielkie”	205 076,0	121 150,0	83 926,0	147 768,00
4.	Składowisko odpadów komunalnych w Krośnie 38-400 Krosno, ul. Białobrzeska, składowisko ”Krosno”	700 000,0	441 106,45	258 893,55	346 524,43
5.	Składowisko odpadów komunalnych w Radoszycach Radoszyce, gmina Komańcza składowisko ”Radoszyce”¹	17 000,0	15 384,0	1 616,0	13 049,4
6.	Składowisko odpadów komunalnych w Karlikowie 38-505 Karlików, gmina Bukowsko składowisko ”Karlików”	26 000,0	2 670,0	23 330,0	917,78
7.	Składowisko odpadów komunalnych w Woli Zarczyckiej Wola Zarczycka, składowisko „Wola Zarczycka”¹	171 745,0	124 026,0	47 719,0	51 193,42
8.	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Sokołowie Młp.- nowe, Sokołów Małopolski, składowisko „Sokołów Młp ”	98 000,0	69 500,0	28 500,0	21 840,0
9.	Składowisko odpadów komunalnych w Giedlarowej Giedlarowa, składowisko „Giedlarowa”	283 000,0	226 253,53	56 746,47	145 316,5

Projekt aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami

L.p.	Nazwa i adres składowiska	Pojemność całkowita [m³]	Pojemność wypełniona [m³]	Pojemność pozostała [m³]	Masa składowanych odpadów [Mg]
1.	2.	3.	4.	5.	6.
10.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Stalowej Woli, Stalowa Wola składowisko "Stalowa Wola"	495 000,0	294232,0	200 768,0	174 142,95
11.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Zaklikowie ul. Zachodnia 15, 37-470 Zaklików składowisko "Zaklików" ¹	13 879,0	12 939,0	940,0	11 114,0
12.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Jarocinie 37-405 Jarocin, składowisko "Jarocin" ¹	5 918,0	5 259,0	659,0	2 524,0
13.	Składowisko odpadów komunalnych w Jeziórku Jeziórko, gmina Grębów składowisko "Jeziórko"	45 860,0	13 355,0	32 505,0	9 465,64
14.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pysznicy, Pysznica-Kaczyłów, składowisko "Pysznica" ⁴	20 192,0	19 356,0	836,0	21 020,27
15.	Składowisko odpadów komunalnych Sigielki 37-418 Krzeszów – Sigielki składowisko "Sigielki"	130 000,0	117 320,0	12 680,0	121 958,89
16.	Składowisko odpadów w m. Młyny Młyny, gmina Radymno, składowisko "Młyny" ³	907 825,0	750 906,0	156 919,0	365 468,5
17.	Składowisko odpadów w Wólce Pełkińskiej Wólka Pełkińska, gmina Jarosław, składowisko "Wólka Pełkińska" ¹	47 000,0	39 000,0	8 000,0	17 881,0
18.	Składowisko odpadów w Narolu 37-610 Narol składowisko "Narol"	18 000,0	11 321,0	6 679,0	16 241,2
19.	Składowisko odpadów w Futorych, Futory – gmina Oleszyce składowisko "Futory" ³	16 875,0	10 741,0	6 134,0	2 399,37

L.p.	Nazwa i adres składowiska	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność wypełniona [m ³]	Pojemność pozostała [m ³]	Masa składowanych odpadów [Mg]
1.	2.	3.	4.	5.	6.
20.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Przemysłu, ul. Piastowska 22- Przemysł składowisko "Przemysł"	1 200 000,0	252 054,0	947 946,0	241 513,17
21.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Strzegomicach Strzegomice, składowisko „Strzegomice”¹	29 411,0	26 209,0	3 202 ,0	24 128,9
22.	Składowisko odpadów komunalnych w Kozodrzy. Kozodrza, gmina Ostrów, składowisko „Kozodrza”³	2 174 405,0 (kwatery 1-11)	1 792 680,0	381 725,0	1 539 427,76
23.	Gminne składowisko odpadów w Jodłowej - 39 -225 Jodłowa, składowisko "Jodłowa”¹	14 774,0	14 225,8	548,2	3 939,16
24.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Mielcu ul. Wolności 171, 39-300 Mielec składowisko "Mielec”²	160 580,0	160 374,0	476,0	234 554,7
25.	Składowisko Odpadów Komunalnych w m. Borowa 39-305 Borowa składowisko "Borowa”¹	29 000,0	26 640,0	2 360,0	16 377,0

¹⁻ Wydano decyzję wyrażającą zgodę na zamknięcie składowiska

²⁻ Zaprzesano przyjmować odpadów z dnia 31.12.2013 r.

³⁻ Składowisko posiada wydzieloną kwaterę do składowania odpadów zawierających azbest:

- składowisko w Młynach- pojemność całkowita kwatery na odpady zawierające azbest: 38309,0 m³, planowana budowa kolejnych kwater na odpady azbestowe

- składowisko w Kozodrzy- pojemność całkowita kwatery na odpady zawierające azbest: 8870,0 m³, planowane budowa drugiej kwatery o pojemności 8870m³

- składowisko w Futorach - pojemność całkowita kwatery na odpady zawierające azbest:4200 m³

⁴⁻ Składowisko posiada wydzieloną część do składowania odpadów zawierających azbest

Tabela 16 Zestawienie czynnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie są składowane odpady komunalne – stan na dzień 31 grudnia 2013 r. (WSO)

L.p.	Nazwa i adres składowiska	Współrzędne geograficzne	Pojemność całkowita	Pojemność wypełniona	Pojemność pozostała	Masa składowanych odpadów
			m ³	m ³		Mg
1.	Zakładowe Składowisko Odpadów w Pustkowie – sektor „B”, Pustków 3, składowisko „LERG Pustków”	N 50°7' E 21°31'	21 275,0	16 920,0	4 355,0	12 782,26
2.	Składowisko odpadów przemysłowych w Mielcu 39-300 Mielec, ul. Wojska Polskiego 3 składowisko „EURO EKO Mielec”	N 50°16' E 21°29'	4 580,0	1 069,17	3 510,83	1 496,28
3.	Składowisko odpadów ZTS Gamrat S.A. 38-200 Jasło, ul. Mickiewicza 108 składowisko „GAMRAT - Jasło”	N 49°45' E 21°24'	28 000,0	16 883,0	11 117,0	5865,0
4.	Składowisko odpadów przemysłowych LOTOS Jasło S.A. (dawniej Rafinerii JASŁO S.A.) 38-200 Jasło, ul. Żniwna składowisko „LOTOS -Jasło”	N 49°43' E 21°27'	14 840,0	1 080,0	13 768,0	1 043,8
			68 695,0	35 952,17	32 750,83	20 143,54

Tabela 17 Zestawienie czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych (poza składowiskami wyłącznie odpadów azbestu) – stan na dzień 31 grudnia 2013 r. (WSO)

L.p.	Nazwa i adres składowiska	Współrzędne geograficzne	Pojemność całkowita	Pojemność wypełniona	Pojemność pozostała	Masa składowanych odpadów
			m ³	m ³	m ³	Mg
1.	Zakładowe Składowisko Odpadów w Pustkowie – sektor „A”, Pustków 3, gmina Dębica składowisko ”LERG Pustków”	N 50°7' E 21°31'	20 830,0	18 770,0	2 060,0	9 431,404
Razem			20 830,0	18 770,0	2 060,0	9 431,404-

4.2. Charakterystyka szczegółowa dotycząca wybranych odpadów

Odpady zawierające PCB

Źródła i ilość powstających odpadów

Polichlorowane bifenyle, w skrócie PCB, to grupa związków organicznych, w których, jako podstawniki w pierścieniach związków aromatycznych, występują atomy fluorowca – najczęściej chloru.

PCB stosowane były przede wszystkim w kondensatorach (ponad 75 % całej produkcji PCB). Eksploatowane w Polsce kondensatory, w których jako syciwo zastosowano PCB, posiadają następujące oznaczenia literowe:

- wyprodukowane w Polsce – C,
- wyprodukowane w NRD – BK, LKC, LKP, LKCI, LKPI, KCI, KPI, LKPF, LPXF,
- wyprodukowane w ZSRR – KC,
- wyprodukowane w Rumunii – FSME, FCME.
- wyprodukowane w Austrii – EMC,
- wyprodukowane w Szwecji – CR.

Oprócz kondensatorów, w przemyśle mogą jeszcze pracować transformatory z importu, które wypełnione są płynami na bazie PCB lub olejami mineralnymi skażonymi PCB na skutek nieświadomego obchodzenia się z tymi związkami. Graniczna wartość oznaczająca, że mieszanina bądź urządzenie jest skażone PCB wynosi 50 ppm.

Zgodnie z danymi z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego, w 2013 r. wymontowano (wytworzono) w przedsiębiorstwach 5,91 Mg urządzeń zawierających PCB (kod odpadu 16 02 09 - Transformatory i kondensatory zawierające PCB).

Sposoby gospodarowania odpadami

W województwie podkarpackim brak jest instalacji do unieszkodliwiania odpadów zawierających PCB. W związku z tym, wytworzone odpady zawierające PCB zostały skierowane do unieszkodliwienia poza województwem. W Polsce, instalacje takie znajdują się w następujących miejscowościach:

- Włocławek (firma CHEMEKO).
- Brzeg Dolny (PCC Rokita S.A.).
- Dąbrowa Górnicza (Lobbe Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o.).

Część odpadów zawierających PCB jest zagospodarowywana poza terytorium kraju.

Zgodnie z wymogami prawa urządzenia zawierające PCB winny zostać usunięte do 30 czerwca 2010 r.

Oleje odpadowe

Źródła i ilość powstających odpadów

Oleje odpadowe powstają w wyniku wymiany zużytych olejów, awarii instalacji i urządzeń, jak również w wyniku usuwania ich z innych odpadów, m.in. pojazdów wycofanych z eksploatacji.

W 2013 r. w sektorze gospodarczym województwa podkarpackiego wytworzono 3 774,716 Mg olejów odpadowych (tab. 18.):

Tabela 18 Ilość i rodzaj wytworzonych w 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego olejów odpadowych i odpadów zawierających oleje (grupa 13, wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa (Mg)
13 01 04	Emulsje olejowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,420
13 01 05*	Emulsje olejowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	81,239
13 01 09*	Mineralne oleje hydrauliczne zawierające związki chlorowcoorganiczne	2,028
13 01 10*	Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych	129,126
13 01 11*	Syntetyczne oleje hydrauliczne	2,496
13 01 12*	Oleje hydrauliczne łatwo ulegające biodegradacji	1,252
13 01 13*	Inne oleje hydrauliczne	4,437
13 02 04*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	5,653
13 02 05*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	1 090,353
13 02 06*	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	38,676
13 02 07*	Oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe łatwo ulegające biodegradacji	0,400
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	687,014
13 03 06*	Mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła zawierające związki chlorowcoorganiczne inne niż wymienione w 13 03 01	0,051
13 03 07*	Mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych	81,931
13 03 08*	Syntetyczne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła inne niż wymienione w 13 03 01	0,640
13 03 10*	Inne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła	4,190
13 05 06*	Olej z odwadniania olejów w separatorach	207,310
13 05 07*	Zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	1435,834
13 07 01*	Olej opałowy i olej napędowy	1,666
Razem		3 774,716

Sposoby gospodarowania odpadami

Sposób postępowania z olejami odpadowymi określa ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Wskazano w niej, że oleje odpadowe powinny być w pierwszej kolejności poddawane regeneracji, rozumianej jako jakikolwiek proces recyklingu, w którym w wyniku rafinacji olejów odpadowych mogą zostać wyprodukowane oleje bazowe, w szczególności przez usunięcie znajdujących się w olejach odpadowych zanieczyszczeń, produktów reakcji utleniania i dodatków. Jeżeli regeneracja olejów odpadowych jest niemożliwa ze względu na stopień ich

zanieczyszczenia, oleje te powinny być poddawane innym procesom odzysku, a jeżeli te działania są niemożliwe to dopuszcza się unieszkodliwianie olejów.

Gospodarowanie odpadami olejowymi w Polsce wynika z systemu utworzonego w wyniku wprowadzenia przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. Wprowadzający oleje są zobowiązani do uzyskania poziomów odzysku i recyklingu. Obowiązek ten mogą wykonywać samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku. Zbieraniem, transportem i zagospodarowaniem olejów odpadowych zajmują się podmioty posiadające odpowiednie zezwolenia. W województwie funkcjonuje Podkarpacki System Zbiórki Olejów Odpadowych.

W instalacjach województwa podkarpackiego w 2013 r. zagospodarowano wielokrotnie więcej zużytych olejów niż wytworzono na jego terenie: odzyskowi poddano 47 824,538 Mg olejów odpadowych, a unieszkodliwieniu 209,851 Mg (wg WSO). Wynika to z funkcjonowania w województwie Rafinerii Nafty Jedlicze S.A., o mocach przerobowych 80,0 tys. Mg/rok. Ponadto zużyte oleje odpadowe były poddawane odzyskowi w przedsiębiorstwach wykazanych w tabeli 19.

Tabela 19 Charakterystyka instalacji, znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego, w których poddawano odzyskowi oleje odpadowe oraz odpady zaolejone wg stanu na dzień 31.12.2013 r. (wg posiadanych decyzji administracyjnych)

L.p.	Nazwa podmiotu	Nazwa instalacji, adres	Proces	Nominalne moce przerobowe/moce przerobowe do przetwarzania odpadów olejowych
				Mg
1.	Rafineria Nafty Jedlicze S.A.	Regeneracja olejów przepracowanych, ul. Trzeciejskiego 14, 38-460 Jedlicze	R9	80 000/ 80 000
2.	"GEYER & HOSAJA Zakłady Gumowe" Sp. z o. o.	Instalacja do produkcji gumy ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	R3	14 400/ 100
3.	"EURO-EKO" Sp. z o.o. ¹	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	R12	144 800/ 11 200
4.	"EURO EKO MEDIA" Sp. z o. o.	Instalacja do regeneracji emulsji olejowej, ul. Wojska Polskiego 3, 39 300 Mielec	R12	200/ 90
5.	RAF EKOLOGIA Sp. z o. o.	Spalarnia odpadów, ul. Trzeciejskiego 14, 38-460 Jedlicze	R1	10 000/10 000

¹ – w sierpniu 2014 roku zaprzestano przetwarzania odpadów niebezpiecznych

Najważniejsze problemy

Rozproszenie wytwórców olejów odpadowych, co podnosi koszty transportu odpadów.

Mieszanie olejów różnych rodzajów ze sobą oraz olejów odpadowych z innymi substancjami co niejednokrotnie uniemożliwia proces ich regeneracji czy też odzysku w inny sposób

Zużyte baterie i akumulatory

Źródła i ilość powstających odpadów

Baterie i akumulatory są stosowane powszechnie jako przenośne źródła prądu. Występują w postaci wielko- oraz małogabarytowej. Spośród powstających zużytych baterii i akumulatorów największy udział mają baterie i akumulatory kwasowo – ołowiowe. Powstają one głównie w branży transportowej oraz u indywidualnych użytkowników samochodów. Prawie 90% ilości zużytych akumulatorów ołowiowych (16 06 01*) powstaje w sektorze transportowym, zarówno w podmiotach gospodarczych jak i u indywidualnych użytkowników.

Akumulatory niklowo – kadmowo wielkogabarytowe (16 06 02*) używane są głównie przez podmioty gospodarcze. Ich ilość wprowadzana na rynek systematycznie maleje ze względu na powszechne wycofywanie kadmu z procesów technologicznych. Niewielką ilość stanowią również baterie manganowo – cynkowe, cynkowo – węglowe, cynkowo – manganowe, litowe i litowo – jonowe.

W województwie podkarpackim w 2013 r. wytworzono ogółem 902,533 Mg odpadowych baterii i akumulatorów (tab. 20):

Tabela 20 Ilość i rodzaje wytworzonych zużytych baterii i akumulatorów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. przez prowadzących działalność gospodarczą (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa Mg
16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	876,697
16 06 02*	Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	3,831
16 06 03*	Baterie zawierające rtęć	0,619
16 06 04	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	2,039
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	19,347
Razem		902,533

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach wprowadzający baterie lub akumulatory na rynek obowiązany jest do zorganizowania i sfinansowania zbierania, przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.

Z reguły zużyte akumulatory ołowiowe są przy zakupie nowego oddawane w punktach sprzedaży.

W województwie podkarpackim zebrano w 2013 r. 13 671,489 Mg zużytych baterii i akumulatorów (tab. 21).

Tabela 21 Ilość i rodzaj zebranych zużytych baterii i akumulatorów na terenie województwa podkarpackiego w 2013 roku (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa Mg
16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	13 646,172
16 06 02*	Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	7,348
16 06 03*	Baterie i akumulatory zawierające rtęć	0,279
16 06 04*	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 160603)	1,972
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	15,718

W województwie podkarpackim w 2013 r. poddano odzyskowi przy pomocy metody R12 - 0,149 Mg baterii i akumulatorów. (odpady wykorzystane do wytwarzania paliwa alternatywnego)

W województwie występują braki w zakresie możliwości przetwarzania zużytych baterii i akumulatorów, zużyte baterie i akumulatory kierowane są do zagospodarowania do instalacji znajdujących się poza województwem podkarpackim.

Zakłada się, że w związku z koniecznością wypełnienia ustawowych wymagań nastąpi znaczny wzrost efektywności zbierania i recyklingu szczególnie w odniesieniu do baterii i akumulatorów małogabarytowych. Szacuje się, że w następnych latach zauważalna będzie tendencja nieznacznie wzrostowa w zakresie wytwarzania zużytych baterii i akumulatorów.

Najważniejsze problemy

W Województwie podkarpackim w 2013r. moce przerobowe instalacji funkcjonujących na terenie województwa były niewystarczające w stosunku do ilości wytwarzanych zużytych baterii i akumulatorów. Jednak odpady te mogą być przetwarzane w instalacjach zlokalizowanych poza terenem województwa

Odpady medyczne i odpady weterynaryjne

Odpady medyczne powstają w ośrodkach służby zdrowia, laboratoriach badawczych, zakładach farmakologicznych, prywatnych gabinetach lekarskich i stomatologicznych, ambulatoriach, instytutach badawczych. Do tej grupy zalicza się również odpady wytwarzane w miejscu wezwania.

W 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego wytworzono 2 832,440 Mg odpadów medycznych (Tab. 22.).

Tabela 22 Ilość i rodzaj odpadów medycznych powstających w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
18 01 01	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 01 03)	0,993
18 01 02*	Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwanty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03)	27,679
18 01 03*	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82	2 224,484
18 01 04	Inne odpady niż wymienione w 18 01 03	210,836
18 0 106*	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne	8,161
18 01 07	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, inne niż wymienione w 18 01 06	0,273
18 01 08*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	10,065
18 01 09	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	14,409
18 01 10*	Odpady amalgamatu dentystycznego	0,676

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
18 01 80*	Zużyte kąpiele lecznicze aktywne biologicznie o właściwościach zakaźnych	0,004
18 01 81	Zużyte kąpiele lecznicze aktywne biologicznie inne niż wymienione w 18 01 80	317,200
18 01 82*	Pozostałości z żywienia pacjentów oddziałów zakaźnych	17,660
Razem		2 832,440

Odpady weterynaryjne

Przez odpady weterynaryjne rozumie się odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach.

Odpady powstające w placówkach weterynaryjnych, podobnie jak w placówkach medycznych, reprezentują materiał o bardzo zróżnicowanym poziomie zagrożenia chemicznego i sanitarnego jak również właściwościach fizycznych.

Oprócz laboratoriów i gabinetów weterynaryjnych część odpadów powstaje również w wyniku przeterminowania lub niewykorzystania środków farmaceutycznych, chemicznych itp. przeznaczonych dla zwierząt, a zakupionych w obiektach handlowych.

Wg WSO, w województwie podkarpackim w 2013 r. wytworzono 14,963 Mg odpadów weterynaryjnych:

Tabela 23 Ilość i rodzaje odpadów weterynaryjnych powstających w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
18 02 01	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 02 02)	1,475
18 02 02*	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt	12,190
18 02 03	Inne odpady niż wymienione w 18 02 02	0,088
18 02 05*	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne	0,240
18 02 06	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, inne niż wymienione w 18 02 05	0,102
18 02 08	Leki inne niż wymienione w 18 02 07	0,076
Razem		14,963

Sposoby gospodarowania odpadami

Odpady powstające w placówkach medycznych stanowią materiał o bardzo zróżnicowanym poziomie zagrożenia chemicznego i sanitarnego jak również właściwościach fizycznych.

Odpady medyczne i weterynaryjne powstające w jednostkach leczniczych gromadzone są z reguły selektywnie do odpowiednich pojemników, a następnie przekazywane do unieszkodliwienia, głównie w procesach termicznych.

W tabeli 24 podano informacje o ilości i kodach odpadów medycznych i weterynaryjnych poddawanych unieszkodliwieniu na terenie województwa podkarpackiego.

Tabela 24 Ilość i rodzaje odpadów medycznych i weterynaryjnych poddanych odzyskowi i unieszkodliwieniu na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO)

		Odzysk		Unieszkodliwianie	
Kod odpadu	Nazwa odpadu	Oznaczenie procesu	Masa (Mg)	Oznaczenie procesu	Masa (Mg)
Odpady medyczne					
180101	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 01 03)			D10	1,565
180102*	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 01 03)			D10	244,765
180103	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądzenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82			D10	6 368,228
180104	Inne odpady niż wymienione w 18 01 03	R12	190,803	D9	28,754
				D10	199,722
180106*	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne			D10	47,694
180107	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, inne niż wymienione w 18 01 06			D10	3,561
180108*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne			D10	42,137
180109	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	R12	10,626	D10	29,753
180181	Zużyte kąpiele lecznicze aktywne biologicznie inne niż wymienione w 18 01 80	R12	104,490	D10	22,060
180182	Pozostałości z żywienia pacjentów oddziałów zakaźnych			D10	25,805
Razem			305,919		7 014,044
Odpady weterynaryjne					
180201	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 02 02)			D10	1,723
180202	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądzenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt			D10	74,493
180203	Inne odpady niż wymienione w 18 02 02			D10	7,646
180205*	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne			D10	1,118
180206	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, inne niż wymienione w 18 02 05			D10	0,126
180207*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne			D10	0,031
180208	Leki inne niż wymienione w 18 02 07			D10	1,125
Razem			0.0		86,262

Odpady medyczne i weterynaryjne w zdecydowanej większości (96% ilości przetwarzanych odpadów) były poddawane unieszkodliwianiu w 3 spalarniach odpadów w procesie D10 oraz przy zastosowaniu procesu fizyczno-chemicznego - metoda D9.

Tabela 25 Wykaz instalacji zlokalizowanych w woj. podkarpackim, w których w 2013 r. były unieszkodliwiane odpady medyczne i weterynaryjne (WSO)

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Zdolności przerobowe roczne (stan na rok 2013)	Ilość odpadów przetworzonych odpadów medycznych i weterynaryjnych
			Mg/rok	Mg
Spalarnie – D10				
1.	RAF-EKOLOGIA Sp. z o.o. 38-460 Jedlicze, ul. Trzecieckiego 14 Regon: 370484149	Spalarnia 38-460 Jedlicze, ul. Trzecieckiego 14	10 000,00	4 380,75
2.	Firma Usługowo- Handlowa "EKO-TOP" Sp. z o.o. ul. Hetmańska 120 35-078 Rzeszów Regon: 690343725	spalarnia "EKO-TOP" Sp. z o.o., ul. Hetmańska 120, 35-078 Rzeszów	2 472,50	2 270,13
3.	"SERVITECH" Sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 19 b, 39 200 Dębica Regon: 691565250	Instalacja do spalania odpadów medycznych i weterynaryjnych typu CP50 39 400 Tarnobrzeg, ul. Szpitalna 1	438,00	420,67
Razem				7 071,552
Instalacje inne niż spalarnie – D9				
1.	„SERWIMED” Sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 19 b, 39 200 Dębica Regon: 120307027	SERVIMATIC Al. Jana Pawła II 19B, 39-200 Dębica	2 628,00	28,75
Razem				28,75

W województwie podkarpackim istniejące moce przerobowe instalacji są wystarczające do unieszkodliwienia wytwarzanych odpadów medycznych i weterynaryjnych. Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 23 i tabeli 24 na terenie województwa unieszkodliwianiu poddano znacznie więcej odpadów medycznych i weterynaryjnych niż zostało wytworzonych na jego terenie. Może to świadczyć o tym, że w instalacjach tych unieszkodliwiano odpady wytworzone poza jego granicami.

Najważniejsze problemy

Wraz ze rozwojem działalności w zakresie diagnostyki i leczenia medycznego wzrosła liczba podmiotów wytwarzających niewielkie ilości odpadów medycznych i weterynaryjnych. Sytuacja ta utrudnia nadzór nad właściwym postępowaniem z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi, co skutkuje gromadzeniem odpadów wraz z odpadami komunalnymi.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Źródła i ilość powstających odpadów

Ze względu na fakt, iż zdecydowana większość odpadów, jakimi są pojazdy wycofane z eksploatacji, powstaje u osób fizycznych nie mających obowiązków sprawozdawczych ewidencja w zakresie wytwarzania odpadów o kodach 16 01 04 jest niepełna. Wg informacji zawartych w WSO na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. wytworzono 330,460 Mg zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów (16 01 04) oraz 16 349,283 Mg odpadów o kodzie 16 01 06 (zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy niezawierające cieczy i innych niebezpiecznych elementów), które powstają w związku z demontażem pojazdów o kodzie 16 01 04.

Sposoby gospodarowania odpadami

Posiadacz pojazdu po zakończeniu jego eksploatacji zobowiązany jest oddać go przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącemu punkt zbierania pojazdów.

W stacjach następuje przetworzenie pojazdów wycofanych z eksploatacji, poprzez wymontowanie przedmiotów wyposażenia i części przeznaczonych do ponownego użycia, jak również wymontowanie elementów nadających się do odzysku i recyklingu.

W stacjach pojazdy są przyjmowane po uprzednim sprawdzeniu i ważeniu. Wystawiane są stosowne dokumenty pozwalające na wyrejestrowanie złomowanego pojazdu. Pojazd, po dokonanej ocenie, otrzymuje numer identyfikacyjny oraz określa się technologię demontażu uwzględniając jego stan techniczny i kompletność. W przypadku pojazdów zawierających płyny eksploatacyjne, paliwa czy akumulatory, na linię demontażu trafiają one po osuszeniu.

W województwie podkarpackim w 2013 r. przetworzono łącznie 57 011,669 Mg zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów (16 01 04* i 16 01 06). W 2013 r. na terenie województwa funkcjonowały 54 stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. W tabeli 26 zamieszczono informacje o mocach przerobowych zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji na dzień 31.12.2013 r.

Tabela 26 Charakterystyka stacji demontażu pojazdów znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego (wg stanu na dzień 01.01.2013 r.) [WSO, decyzje administracyjne]

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Moc przerobowa Mg/rok
1	AUTO – KOMIS - ZŁOM Skup i Sprzedaż Złomu, Alfred Dybaś (regon: 370309021)	Trzcinica 13 38-207 Przysieki	ul. Niegłowska 9 38-200 Jasło	1 900
2	Auto –Złom Sebastian Mazur (regon: 690334904)	Rudna Mała 154, 36 –060 Głogów Młp.	Rudna Mała 154, 36 –060 Głogów Młp.	3 000

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Moc przerobowa Mg/rok
3	"IMPRESJA" Rafał Jaśkowiec (regon:180393296)	ul. Łąkowa 5 37-200 Przeworsk	ul. Łąkowa 5 37-200 Przeworsk	3 000
4	Firma Handlowo- Usługowa "LO STARK" Stanisław Lorenc (regon: 370008911)	ul. Dworska 23 38-430 Miejsce Piastowe	ul. Dworska 23 38-430 Miejsce Piastowe	2 600
5	Firma Usługowo- Handlowa Mieczysław Szczęch ¹ (regon: 690480793)	ul. Grunwaldzka 76 39-120 Sędziszów Młp.	ul. Grunwaldzka 76 39-120 Sędziszów Młp.	2 500
6	Przedsiębiorstwo Surowców Wtórnych WTÓR STAL Sp.j. Krzysztof Sarna Stanisław Moskal Jerzy Jarosz (regon: 830012650)	ul. Przemysłowa 19 37-450 Stalowa Wola	ul. Przemysłowa 19 37-450 Stalowa Wola	3 000
7	AUTO-ZŁOM Handel Samochodami i Częściami Zamiennymi Marek Lizończyk (regon: 690363567)	ul. Piaskowa 9 39-300 Mielec	ul. Piaskowa 9 39-300 Mielec	800
8	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. (regon: 370374107)	ul. Fredry 12 38-400 Krosno	ul. Fredry 12 38-400 Krosno	2 300
9	Rolnicza Spółdzielnia Usługowo – Handlowa (regon: 000466738)	37-303 Kuryłówka 535	37-303 Kuryłówka 535	2 300
10	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "BIBMOT" Sp. J. Kazimierz Bik i Stanisław Bik (regon: 690248079)	ul. Drzewieckiego 1 39-300 Mielec	ul. Przemysłowa 61 39-300 Mielec	2 500
11	Auto Złom SANCAR Maria Fedak (regon: 180963032)	ul. Witosa 76 38-500 Sanok	ul. Witosa 76 38-500 Sanok	2 000
12	Przedsiębiorstwo Naprawy Taboru Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. (regon: 69153666)	Wola Dalsza 369 37-100 Łańcut	Wola Dalsza 369 37-100 Łańcut	540
13	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe "WIPO" Józef Maciechowski (regon: 370307789)	ul. Hankówka 113 38-200 Jasło	ul. Hankówka 113 38-200 Jasło	1000
14	Skup i Sprzedaż Złomu Stanisław Rudziński (regon: 690328631)	Brzózka Królewska 944 37-307 Brzózka Królewska	Brzózka Królewska 944 37-307 Brzózka Królewska	2 200

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Moc przerobowa Mg/rok
15	AUTO-ZŁOM Skup i Sprzedaż Części Używanych Dariusz Górka (regon: 830361066)	Agatówka 37-464 Stalowa Wola	Agatówka 37-464 Stalowa Wola	200
16	Auto Kompleks, Kasacja Pojazdów, Skup- Sprzedaż części oraz samochodów, Paterak Krzysztof (regon: 690186303)	39-331 Chorzelów 757	39-331 Chorzelów 757 tel. (017)58 413 83	350
17	Ślusarstwo, Produkcja - Handel- Usługi Władysław Radzik (regon: 850236693)	39-208 Straszęcín 9A	39-208 Straszęcín 9A	2 500
18	Ekologia II Sp. z o.o. „SP KOMANDYTOWA” (regon: 690298172)	36-047 Niechobrz 976	35-959 Rzeszów ul. Ciepłownicza 8a	540
19	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe LESTA Sp. j. Bogdan Leszko & Bogusław Stawowy (regon: 830194467)	Jeziórko Stałe 39-411 Mokrzeszów	Jeziórko Stałe 39-411 Mokrzeszów	2 500
20	Zakłady Naprawy Samochodów Sp. z o.o. (regon: 691536159)	ul. Techniczna 2 36-040 Boguchwała	ul. Techniczna 2 36-040 Boguchwała	600
21	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "ZŁOM – POL" s.c. Andrzej Świątek, Eugeniusz Krajewski (regon: 850515401)	ul. Drogowców 14 39-200 Dębica	Brzeźnica 68B 39-207 Brzeźnica	1 200
22	"TRANSKOP SD" Stanisław Warzybok, Daniel Warzybok (regon: 371003420)	ul. Południowa 5A 38-100 Strzyżów	ul. Południowa 5A 38-100 Strzyżów	2 000
23	Edward Paślowski Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo-Usługowe "KRAFT" (regon: 370373668)	ul. Przemysłowa 8 38-600 Lesko	ul. Przemysłowa 8 38-600 Lesko	2 600
24	Tadeusz Kloc, Urszula Kloc, Robert Kloc s.c. Auto- Kasacja-Recykling (regon: 180047743)	Rudna Mała 269 36-054 Mrowla	Rudna Mała 280 36-054 Mrowla	2 300
25	Krzysztof Pazdan Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "PIAST" (regon: 690515681)	ul. Przemysłowa 4A 39-100 Ropczyce	ul. Przemysłowa 4A 39-100 Ropczyce	2 400
26	Małgorzata Paż KAMIL (regon: 180058221)	ul. Senatora Wiącka 16 39-400 Tarnobrzeg	ul. Senatora Wiącka 16 39-400 Tarnobrzeg	200

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Moc przerobowa Mg/rok
27	Mechanika Pojazdowa, Sprzedaż Części i Materiałów (regon: 830088771)	ul. Lubelska 53 37-470 Zaklików	ul. Lubelska 53 37-470 Zaklików, powiat stalowowolski	1 500
28	Piotr Pędrak - AUTO-ZŁOM, Usługi Wulkanizacyjne, Pomoc Drogowa (regon: 830268119)	Rzeczyca Długa 213 37-455 Radomyśl n/Sanem	Rzeczyca Długa 213 37-455 Radomyśl n/Sanem	2 000
29	Józef Lisak - AUTO-ZŁOM Kasacja Pojazdów Mechanicznych (regon: 370103360)	ul. Chopina 7 36-200 Brzozów	ul. Bema 8 36-200 Brzozów	2 600
30	P.H.U. „ECO-MED.” Kazimierz Tkaczyk (regon: 650074251)	Tywnia 56 37-500 Jarosław	Tywnia 56 37-500 Jarosław	245
31	Bogdan Czech "RYZO" Sprzedaż Detaliczna Części i Akcesoriów do Pojazdów Samochodowych (regon: 180143010)	Jasienica Rosielna 325D 36-220 Jasienica Rosielna	Jasienica Rosielna 325D 36-220 Jasienica Rosielna	2 600
32	Kasacja Pojazdów Skup Złomu i Metali Kolorowych Janusz Strycharz (regon: 180928225)	ul. Warszawska 95 39-400 Tarnobrzeg	ul. Warszawska 95 39-400 Tarnobrzeg	750
33	Stanisław Lenio "STALNEY" (regon: 3701699382)	Nagórzany 47a, 38-505 Bukowsko	Nadolany 38-505 Bukowsko	2 240
34	Tomasz Mikuszewski S-ce Auto Naprawa i Handel (regon: 690171069)	Glinik Średni 66 38-130 Frysztak	38-125 Cieszyňa	800
35	AUTOCZĘŚCI s.c. Woźniak, Osmala (regon: 180286175)	ul. Narutowicza 1/9 39-400 Tarnobrzeg	STALE gm. Grębów	2 000
36	Ekologia II Sp. z o. o. Sp. Komandytowa (regon: 690298172)	36-047 Niechobrz 976	ul. Ciepłownicza 8a 35-959 Rzeszów	2 000 2 000 (obecnie 2500)
37	Firma RETMAN Jerzy Burdzy (regon: 005673459)	ul. Przemysłowa 75 36-450 Stalowa Wola	ul. Przemysłowa 75 36-450 Stalowa Wola	2 000
38	Stanisław Głowacki AUTO-KRAM (regon: 370379808)	ul. Łukasiewicza 7 38-457 Zręcin	Szczepańcowa 328	1 600
39	Firma Handlowo-Usługowa Barbara Karnas, (regon: 651492915)	Ujkowice 208, 37-713 Maćkowice	ul. Wernyhory 25 37-700 Przemyśl	1 700
40	„IMPRESJA” Robert Jaśkowiec (regon: 650108530)	ul. Łąkowa 5 37-200 Przeworsk	ul. Łąkowa 5 37-200 Przeworsk	3 000

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Moc przerobowa Mg/rok
41	„JARMET” Bogusław i Kazimierz Jareccy Spółka Jawna (regon: 180083510)	ul. Graniczna 45 38-200 Jasło	Trzcinica 38-207 Przysieki	2 985
42	Firma Usługowo-Handlowa „TABOR” s.c. Maria Prorok, Dariusz Nycz, Władysław Prorok, Władysława Stryjak (regon: 180083510)	ul. Sanocka 25 B, 38-480 Rymanów	ul. Sanocka 25 B, 38-480 Rymanów	3 880
43	Zakład Usługowo-Handlowy AUTO MARK Tomasz Marek (regon: 830262772)	Stale gm. Grębów	ul. H. Sienkiewicza 5, 39-460 Nowa Dęba	2 700
44	Stacja Demontażu Pojazdów RECYKLINGCAR Panocha Paweł (regon: 180825235)	Wiśniowa 148 38-124 Wiśniowa	Szufnarowa 264A Gm. Wiśniowa, powiat strzyżowski	460
45	Firma Handlowo – Usługowa „SUR-AL-JA” Urszula i Romuald Kusior Sp. J. (regon: 852615176)	Jurków (Baza GS) 32 – 820 Czchów	Ul. Przemysłowa 6 38 – 200 Jasło	Nie przetwarzano pojazdów wycofanych z eksploatacji
46	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ZŁOM-POL” S.C. Andrzej Świątek, Eugeniusz Krajewski, (regon: 850515401)	ul. Drogowców 14, 39–200 Dębica	39–102 Lubzina 117	1 200
47	EURO-CENTER S.C. Łukasz Kisała, Mateusz Kisała, (regon: 180391707)	Kraczkowa 1611, 37 – 124 Kraczkowa	Kraczkowa 1611, 37 – 124 Kraczkowa	1 200
48	„ZŁOMEX” Wiesław Konieczny (regon: 830360635)	Rożniaty 80 39–340 Padew Narodowa	ul. Traugutta 21 39-300 Mielec	1 050
49	AUTO CZĘŚCI – Handel i usługi Piotr Górski (regon: 120449661)	Kunów 37 33-300 Nowy Sącz	Malinie 316 39-331 Chorzeliów	2 500
50	Firma Handlowo – Usługowa „MĄDZIEL” Stanisław Mądziel (regon: 831367326)	Kielków 237, 39-320 Przecław	Kielków 237, 39-320 Przecław	1 740
51	F.H.U. PROGRES Józef Woźniak (regon: 180984399)	Stale 366 39 – 400 Tarnobrzeg	Stale 366 39 – 400 Tarnobrzeg	2 000
52	Bogusław Tutka prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U.P. „Auto – West” Bogusław Tutka (regon: 830712867)	37-418 Krzeszów Dolny 33	37-418 Krzeszów Dolny 33	1 750

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Moc przerobowa Mg/rok
53	Łukasz Podkulski prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą AUTO – CENTRUM Łukasz Podkulski (regon: 371016597)	38 -207 Przysieki 13	3-go Maja 101 38 – 200 Jasło	2 200

Najważniejsze problemy

- Brak pełnych danych dotyczących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Prowadzenie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji poza stacjami demontażu.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady elektryczne i elektroniczne występują praktycznie wszędzie tam gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza oraz w gospodarstwach domowych. Do odpadów tej grupy należą również transformatory i kondensatory zawierające PCB, zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC, zużyte urządzenia zawierające azbest.

Wg informacji w WSO na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. wytworzono łącznie 869,503 Mg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (z wyłączeniem grupy 20) (tab. 27):

Tabela 27 Ilość i rodzaj zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wytworzonego na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
16 02 09*	Transformatory i kondensatory zawierające PCB	5,910
16 02 10*	Zużyte urządzenia zawierające PCB albo nimi zanieczyszczone inne niż wymienione w 16 02 09	135,569
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	1,205
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	304,878
16 02 14	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	421,941
Razem		869,503

Zużyte urządzenia powstające w podmiotach gospodarczych zagospodarowywane są zazwyczaj przez specjalistyczne przedsiębiorstwa. W 2013 r. zebranego na terenie województwa podkarpackiego 852,123 Mg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (tab. 28).

Tabela 28 Masa i rodzaj zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
16 02 09*	Transformatory i kondensatory zawierające PCB	1,590
16 02 10	Zużyte urządzenia zawierające PCB albo nimi zanieczyszczone inne niż wymienione w 16 02 09	0,286
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	219,126
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	200,903
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	430,218
Razem		852,123

Tabela 29 Wykaz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego, w których w 2013 roku przetwarzano w zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (wg WSO)

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Proces przetwarzania	Rodzaje odpadów	Projektowana moc przerobowa	Masa odpadów przetworzonych w 2013 r.
					Mg
R-STAL PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO - USŁUGOWO - HANDLOWE Sp.j. B. Kamerduła ul. Przemysłowa 1, 36-040 Boguchwała	zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ul. Przemysłowa 1, 36-040 Boguchwała	R12	200136	2 300,00	730,000
EKO-HYBRES Sp. z o.o., Rogoźnica 302, 36-060 Rzeszów	Instalacja do przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego Rogoźnica 302,36-060 Rzeszów	R12	160211 160213 160214 200135 200136	2 400,00	69,868

Istniejące w województwie możliwości przetworzenia wytworzonego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego są nie wystarczające.

Zbyt słabo rozwinięty system zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady zawierające azbest

Źródła i ilość powstających odpadów

Azbest jest nazwą handlową grupy materiałów włóknistych. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Rozróżnia się następujące typy azbestu: chryzotyl (włóknista odmiana serpentynu, tj. uwodnionego krzemianu magnezu), amozyt (krzemian żelazowo - magnezowy, krokidolit (krzemian sodowo - żelazowy), antofilit (krzemian magnezowy zawierający żelazo).

Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo - cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10 – 35 % azbestu;
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100 % azbestu, głównie chryzotyly;
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo - kauczukowe, szczeliwa plecione,
- wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców,
- wyroby tekstylne: sznury i maty,
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40 % azbestu.

Szacuje się (w skali kraju), że ok. 96 % ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest stanowią płyty azbestowo - cementowe (faliste i płaskie).

Produkcja płyt azbestowo - cementowych w Polsce została zakazana Ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. i Nr 156 z 1998 r.). Zgodnie z ustawą w Polsce do 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo - cementowych (a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest).

W 2010 r. opracowano „Wojewódzki program usuwania azbestu na lata 2009 - 2032”. W 2013 r. na terenie województwa podkarpackiego wytworzono ogółem 4 816,916 Mg odpadów zawierających azbest (w tym 31,928 Mg odpadu o kodzie 17 06 01 oraz 4 784,988 Mg odpadu o kodzie 17 06 05).

Sposoby gospodarowania odpadami

Biorąc pod uwagę zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, odpady zawierające azbest mogą być usuwane tylko przez specjalistyczne przedsiębiorstwa. Odpady te unieszkodliwiane są przez składowanie.

W województwie podkarpackim w 2013 r. unieszkodliwianiu poddano 1 177,420 Mg odpadów azbestowych. Odpady były deponowane na 3 składowiskach:

- Składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Kozodrzy (kwatery do składowania odpadów zawierających azbest).
- Składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Młyny, gm. Radymno (kwatery do składowania odpadów zawierających azbest).
- Składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pysznicy (wydzielona część do składowania).

Ponadto na składowisku w miejscowości Futory wybudowano kwaterę o pojemności 4 200 m³ na odpady zawierające azbest ale w 2013 r. odpady azbestowe na tym składowisku nie były deponowane.

Wg informacji (stan na czerwiec 2015 rok) zawartych w bazie azbestowej na terenie województwa podkarpackiego do unieszkodliwienia pozostało 212 842,967 Mg wyrobów azbestowych.

Jednym z czynników mających wpływ na skuteczność oczyszczania województwa podkarpackiego z wyrobów zawierających azbest jest nadal słaba świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości dla zdrowia i życia ludzi odpadów zawierających azbest (w tym niezgodnego z wymogami prawa usuwania wyrobów zawierających azbest) a także wysokie koszty zakupu nowych pokryć dachowych.

Przeterminowane środki ochrony roślin

Źródła i ilość powstających odpadów

Przeterminowane środki ochrony roślin pochodzą z przeterminowanych preparatów, które zostały wycofane z obrotu, bieżącej produkcji, dystrybucji i stosowania w rolnictwie.

W 2013 r. na terenie województwa zarejestrowano wytworzenie 762,014 Mg przeterminowanych i zużytych środków ochrony roślin i opakowań po nich (tab. 30)

Tabela 30 Ilość wytworzonych przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po nich w 2013 r. w województwie podkarpackim (WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
02 01 08*	Odpady agrochemikaliów zawierające substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne)	0,003
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	762,011
Razem		762,014

Sposoby gospodarowania odpadami

W 2013 r. odbiór opakowań po pestycydach regulowały zapisy ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z 21 maja 2004 roku. Zgodnie z nimi sprzedawca miał obowiązek przyjęcia opakowań po środkach ochrony roślin, a posiadacz zobowiązany był do ich zwrotu. Sprzedawca miał obowiązek informowania nabywcę o istniejącym systemie zbierania opakowań po środkach ochrony roślin oraz o pobierania kaucji.

W województwie podkarpackim w 2013 r. zagospodarowaniu poddano łącznie 311,486 Mg odpadów o kodzie 15 01 10*, z czego odzyskowi 283,663 Mg, a 27,823 Mg unieszkodliwieniu. Można z tego wywnioskować, że pozostała masa przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po nich kierowana była do zagospodarowania w instalacjach zlokalizowanych poza województwem podkarpackim.

Na terenie województwa podkarpackiego brak jest zidentyfikowanych mogiłników z przeterminowanymi środkami ochrony roślin.

Najważniejsze problemy

Niska świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości dla środowiska odpadów przeterminowanych środków ochrony roślin, czego skutkiem jest m.in. wyrzucanie ich do pojemników na odpady zmieszane.

Odpady materiałów wybuchowych

Odpady materiałów wybuchowych (kod 16 04 03*) powstają w wyniku działalności wojska zarówno w okresie minionym, jak i działalności prowadzonej obecnie. Powstają one również w policji i służbie granicznej oraz w przedsiębiorstwach produkujących bądź stosujących materiały wybuchowe. Są to m.in. odpady amunicji, odpadowe wyroby pirotechniczne oraz inne materiały. Na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. wykazano wytworzenie 6,788 Mg tych odpadów.

W Polsce odpowiednie resorty prowadzą na bieżąco ścisłą ewidencję środków bojowych.

Z zasady najstarsze partie środków bojowych przeznaczane są do bieżącego szkolenia.

Wytworzone odpady materiałów wybuchowych unieszkodliwiono w 2013 r. w Zakładzie Produkcji Specjalnej GAMRAT Sp. z o. o. w Jaśle (6,780 Mg, proces D10).

Zużyte opony

Zużyte opony (kod 16 01 03) powstają w wyniku bieżącej eksploatacji pojazdów mechanicznych (także opony powstające w gospodarstwach domowych ze względu na brak zakwalifikowania zużytych opon pod innym kodem niż 16 01 03). Źródłem powstawania tego odpadu są też stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Na podstawie danych zawartych w WSO w 2013 r. wytworzono w województwie podkarpackim 2 162,791 Mg zużytych opon.

Wytwórca opon bądź sprowadzający je do Polski, jako osobne produkty, ale także sprowadzając je do kraju, jako części pojazdów, jest zobowiązany do osiągnięcia określonych prawem poziomów odzysku i recyklingu odpadów powstałych z opon. W przypadku niezyskania wymaganych poziomów, przedsiębiorca jest zobowiązany do wpłacenia opłaty produktowej obliczonej w odniesieniu zarówno do niezyskanego poziomu odzysku, jak i niezyskanego poziomu recyklingu. Obowiązki te przedsiębiorca może realizować samodzielnie lub poprzez ich powierzenie organizacji odzysku.

Sieć zbierania zużytych opon obejmuje: punkty serwisowe ogumienia, firmy eksploatujące pojazdy, stacje demontażu pojazdów, gminy i osoby fizyczne.

Zużyte opony mogą być poddane regeneracji, recyklingowi lub współspalane w cementowniach, jako paliwo alternatywne.

Zakazane jest składowanie zużytych opon z wyjątkiem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1 400 mm.

W 2013 r. w instalacjach znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego poddano przetworzeniu 14 408,084 Mg zużytych opon. Wykaz instalacji, w których przetworzono największą masę odpadów 16 01 03 zawiera Tabela 31 W pozostałych instalacjach w 2013 r. przetwarzano poniżej 100 Mg / instalację.

Tabela 31 Wykaz instalacji, w których przetworzono w 2013 r. największą masę odpadów o kodzie 160103 (WSO)

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Nazwa i adres instalacji	Ilość odpadów przetworzonych
			Mg
1.	GPR GUMA i PLASTIK RECYCLING Sp. z o.o. Zarzeczce, 169, 37-205 Zarzeczce	Linia technologiczna do przetwarzania odpadów 37-205 Zarzeczce 169	6 166,330
2.	GRAN-TECH Sp. z o. o. Sp. K., Wylewa 244, 37-530 Sieniawa	Linia do produkcji nawierzchni elastycznych Wylewa 244, 37-530 Sieniawa	4 131,280
3.	Geyer & Hosaja Zakłady Gumowe" Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 3 39-300 Mielec	Linia technologiczna bieżnikowania opon ul. Wojska Polskiego 3 39-300 Mielec	2 284,900
4.	TARGUM Sp. z o.o. ul. Raclawicka 3, 39-300 Mielec	Urządzenie do bieżnikowania opon (instalacja do regeneracji opon) ul. Raclawicka 3, 39-300 Mielec	890,916
5.	"Geyer & Hosaja" Sp. z o.o. ul. Partynicka 12, 39-310 Radomyśl Wielki	linia technologiczna bieżnikowania opon ul. Gorliczyńska 157, 37-200 Przeworsk	370,200
6.	FIRMA BAR-GUM II Mariusz Bar, 37-120 Markowa 1193,	Linia technologicznego bieżnikowania opon 37-120 Markowa 1193,	266,335
7.	REZIN s.c. Bartosz Ścisłowicz Dariusz Brud Makowisko 164, 37-500 Jarosław	szorstarka do opon SIO 12"-28" Makowisko 164, 37-500 Jarosław	136,625

Najważniejsze problemy

Niewłaściwe zagospodarowanie zużytych opon np. porzucanie na tzw. dzikich wysypiskach, niekontrolowane spalanie.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa

Odpady z budowy, remontów i demontażu infrastruktury powstają w budownictwie mieszkalnym jak i przemysłowym oraz w drogownictwie i kolejnictwie w dużym rozproszeniu. Odpady budowlane i remontowe wytwarzane są także w gospodarstwach domowych, jako odpady z remontów mieszkań. Katalog odpadów nie wyodrębnia odpadów budowlanych i remontowych wytwarzanych w gospodarstwach domowych w grupie odpadów komunalnych,

podgrupie odpadów gromadzonych selektywnie, ani wśród innych odpadów komunalnych, stąd też są one z gospodarstw domowych odbierane jako odpady klasyfikowane w grupie 17 i pod kodami z grupy 17 zagospodarowywane.

W 2013 r., w województwie podkarpackim wytworzono 1 658 544,898 Mg odpadów budowlanych:

Tabela 32 Ilość i rodzaj odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa wytworzonych na terenie województwa podkarpackiego w 2013 roku (WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
17 01 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika)	41 833,95
17 01 02	Gruz ceglany	6 402,58
17 01 03	Gruz ceglany	164,24
17 01 06*	Zmieszane lub wysegregowane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	33,13
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	5 208,62
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,86
17 01 81	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	1 836,10
17 01 82	Inne niewymienione odpady	24,96
17 02 01	Drewno	1 851,44
17 02 02	Szkło	101,00
17 02 03	Tworzywa sztuczne	359,18
17 02 04*	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe)	776,48
17 03 02	Asfalt inny niż wymieniony w 17 03 01	597,00
17 03 03*	Smola i produkty smołowe	2,48
17 03 80	Odpadowa papa	178,63
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	204,27
17 04 02	Aluminium	3 749,07
17 04 03	Ołów	18,42
17 04 04	Cynk	4,83
17 04 05	Żelazo i stal	47 722,11
17 04 06	Cyna	0,29
17 04 07	Mieszaniny metali	1 268,18
17 04 09*	Odpady metali zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	1,64
17 04 10*	Kable zawierające ropę naftową, smołę i inne substancje niebezpieczne	3,30
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	101,06
17 05 03*	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	21 923,95
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	1 418 744,42
17 05 05	Urobek z pogłębiania zawierający lub zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi	2,12
17 05 06	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	98 240,00
17 05 08	Tłuczeń torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07	6 536,05
17 06 03	Inne materiały izolacyjne zawierające substancje niebezpieczne	0,07
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	245,55
17 08 02	Materiały konstrukcyjne zawierające gips inne niż wymienione w 17 08 01	0,15

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
17 01 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika)	41 833,95
17 01 02	Gruz ceglany	6 402,58
17 01 03	Gruz ceglany	164,24
17 01 06*	Zmieszane lub wysegregowane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	33,13
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	5 208,62
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,86
17 01 81	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	1 836,10
17 09 03*	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne	2,21
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	406,00
Razem		1 658 544,90

W województwie w 2013 r. zagospodarowano ogółem 282 830,532 Mg odpadów budowlanych i remontowych, a więc ok. 17 % wytworzonej masy. Odpady z grupy 17 poddawane były głównie odzyskowi w instalacjach (226 458,850 Mg) lub poza nimi (55 424,490 Mg), a niewielka część odpadów poddana została unieszkodliwianiu (947,192 Mg).

W 2013 r. najwięcej odpadów z grupy 17 (z wyłączeniem odpadu o kodzie 17 06 01 i 17 06 05) poddano w instalacjach zarządzanych przez:

- HSW – Huta Stali Jakościowych S. A., ul. Kwiatkowskiego 1, 37-450 Stalowa Wola - 131 713,190 Mg,
- ALUMETAL GORZYCE Sp. z o. o., ul. Odlewników 52, 39-432 Gorzyce - 15 480,900 Mg,
- WTÓR - STEEL Sp. z o.o., ul. Wł. Grabskiego 19, 37-450 Stalowa Wola - 15 275,073 Mg,
- Firma SILVA Sp. z o. o., ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec - 10 452,400 Mg.

Najważniejsze problemy

1. Brak ewidencjonowania odpadów przez małe firmy budowlane.
2. Kierowanie odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa na tzw. dzikie wysypiska.

Komunalne osady ściekowe

Produktem oczyszczania ścieków jest silnie uwodniony osad stanowiący 1 – 2 % ilości oczyszczanych ścieków. Ilość powstających osadów jest tym większa, im wyższa jest sprawność oczyszczalni. Skład osadów ściekowych zależy nie tylko od rodzaju oczyszczanych ścieków, ale także od stosowanych procesów ich oczyszczania.

Osady ściekowe z oczyszczania ścieków komunalnych charakteryzują się łatwością zagniwania (z powodu dużej zawartości wysokobiałkowej substancji organicznej), nadmiernym uwodnieniem, trudnością w odwadnianiu (zależnie od

postaci wody, jaką zawierają), lepkością i konsystencją, która powoduje, iż płyną wolniej niż woda.

Ciepło spalania osadów zależy od ilości i rodzaju związków organicznych w nich zawartych, dlatego osady surowe charakteryzuje wartość opałowa 15 - 21 tys. kJ/kg s.m). Osady ustabilizowane (po fermentacji beztlenowej lub tlenowej stabilizacji) mają niższą wartość opałową: 6,3 - 18 tys. kJ/kg s.m.

Osady wykazują dużą zmienność składu chemicznego zależną od właściwości ścieków, technologii oczyszczania i przeróbki osadów. Jest on także podstawą do oceny prawidłowości przebiegu procesu stabilizacji i stabilności osadu oraz decyduje o wyborze sposobu stabilizacji i oceny możliwości jego ostatecznego unieszkodliwiania.

Oprócz metali ciężkich w osadach znajdują się zarówno składniki pokarmowe, niezbędne dla organizmów żywych, takie jak: Cr, Sn, Zn, F, J, Co, Si, Mn, Cu, Mo, V (pod warunkiem, że nie występują w ilościach nadmiernych), jak i składniki uciążliwe dla środowiska. Do grupy wyjątkowo szkodliwych należą: Cd, Pb, Hg, As. Odpady te są klasyfikowane w grupie 19 i określone kodem 19 08 05 - ustabilizowane komunalne osady ściekowe.

W 2013 r. wytworzono w województwie podkarpackim 112 971,837 Mg osadów ściekowych.

Osady ściekowe były przede wszystkim poddawane odzyskowi. Znaczącą masę osadów wykorzystano w rolnictwie:

Tabela 33 Zagospodarowanie osadów ściekowych w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg WSO)

Proces odzysku	Nazwa procesu	Masa	Proces unieszkodliwiania	Nazwa procesu	Masa
		Mg			Mg
R1	Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii	19,38	D5	Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)	1 948,38
R3	Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)	10 113,56	D8	Obróbka biologiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszkanki, które są unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek	173,00

Proces odzysku	Nazwa procesu	Masa	Proces unieszkodliwienia	Nazwa procesu	Masa
		Mg			Mg
R1	Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii	19,38	D5	Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)	1 948,38
				spośród procesów wymienionych w poz. D 1 – D 12	
R10	Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska	76 871,89			
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11 niewymienione w punktach od R1 do R13	333,18	-	-	-
Razem		87 338,00	Razem		2 121,38

Tabela 34 Wykaz instalacji, w których w 2013 roku zagospodarowano największą ilość komunalnych osadów ściekowych (poza spalarniami komunalnych osadów ściekowych) w województwie podkarpackim (wg WSO)

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Zdolności przerobowe roczne	Ilość odpadów przetworzonych
				Mg/rok	Mg
1.	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Leżajsku, ul. Żwirki i Wigury 3, 37-300 Leżajsk	Kompostownia osadów, ul. Podolszyny, 37-300 Leżajsk	R3	6000,0	4 095,92
2.	Komunalna Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o. o. w Nowej Sarzynie 37-310 Nowa Sarzyna 768B	Kompostownia 37-310 Nowa Sarzyna 768 B	R3	15000,0	4 011,08
3.	Przedsiębiorstwo	kompostownia	R3	3000,0	1 709,70

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Zdolności przerobowe roczne	Ilość odpadów przetworzonych
				Mg/rok	Mg
	Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. 39-207 Paszczyna 62B	bębnowa z bioreaktorem 39-207 Paszczyna 62B			

Najważniejsze problemy

Często występująca wysoka zawartość metali ciężkich w części osadów uniemożliwia ich pełne wykorzystanie w rolnictwie.

Część osadów ściekowych magazynuje się na terenie oczyszczalni oraz zagospodarowuje niezgodnie z wymogami prawa, co należy uznać za zjawiska niekorzystne.

Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe to odpady powstałe z opakowań jednostkowych, zbiorczych oraz transportowych stosowanych w całym systemie pakowania towarów. Powstają one głównie w związku z funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych, zakładów produkcyjnych, jednostek handlowych, gospodarstw domowych, a także biur, szkół, urzędów, innych miejsc użyteczności publicznej, ulic, barów szybkiej obsługi, targowisk itp. W województwie podkarpackim w 2013 r. wytworzono następującą ilość odpadów opakowaniowych:

Tabela 35 Masa odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie województwa podkarpackiego w 2013 r. (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
		Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	33 314,32
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	11 078,70
15 01 03	Opakowania z drewna	3 852,31
15 01 04	Opakowania z metali	2 722,10
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	415,52
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	977,00
15 01 07	Opakowania ze szkła	8 770,66
15 01 09	Opakowania z tekstyliów	19,80
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	762,01
15 01 11*	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0,97
Razem		61 913,39

Ponadto jak wynika ze sprawozdań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi w 2013 r. odebrano i zebrano w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów łącznie 42 501,986 Mg odpadów opakowaniowych wytworzonych w gospodarstwach

domowych, których wytwarzanie zgodnie z zasadami ewidencji określonymi w ustawie o odpadach nie jest ewidencjonowane.

W 2013 r. odzyskowi (w tym recyklingowi) poddano w województwie ponad 313,85 tys. Mg odpadów opakowaniowych (w tym odzyskowi w instalacjach poddano: 311 826,277 Mg, odzyskowi poza instalacjami: 25,406 Mg, natomiast 1 998,542 Mg przekazano osobom fizycznym do wykorzystania). Unieszkodliwianiu poddano 27,823 Mg opakowań o kodzie 15 01 10. Dla opakowań ogółem osiągnięto zakładany poziom odzysku a także poziomy recyklingu poszczególnych rodzajów opakowań (tab. 36).

Tabela 36 Osiągnięte w % poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w województwie podkarpackim w 2013 r. (wg Sprawozdania OŚ-OP2)

Wyszczególnienie	Odzysk		Recykling	
	Wymagany	Uzyskany	Wymagany (minimum)	Uzyskany
Opakowania ogółem	58,5	68,96	-	-
Opakowania z tworzyw sztucznych	-	-	21,5	55,18
Opakowania z aluminium	-	-	49,0	63,27
Opakowania ze stali w tym blachy stalowej	-	-	46,0	53,06
Opakowania z papieru i tektury	-	-	58,0	85,65
Opakowania ze szkła	-	-	55,0	55,44
Opakowania z drewna	-	-	15,0	32,57

Tabela 37 Wykaz instalacji, w których w 2013 r. poddano odzyskowi (w tym recyklingowi) największą ilość odpadów opakowaniowych (WSO)

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Rodzaj odpadu / kod	Zdolności przerobowe roczne	Ilość odpadów przetworzonych
					Mg/rok	Mg
1.	KRYNICKI RECYKLING S.A. Ul. J. Iwaszkiewicza 48, 10-098 Olsztyn	Stacja uzdatniania stłuczki szklanej, Pełkinie, gm. Jarosław	R12	15 01 07	120000,0	99 940,600
2.	O I Produkcja Polska S.A. ul. Morawska 1, 37-500 Jarosław	Instalacja do wytopu szkła, ul. Morawska 1, 37-500 Jarosław	R5	15 01 07	200000,0	91 446,900
3.	Firma SILVA Sp. z o.o. Ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	Sortownia odpadów selektywnie zebranych, ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	R3	15 01 03	207 360,0	67 847,00
4.	ONDULINE Production Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	Linia do produkcji płyt dachowych , ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	R3	15 01 01	33 000,0	16 370,27
5.	WTÓR STEEL Sp. z o. o.	Linia do produkcji	R12	15 01 01,	62400,0	8 222,00

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Rodzaj odpadu / kod	Zdolności przerobowe roczne	Ilość odpadów przetworzonych
					Mg/rok	Mg
	Ul. Wł. Grabskiego 12, 37-450 Stalowa Wola	paliwa alternatywnego, Ul. Wł. Grabskiego 12, 37-450 Stalowa Wola		15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 09		
6.	P.P.H.U. "ERGPET" Sp. z o. o. Pustków 3 59F, 39-206 Pustków	Linia recyklingowa PET, Pustków 3 59F, 39-206 Pustków	R3	15 01 02	5 000,0	2 627,55
7.	Miejski Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Rzeszowie Sp. z o. o Al. Wł. Sikorskiego 428, 35-304 Rzeszów	Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, Ul. Ciepłownicza 11, Rzeszów Rzeszów	R12	15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 06	30 000,0	2 256,52
8.	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Paszczyna 62B	Sortownia odpadów zmieszanych i selektywnie zbieranych, Paszczyna 62B, 39-207 Paszczyna	R12	15 01 06	60 000,0	2 047,90
9.	Produkcja Handel Usługi EKOMAX Kotulak Jerzy ul. Hankówki 28, 38-200 Jasło	Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, Wolica 38-200 Jasło	R12	15 01 01, 15 01 02, 15 01 06	30 000,0	1 679,86
10.	Maciej Marek Firma Usługowo Handlowa Usługi Komunalne EKO LINE, Buszkowice 62, 37-710 Żurawica	Sortownia odpadów selektywnie zbieranych, Buszkowice 62, 37-710 Żurawica	R12	15 01 06	3 500,0	1 453,00
11.	Firma Usługowo - Handlowa "AGMET" Agnieszka Hoedl, ul. Tuwima 1, 39-200 Dębica	Urządzenie do prasowania odpadów, Ul. Sandomierska 9a, 39-200 Dębica	R12	15 01 01, 15 01 02	750,0	1 449,23
12.	EURO EKO" Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	Zakład Produkcji Paliwa Alternatywnego Kozodrza	R12	15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 09	90 000,0	819,33
		Zakład Produkcji Paliwa Alternatywnego Mielec	R12	15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06,	144 800,0	557,85

L.p.	Nazwa i adres Podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Rodzaj odpadu / kod	Zdolności przerobowe roczne	Ilość odpadów przetworzonych
					Mg/rok	Mg
				15 01 09, 15 01 10,		

4.3. Odpady komunalne (grupa 20)

Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości;

Źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

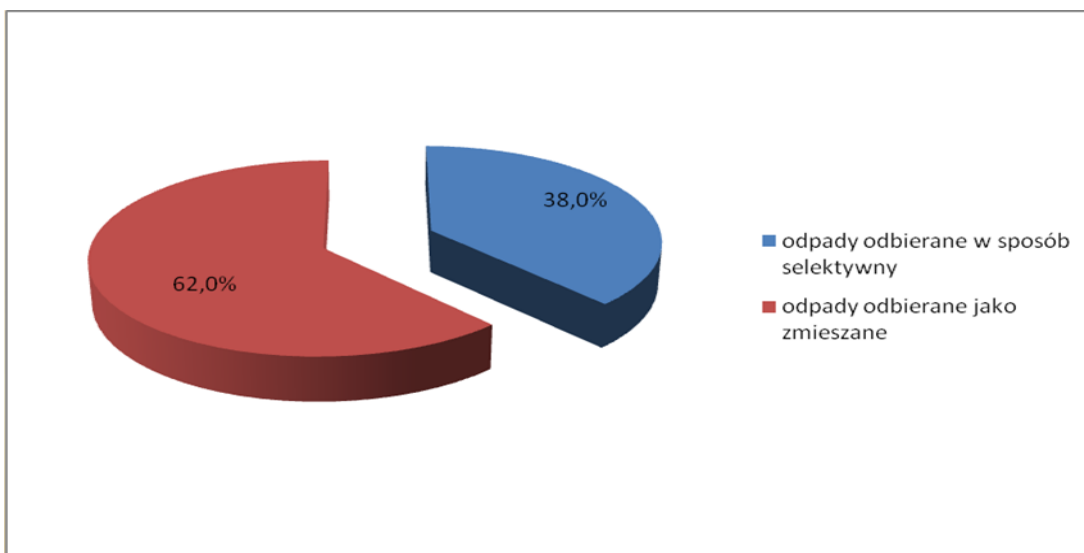
- gospodarstwa domowe.
- obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części „socjalnej”, obiekty turystyczne, targowiska i inne.

Szacunkową masę wytwarzanych odpadów komunalnych w województwie podkarpackim obliczono biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców oszacowaną na podstawie ankiet przesłanych przez samorządy gminne oraz szacunkowy wskaźnik nagromadzenia odpadów. Z danych tych wynika, iż w 2014r. wytworzono ponad 525,2 tys. Mg odpadów komunalnych, co daje średnio 0,265 Mg/M/rok. Jest to ilość zdecydowanie większa od ilości zebranych i odebranych odpadów, których ilość wynosiła łącznie 449,4 tys. Mg, w tym odebranych od właścicieli nieruchomości było 433,3 tys. Mg, natomiast zebranych 16,1 tys. Mg

Powyższe dane wskazują, że odpady odebrane i zebrane stanowiły prawie 86 % szacunkowej ilości odpadów wytwarzanych. Jest to o 6 % więcej niż w 2010 r.

Odbierane odpady w zdecydowanej większości nadal stanowiły zmieszane odpady komunalne, których odebrano 274,9 tys Mg (178,2 tys. Mg w miastach oraz 96,7 tys. Mg na terenach wiejskich).

Poziomy odbieranych odpadów przedstawia wykres nr 3

Wykres 3 Poziomy odbieranych odpadów

W zakresie gospodarowania odpadami, w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego, wskazano 6 regionów gospodarki odpadami komunalnymi, a są to:

Region centralny

Tabela 38 Wykaz gmin Regionu Centralnego

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
1	Powiat brzozowski	Nozdrzec	W
2	Powiat rzeszowski	Błażowa	M-W
3		Boguchwała	M-W
4		Chmielnik	W
5		Dynów	M
6		Dynów	W
7		Głogów Małopolski	M-W
8		Hyżne	W
9		Krasne	W
10		Lubenia	W
11		Świlcza	W
12		Trzebownisko	W
13		Tyczyn	M-W
14	Powiat strzyżowski	Czudec	W
15		Frysztak	W
16		Niebylec	W
17		Strzyżów	M-W
18		Wiśniowa	W
19	Powiat przeworski	Gać	W
20		Jawornik Polski	W
21		Kańczuga	M-W
22	Powiat łańcucki	Łańcut	M

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
23		Łańcut	W
24		Markowa	W
25	Powiat m. Rzeszów	Rzeszów	M

Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów w tym regionie wynosi 138,3 tys. Mg z czego odebrano i zebrano 129,3 tys. Mg, w tym zmieszanych odpadów komunalnych 72,7 tys. Mg. Odebrane i zebrane odpady stanowiły, ponad 93 % wszystkich wytworzonych odpadów.

W regionie tym aktualnie nie ma RIPOK na zmieszane odpady komunalne (planowana jest instalacja termicznego przekształcania odpadów). Zmieszane odpady komunalne przetwarzane są w instalacjach zastępczych ZHPU Zagroda Sp. z o.o. Strzyżów oraz MPGK Sp. z o.o. w Rzeszowie. Do końca 2014r. na terenie regionu nie było instalacji do przetwarzania odpadów zielonych, natomiast pozostałości po sortowaniu odpadów można było zagospodarować na składowiskach zlokalizowanych w Strzyżowie oraz Dynowie i będących instalacjami zastępczymi.

Region Południowo-Wschodni

Tabela 39 Wykaz gmin Regionu Południowo - Wschodniego

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
1	Powiat bieszczadzki	Czarna	W
2		Lutowiska	W
3		Ustrzyki Dolne	M-W
4	Powiat sanocki	Tyrawa Wołoska	W
5		Zagórz	M-W
6	Powiat leski	Baligród	W
7		Cisna	W
8		Lesko	M-W
9		Olszanica	W
10		Solina	W
11	Powiat przemyski	Bircza	W

Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów w tym regionie wynosi 19,8 tys. Mg z czego odebrano i zebrano 15,1 tys. Mg, co stanowi prawie 77 % odpadów wytworzonych. W sposób nieselektywny odebrano 8,8 tys. Mg

W regionie tym aktualnie nie ma instalacji regionalnych na zmieszane odpady komunalne, które na koniec 2014r. zagospodarowywane były sortowni zarządzanej przez MPGK Sp. z o.o. w Ustrzykach Dolnych. Do końca 2014r. na terenie regionu nie było instalacji do przetwarzania odpadów zielonych, natomiast pozostałości po sortowaniu odpadów można zagospodarować na składowisku będącym instalacją zastępczą zlokalizowanym w Średnim Wielkim.

Region Południowo- Zachodni

Tabela 40 Wykaz gmin Regionu Południowo - Zachodniego

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
1	Powiat brzozowski	Brzozów	M-W
2		Domaradz	W
3		Dydnia	W
4		Haczów	W
5		Jasienica Rosielna	W
6	Powiat jasielski	Jasło	M
7		Brzyska	W
8		Dębowiec	W
9		Jasło	W
10		Kołaczyce	M-W
11		Krempna	W
12		Nowy Żmigród	W
13		Osiek Jasielski	W
14		Skołyszyn	W
15		Tarnowiec	W
16	Powiat krośnieński	Chorkówka	W
17		Dukla	M-W
18		Iwonicz-Zdrój	M-W
19		Jedlicze	M-W
20		Korczyna	W
21		Krościenko Wyżne	W
22		Miejsce Piastowe	W
23		Rymanów	M-W
24		Wojaszówka	W
25		Jaśliska	W
26	Powiat sanocki	Sanok	M
27		Besko	W
28		Bukowsko	W
29		Komańcza	W
30		Sanok	W
31		Zarszyn	W
32	Powiat m. Krosno	Krosno	M

Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów w tym regionie wynosi 89,9 tys. Mg z czego odebrano i zebrano 84,1 tys. Mg , co stanowi 94 % odpadów wytworzonych. Zmieszanych odpadów komunalnych odebrano 48,7 tys. Mg.

W regionie południowo zachodnim regionalną instalacją do przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych została ustanowiona instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Krośnie zarządzana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o w Krośnie. Także ten przedsiębiorca zarządza instalacją regionalną do przetwarzania odpadów zielonych w Krośnie. Ponadto na terenie regionu znajduje się instalacja zastępcza

do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych należących do PHU EKOMAX Jerzy Kotulak w Wolicy. Pozostałości po sortowaniu odpadów można zagospodarować na składowiskach będących instalacjami zastępczymi zlokalizowanych w Krośnie, w Karlikowie i Radoszycach.

Region Północny

Tabela 41 Wykaz gmin Regionu Północnego

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
1	Powiat jarosławski	Wiązownica	W
2	Powiat łańcucki	Czarna	W
3		Białobrzegi	W
4		Rakiszawa	W
5		Żołynia	W
6	Powiat rzeszowski	Sokołów Małopolski	M-W
7		Kamień	W
8	Powiat przeworski	Sieniawa	M-W
9		Tryńcza	W
10		Adamówka	W
11	Powiat kolbuszowski	Raniżów	W
12	Powiat leżajski	Leżajsk	M
13		Grodzisko Dolne	W
14		Kuryłówka	W
15		Leżajsk	W
16		Nowa Sarzyna	M-W
17	Powiat nizański	Harasiuki	W
18		Jarocin	W
19		Jeżowe	W
20		Krzeszów	W
21		Nisko	M-W
22		Rudnik nad Sanem	M-W
23		Ulanów	M-W
24	Powiat stalowowolski	Stalowa Wola	M
25		Bojanów	W
26		Pysznica	W
27		Radomyśl nad Sanem	W
28		Zaklików	W
29		Zaleszany	W
30	Powiat tarnobrzeski	Baranów Sandomierski	M-W
31		Gorzyce	W
32		Grębów	W
33		Nowa Dęba	M-W
34	Powiat m.Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	M

Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów w tym regionie wynosi 101,6 tys. Mg z czego odebrano i zebrano 83,9 tys. Mg (w tym zmieszanych 37,1 tys. Mg), co stanowi prawie 83 % odpadów wytworzonych.

W regionie północnym na koniec 2014r. funkcjonowała jedna instalacja regionalna do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych należąca do .A.S.A. Tarnobrzeg. Ponadto zmieszane odpady komunalne przetwarzane były w instalacjach zastępczych tj. sortowni Stare Miasto Park Sp. z o.o. w Wierzawicach (instalacja w Giedlarowej uzyskała status RIPOK w styczniu 2015 r.) oraz sortowni Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Sigielkach.

Instalacja regionalna do przetwarzania odpadów zielonych zlokalizowana jest w Leżajsku (Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Leżajsku). Natomiast pozostałości po sortowaniu odpadów można zagospodarować w regionalnej instalacji którą jest składowisko odpadów w Stalowej Woli (Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Stalowej Woli) oraz instalacjach zastępczych którymi są składowisko odpadów w Sigielkach (ZGK Krzeszów), składowisko odpadów w Giedlarowej (Stare Miasto Park w Wierzawicach), składowisko odpadów w Grębowie (Gminny Zakład Komunalny w Grębowie), składowisko odpadów w Pysznicy, składowisko odpadów w Sokołowie Małopolskim (Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sokołowie Małopolskim).

Region Wschodni

Tabela 42 Wykaz gmin Regionu Wschodniego

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
1	Powiat jarosławski	Jarosław	M
2		Radymno	M
3		Chłopice	W
4		Jarosław	W
5		Laszki	W
6		Pawłosiów	W
7		Pruchnik	W
8		Radymno	W
9		Rokietnica	W
10		Rożwienica	W
11	Powiat lubaczowski	Lubaczów	M
12		Cieszanów	M-W
13		Horyniec-Zdrój	W
14		Lubaczów	W
15		Narol	M-W
16		Oleszyce	M-W
17		Stary Dzików	W
18		Wielkie Oczy	W
19	Powiat przemyski	Dubiecko	W
20		Fredropol	W
21		Krasiczyn	W
22		Krzywcza	W
23		Medyka	W

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
24		Orły	W
25		Przemyśl	W
26		Stubno	W
27		Żurawica	W
28	Powiat m. Przemyśl	Przemyśl	M
29	Powiat przeworski	Przeworsk	M
30		Przeworsk	W
31		Zarzeczce	W

Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów w tym regionie wynosi 81,0 tys. Mg z czego odebrano i zebrano 63,7 tys. Mg (w tym zmieszanych odpadów komunalnych 55,6 tys. Mg), co stanowi prawie 79 % odpadów wytworzonych.

W regionie Wschodnim na dzień 31 grudnia 2014 r. funkcjonowała jedna instalacja RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych znajdująca się w Młynach należąca do Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o. w Tylmanowej.

Od stycznia 2015r. status RIPOK uzyskała także instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Przemyśle należąca do Zakładów Usługowych Sp. z o.o. „Południe” w Krakowie. Do końca 2014r. na terenie regionu nie było instalacji do przetwarzania odpadów zielonych, natomiast pozostałości po sortowaniu odpadów można zagospodarować na składowisku zlokalizowanym w Przemyśle (instalacja RIPOK) oraz na składowiskach będących instalacjami zastępczymi zlokalizowanych w Młynach, Narolu oraz Futorach .

Region Zachodni

Tabela 43 Wykaz gmin Regionu Zachodniego

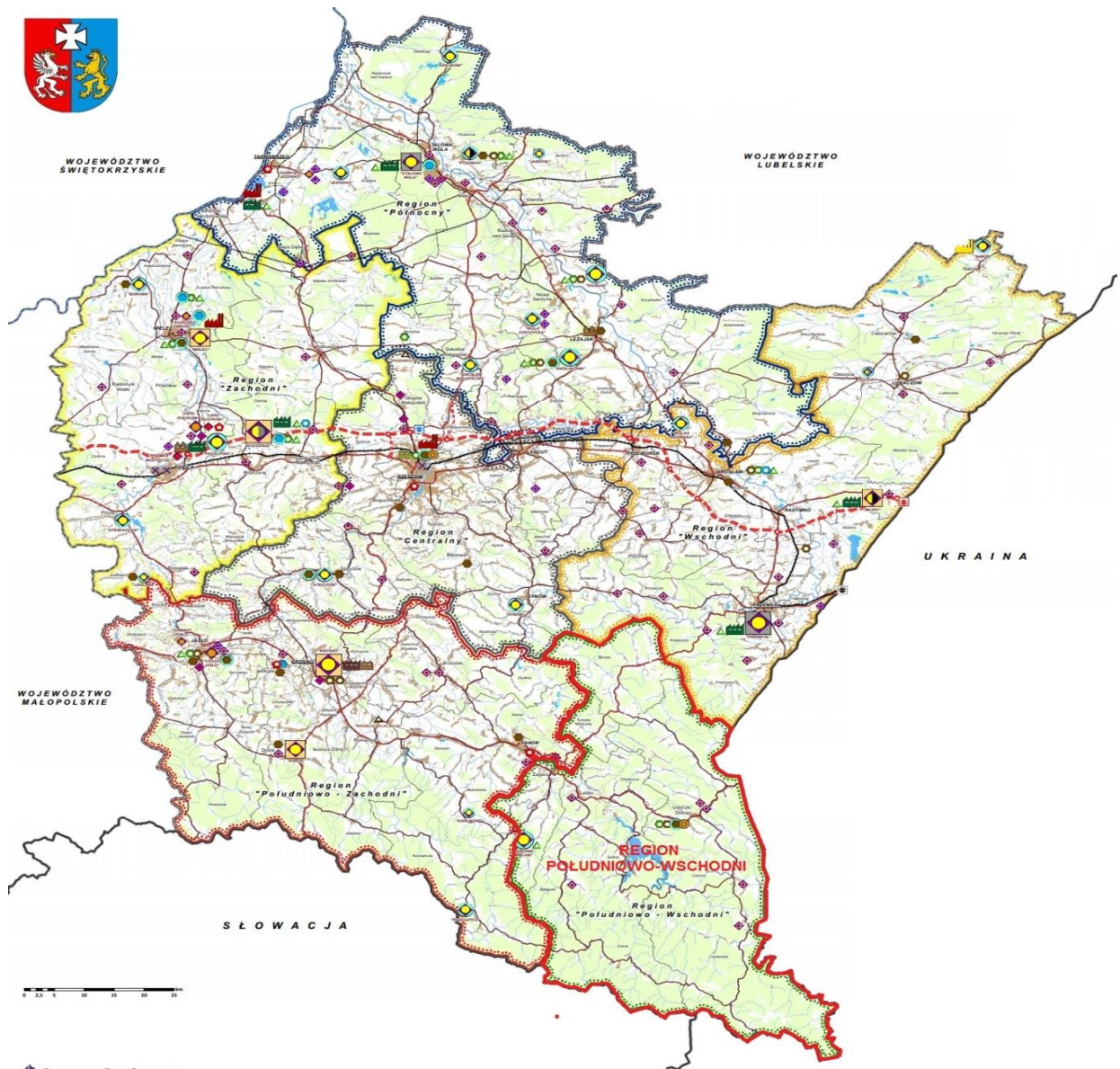
L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
1	Powiat mielecki	Borowa	W
2		Czermin	W
3		Gawłuszowice	W
4		Mielec	M
5		Mielec	W
6		Padew Narodowa	W
7		Przeclaw	M-W
8		Radomyśl Wielki	M-W
9		Tuszów Narodowy	W
10		Wadowice Górne	W
11	Powiat dębicki	Brzostek	M-W
12		Czarna	W
13		Dębica	M
14		Dębica	W

L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
15		Jodłowa	W
16		Pilzno	M-W
17		Żyraków	W
18	Powiat kolbuszowski	Cmołas	W
19		Dzikowiec	W
20		Kolbuszowa	M-W
21		Majdan Królewski	W
22		Niwiska	W
23	Powiat ropczycko-sędziszowski	Iwierzycy	W
24		Ostrów	W
25		Ropczyce	M-W
26		Sędziszów Małopolski	M-W
27		Wielopole Skrzyńskie	W

Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów w tym regionie wynosi 94,5 tys. Mg z czego odebrano i zebrano 73,3 tys. Mg (w tym 52,1 tys. Mg odpadów zmieszanych), co stanowi prawie 76 % odpadów wytworzonych.

W regionie Zachodnim na koniec 2014. działały dwie instalacje regionalne tj. mechaniczno-biologiczne instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych należące do Zakładu Usług Komunalnych w Ostrowie oraz Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Paszczynie.

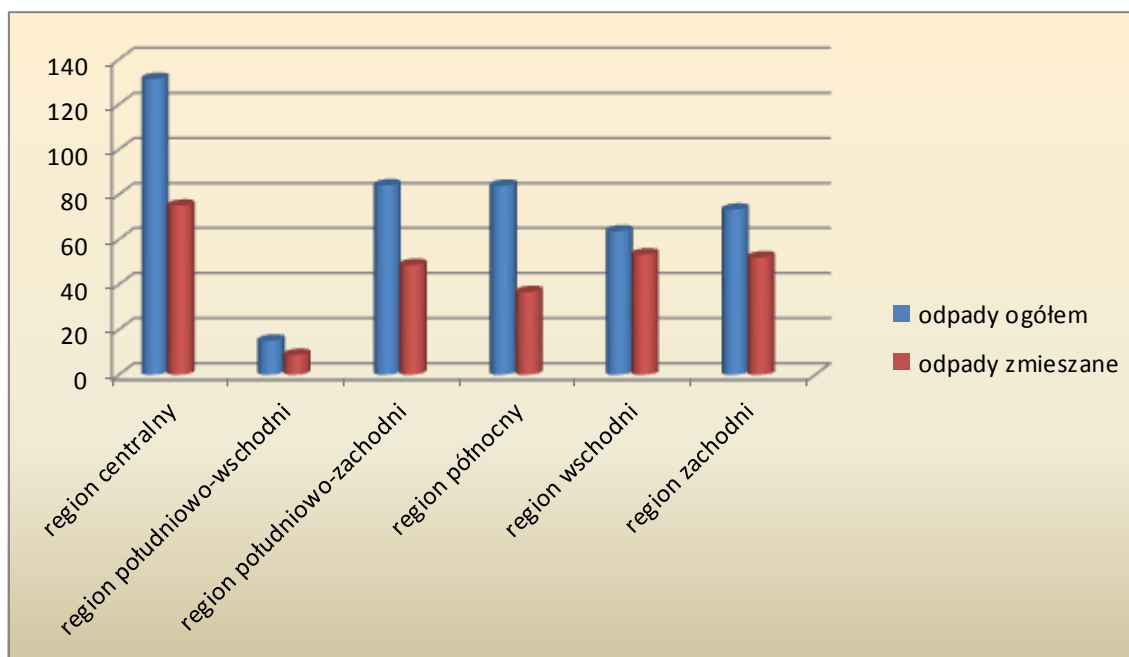
Na obszarze regionu funkcjonują instalacje zastępcze do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych tj. Euro-Eko Sp. z o.o. w Mielcu oraz Kozodrzy, FHUP Wibo s.c. w Maliniu, ZUOK w Mielcu. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Paszczynie zarządza także instalacją do przetwarzania odpadów zielonych mającą status RIPOK. Pozostałości po sortowaniu odpadów można zagospodarować na składowisku odpadów w Kozodrzy (instalacja RIPOK zarządzana przez GZGK Sp. z o.o. w Ostrowie) .

Mapa 2 Regiony Gospodarki Odpadami po uwzględnieniu uzasadnionych wniosków gmin

Nadal wśród odpadów odbieranych najwięcej jest zmieszanych odpadów komunalnych.

Porównanie ilości odebranych odpadów w poszczególnych regionach przedstawia wykres nr 4.

Wykres 4 Porównanie ogólnej ilości odebranych odpadów oraz zmieszanych odpadów

Łączna masa i skład wytwarzanych odpadów komunalnych

Skład morfologiczny odpadów oszacowano biorąc pod uwagę wskaźniki zamieszczone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014.

Tabela 44. Szacowana masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie województwa podkarpackiego w 2014 r. (obliczenia własne na podstawie ankiet oraz KPGO 2014)

L.p.	Wyszczególnienie	Razem	
		tys. Mg	%
1.	Papier i tektura	55,67	10,6
2.	Szkło	52,52	10,0
3.	Metale	11,56	2,2
4.	Tworzywa sztuczne	63,02	12,0
5.	Odpady wielomateriałowe	18,91	3,6
6.	Odpady kuchenne i ogrodowe	193,27	36,8
7.	Odpady mineralne	22,58	4,3
8.	Fracja < 10 mm	52,52	10,0
9.	Tekstylia	14,71	2,8
10.	Drewno	2,10	0,4
11.	Odpady niebezpieczne	4,20	0,8
12.	Inne kategorie	23,11	4,4
13.	Odpady wielkogabarytowe	11,03	2,1
Razem		525,2	100,0
Mg/M, rok		0,265	-

Odpady ulegające biodegradacji

Szacuje się, że w 2014 r. wytworzono na terenie województwa podkarpackiego 280,7 tys. Mg odpadów ulegających biodegradacji, przy czym przyjęto iż do frakcji biodegradowalnej zaliczone zostaną:

- papier i tektura – 55,7 tys. Mg
- odpady kuchenne i ogrodowe - 193,3 tys. Mg
- tekstylia (część ulegająca biodegradacji – 50%) – 7,5 tys. Mg
- drewno (część ulegająca biodegradacji – 50%) – 1,1 tys. Mg
- odpady wielomateriałowe (część ulegająca biodegradacji – 40 %), - 7,4 tys. Mg
- frakcja do 10 mm (część ulegająca biodegradacji – 30 %), - 15,7 tys. Mg

Gminy zostały zobowiązane do ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania.

Tabela 45. Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
50	50	45	45	40	40	35

Zgodnie z danymi przedstawianymi w sprawozdaniach wójtów, burmistrzów, prezydentów z gospodarowania odpadami komunalnymi w 2014 r. poziomu ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych nie osiągnęła 1 gmina.

Odpady papieru i tektury, metalu, tworzyw sztucznych, szkła

Od 2012 r. gminy zostały zobowiązane do osiągania określonych, na każdy rok odrębnie, poziomów recyklingu odpadów z papieru i tektury, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.

Tabela 46. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów w latach 2014-2020

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%] w latach						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	14	16	18	20	30	40	50

W 2014 r. odebrano i zebrano od właścicieli nieruchomości ok. 65,4 tys. Mg tego rodzaju odpadów, z czego 42,3 tys. Mg zostało poddanych recyklingowi.

Wymaganego w 2014 r. 14 procentowego poziomu recyklingu nie osiągnęła 1 gmina.

Odpady budowlane

Odpady budowlane uznawane za odpady komunalne, są to odpady budowlano - remontowe wytwarzane w wyniku funkcjonowania gospodarstwa domowego.

Również te odpady zostały objęte prawnym obowiązkiem ich odzysku, w tym recyklingu.

Obowiązujące poziomy odzysku, w tym recyklingu dla odpadów budowlanych przedstawiono w tabeli nr

Tabela 47 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w latach 2014 - 2020

	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	38	40	42	45	50	60	70

W gminach Województwa podkarpackiego odebrano łącznie 2,9 tys. Mg odpadów budowlanych, co stanowi 0,006 % wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych. Wymaganego na 2014 r. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami nie osiągnęło 26 gmin. W zdecydowanej większości przypadków jest to związane z brakiem przekazania tego rodzaju odpadów przez mieszkańców.

Odpady niebezpieczne

Według przeprowadzonych szacunków w 2014 r. na terenie województwa podkarpackiego w strumieniu odpadów komunalnych znajdowało się 4,2 tys. Mg odpadów niebezpiecznych.

Istniejące systemy odbierania odpadów

Obowiązkiem gminy wynikającym z zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest zorganizowanie systemu odbierania i zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Rada gminy, może zdecydować (w formie uchwały) o przejęciu takiego obowiązku także z nieruchomości niezamieszkałych.

W województwie podkarpackim obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych przejęło prawie 42 % (67) gmin. W celu zwiększenia ilości odpadów selektywnie zbieranych każda gmina została

zobowiązana także do utworzenia stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Wymóg ten do końca 2014r. zrealizowało 106 czyli 66% gmin w województwie podkarpackim

Prowadzone działania w zakresie uszczelnienia systemu zagospodarowania odpadów komunalnych spowodowały, iż na terenie województwa odebrano i zebrano 449,4 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego 62 % były to zmieszane odpady komunalne, natomiast 38 % to odpady zebrane w sposób selektywny. (wykres nr...)

Odebrane i zebrane z nieruchomości odpady komunalne stanowiły 86% oszacowanej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. .

Pozostała ilość odpadów, pomimo faktu zmiany systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, była przez mieszkańców zagospodarowywana we własnym zakresie (kompostowanie, karmienie zwierząt, spalanie) oraz porzucana na tzw. dzikich wysypiskach, których w 2014r. zidentyfikowano 436, z czego 356 zlikwidowano. Znajdujące się na dzikich wysypiskach odpady mogą stanowić zagrożenie dla środowiska w szczególności wtedy gdy są to odpady niebezpieczne.

W przypadku spalania tworzyw sztucznych oraz drewna zawierającego impregnaty oraz farby i lakiery emitowane są liczne zanieczyszczenia (np. dioksyny, węglowodory aromatyczne, metale ciężkie).

Wykres 5 *Udział procentowy wysypisk zlikwidowanych oraz pozostałych do likwidacji.*

W zabudowie jednorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są najczęściej w pojemnikach indywidualnych znajdujących się przy posesji, natomiast materiały surowcowe, w tym opakowania zbiera się w workach.

W zabudowie wielorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są przede wszystkim do pojemników zbiorczych przy posesjach, podobnie jak odpady segregowane, które zbiera się w systemie wielopojemnikowym.

Dodatkowo w niektórych gminach rozmieszczone są w dogodnych pojemniki (obok szkół, na placach, w miejscach publicznych itp.), do których mieszkańcy mogą oddawać odpady surowcowe. Jednak zdarza się, że w tych pojemnikach są gromadzone zmieszane odpady komunalne, podzucane przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Uzupełnieniem takich systemów są punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, gdzie zazwyczaj nieodpłatnie właściciele nieruchomości mogą oddać, określone w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, rodzaje odpadów.

Niektóre gminy (15 gmin w województwie) odbierają odpady komunalne metodą „suche”, „mokre”, gdzie do odpadów suchych zalicza się zazwyczaj tworzywa sztuczne, metale, szkło, papier i tekturę, opakowania wielomateriałowe natomiast pozostałe odpady w szczególności odpady kuchenne, mineralne, tekstylia i inne odpady nie odbierane selektywnie traktowane są jak odpady mokre.

Tekstylia w wielu gminach (w ramach zbiórki odzieży) zbierane są do specjalnych pojemników rozmieszczonych w miejscach ogólnodostępnych.

Na obszarach miejskich odpady ulegające biodegradacji, szczególnie odpady zielone odbierane są u źródła z częstotliwością wskazaną w regulaminie lub zbierane w PSZOK. Na terenach wiejskich odpady zielone z reguły są kompostowane są w przydomowych kompostownikach.

Odpady zielone zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach objęte są obowiązkiem zagospodarowania w regionie na terenie którego powstały.

Baterie zbierane są przede wszystkim do pojemników rozmieszczonych w szkołach. W niektórych gminach zbieranie baterii odbywa się również w budynkach urzędów i w sklepach, a przeterminowanych farmaceutyków w aptekach.

Odpady wielkogabarytowe, opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny odbierane są w trakcie tzw. „wystawek”, polegających na odbiorze wystawionych przez mieszkańców odpadów w określonych dniach z przed posesji lub zbierane w PSZOK.

Sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych zbierany jest także przez jednostki handlowe na zasadzie wymiany przy zakupie nowego.

Odpady budowlane odbierane są na ogół z posesji na zasadzie realizacji usługi „na telefon” lub przekazywane do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Rodzaje i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku, również w instalacjach położonych poza terytorium kraju,

Zagospodarowanie odpadów komunalnych odbywa się na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach. Wyjątek stanowią

zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone, gdzie zapisy prawne wprowadzają zakaz ich przetwarzania poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, gdy ze względu na awarię lub z innych przyczyn instalacje w danym regionie nie mogą przetworzyć wszystkich wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych czy też w danym regionie brak jest instalacji przetwarzających dany rodzaj odpadów.

Na terenie województwa podkarpackiego w 2014r. przetworzono w instalacjach 217,95 tys. Mg odpadów komunalnych z grupy 20, w tym poddano unieszkodliwieniu poprzez składowanie prawie 21,6 tys. Mg zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01). Odpady unieszkodliwione były na składowisku w Przemyśle.

Nie jest możliwe podanie dokładnej ilości wszystkich odpadów komunalnych przetwarzanych w województwie, gdyż część odpadów komunalnych (np. odpady opakowaniowe lub odpady budowlane) kwalifikowane są pod takim samym kodem jak odpady inne niż komunalne. Stąd też masa odpadów komunalnych kwalifikowanych w grupach innych niż 20 poddana przetwarzaniu na terenie województwa podkarpackiego oraz sposób ich przetwarzania zostały przedstawione w rozdziale.....

Wprowadzenie nowego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych oraz zapisy prawne wskazujące, iż na składowiska odpadów winny trafiać odpady po przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych spowodowały że zmieszane odpady komunalne w zdecydowanej większości były przetwarzane w instancjach mechanicznych (sortowniach odpadów). Tylko niecałe 10 % odebranych zmieszanych odpadów komunalnych trafiło bezpośrednio do składowania.

Zmieszane odpady komunalne, zagospodarowane były w instalacjach na terenie województwa wskazanych w tabeli nr 48.

Tabela 48 Instalacje w których przetwarzano zmieszane odpady komunalne w poszczególnych regionach w 2014r. w sposób inny niż składowanie

Region	Nazwa instalacji	Moc przerobowa ogółem / dla zmieszanych odpadów komunalnych * w tys Mg	Status	Ilość przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych w 2014r. w tys. Mg	Szacunkowa ilość odpadów powstająca w regionie w tys. Mg	Uwagi
Zachodni	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ZUK w Ostrowie Zakład w Kozodrzy	60,0 / 60,0	regionalna	51,1	94,5	
	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów PGO w Paszczynie	50,0 / 45,0	regionalna	11,5		Regionalna od 01.01.2015r.
	Instalacja mechanicznego przetwarzania (wytwarzania paliwa alternatywnego) Euro-Eko Sp. z o.o. w Mielcu w Kozodrzy	144,8 / 28,8 90,0 / 24,4	zastępcza	7,5 28,3		
	FHUP.Wibo w Maliniu	b.d.	zastępcza	-		
Południowo-wschodni	Instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów MP GK w Brzegi Dolne	10,0 / 10,0	zastępcza		15,8	

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

Południowo-zachodni	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów MPGK Sp. z o.o. w Krośnie	65,5 /49,5	regionalna	39,5	87,4	
	Instalacja mechanicznego przetwarzania odpadów EKOMAX w Wolicy	22,0 / 21,0	zastępcza	11,2		
Wschodni	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów EMPOL w Tyłmanowej Zakład w Młynach	125,0 / 66,0	regionalna		78,2	
	Instalacja przetwarzania odpadów w Przemyśle Zakłady Komunalne „Południe” w Krakowie	b.d	regionalna			Regionalna od stycznia.2015r
Centralny	Instalacja mechanicznego przetwarzania odpadów MPGK Rzeszów	30,0/25,0	zastępcza		137,3	
	Instalacja mechanicznego przetwarzania odpadów Zagroda Strzyżów	6,0/6,0	Zastępcza	6,0		
	Zakład Utylizacji Odpadów	50,0/20,0	zastępcza			

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

	Komunalnych Sp. z o.o. w Mielcu			7,9		
Północny	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów .A.S.A. Tarnobrzeg	36,0 / 36,0	regionalna		101,2	
	Instalacja mechanicznego przetwarzania odpadów w Giedlarowej Stare Miasto Park w Wierzawicach	25,0 / 23,5	zastępcza do 31.12.2014			MBP regionalna od stycznia 2015r
	Instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów w Sigiełkach Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Krzeszowie	30,0 / 24,6	zastępcza	5,7		

*Wg danych z decyzji w zakresie przetwarzania odpadów

4.4. Przetwarzanie odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych

Na terenie województwa w 2014r. funkcjonowały 3 instalacje regionalne zagospodarowujące odpady biodegradowalne, w szczególności odpady zielone będące odpadami komunalnymi. Wykaz tych instalacji przedstawiono w tabeli nr ..

Ilość i moce przerobowe instalacji do przetwarzania odpadów zielonych są niewystarczające do zagospodarowania tych odpadów. Należy zaznaczyć, iż w niektórych gminach tego rodzaju odpady nie są odbierane ze względu na brak możliwości ich przetworzenia. W gminach wiejskich większość tego rodzaju odpadów jest zagospodarowywana u źródła poprzez kompostowanie.

Tabela 49 Wykaz instalacji do zagospodarowania odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych (stan na dzień 31.12.2014 r.)

Region	Nazwa instalacji	Moc przerobowa ogółem/dla odpadów zielonych* w tys Mg	Status	Ilość przetworzonych odpadów zielonych w 2014r. w tys. Mg	Szacunkowa ilość odpadów powstająca w regionie w tys. Mg	Uwagi
Zachodni	Komposter K16 PGO Paszczyzna	3,0 / 3,0	regionalna	1,1	3,8	
Południowo-zachodni	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów MPGK Krosno	4,2 / 2,07	regionalna	1,17	3,6	
Północny	Kompostownia odpadów zielonych oraz osadów ściekowych Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku	6,0 / 4,0	regionalna	3,9	4,1	
Centralny	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Rzeszowie	3,0** / 2,75	zastępcza		5,5	Instalacja zastępcza od kwietnia 2015r.

** informacja MPGK Sp. z o.o. Rzeszów

4.5. Pozostałe odpady

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zbiera się najczęściej w trakcie tzw. „wystawek”, polegających na odbiorze wystawionych przez mieszkańców odpadów w określonych dniach. Sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych zbierany jest przez jednostki handlowe na zasadzie wymiany przy zakupie nowego sprzętu lub w punktach wskazanych przez organ wykonawczy gminy. Odpady niebezpieczne, takie jak przepracowane oleje, puszki po farbach zbierane są akcyjnie.

Każda gmina jest zobowiązana do utworzenia stacjonarnego punktu zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Punkty te oraz niejednokrotnie gniazda recyklingowe są uzupełnieniem systemu odbierania odpadów komunalnych. W PSZOK najczęściej zbierane są różnego rodzaju opakowania, odpady wielkogabarytowe, opony, sprzęt elektryczny i elektroniczny, leki, odpady budowlane, odpady biodegradowalne w tym zielone.

4.6. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. wprowadziła zapisy określające sposób zagospodarowania niektórych rodzajów odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości.

Zakazano przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakazała przekazywać zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych do regionalnych instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych (RIPOK) wyznaczonych nie tylko zapisami WPGO, ale przede wszystkim przez zapisy uchwały w sprawie wykonania WPGO. Tylko w przypadku, jeżeli RIPOK uległ awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn mogą zostać one przekazane instalacji zastępczej. W pierwszej kolejności do instalacji zastępczej znajdującej się w tym samym regionie, a jeżeli instalacja ta nie może takich odpadów przyjąć (np. ze względu na niewystarczające moce przerobowe) to do instalacji zastępczej znajdującej się poza regionem. Instalacje regionalne (stan na 31.12.2014r),

Na terenie województwa podkarpackiego nie ma instalacji, która przetwarzałaby wyłącznie odpady komunalne.

W województwie podkarpackim nie zagospodarowywano odpadów komunalnych takich jak baterie i akumulatory, oraz innych odpadów komunalnych klasyfikowanych, jako niebezpieczne. Odpady te były kierowane do instalacji znajdujących się poza województwem.

Zgodnie z zapisami ustawy o odpadach instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu mogą być wyłącznie instalacje posiadające status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zapis ten obowiązywał będzie od dnia 01.07.2018r.

W zakresie instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych czy też odpadów zielonych informacje dotyczące rodzaju, lokalizacji czy mocy przerobowych zostały podane w poprzednich podrozdziałach. Poniżej przedstawiono dane dotyczące składowisk odpadów na których lokowane były odpady komunalne.

Składowiska odpadów na których składowane były również odpady komunalne

W województwie podkarpackim wg stanu na dzień 31.12.2014 r., odpady komunalne przyjmowane były na 16 składowiskach (tab. 50).

Tabela 50 Zestawienie czynnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których są składowane odpady pozostałości z przetwarzania odpadów komunalnych oraz niektóre odpady komunalne.

Oraz inne dane dotyczące odpadów komunalnych.				
L.p.	Nazwa i adres składowiska	Pojemność	Pojemność wypełniona	Pojemność pozostała
		[m³]	[m³]	
Region Centralny				
1.	Składowisko Odpadów w Strzyżowie składowisko „Strzyżów”	113 750,0	75 569,0	38181,0
2.	Międzygminne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Dynowie, ul. Wuśki, składowisko „Dynów”	72 033,0	57394,0	14 639,0
Region Południowo - Wschodni				
1.	Składowisko odpadów komunalnych w Średnim Wielkim Średnie Wielkie, gmina Zagórz, składowisko ”Średnie Wielkie”	205 076,0	122 578,0	82 498
Region Południowo - Zachodni				
2.	Składowisko odpadów komunalnych w Krośnie 38-400 Krosno, ul. Białobrzaska, składowisko ”Krosno”	474 486,36	253 322,75	221 163,61
4.	Składowisko odpadów komunalnych w Karlikowie 38-505 Karlików, gmina Bukowsko składowisko ”Karlików”	26 000,0	2 670,0	23 330,0
Region Północny				
2.	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Sokołowie Młp.-	98 000,0	71300,0	26700,0
3.	Składowisko odpadów komunalnych w Giedlarowej, składowisko „Giedlarowa”	283 000,0	240545,7	42454,3
4.?	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Stalowej Woli,	495 000,0	307305	187695,0
7.	Składowisko odpadów komunalnych w Jeziórku, gmina Grębów składowisko ”Jeziórko”	45860	13441	32419,0
8.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pysznicy,	20 192,0	19356,0	836,0

L.p.	Nazwa i adres składowiska	Pojemność	Pojemność wypełniona	Pojemność pozostała
		[m ³]	[m ³]	
9.	Składowisko odpadów komunalnych Sigielki 37-418 Krzeszów – Sigielki składowisko "Sigielki"	294 337,0	118 751,0	175 586,0
Region Wschodni				
1.	Składowisko odpadów w m. Młyny, gmina Radymno, składowisko "Młyny"	907 825	806 521	101 304,0
2.	Składowisko odpadów w Narolu 37-610 Narol składowisko "Narol"	18 000,0	12 000,0	6 000,0
3.	Składowisko odpadów w Futorach, – gmina Oleszyce składowisko "Futory"	16875	10864	6011
4.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Przemyślu, ul. Piastowska 22- Przemyśl składowisko "Przemyśl"	1 200 000,0	268 447	931 553
Region Zachodni				
1.	Składowisko odpadów komunalnych w Kozodrzy. gmina Ostrów składowisko „Kozodrza”	2 301 905,0	1880865	421040

- 4.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami, w tym ocena potrzeby tworzenia nowych lub zmiany systemów zbierania odpadów oraz budowy dodatkowej infrastruktury służącej gospodarowaniu odpadami, zgodnie z zasadą bliskości, oraz w razie potrzeby, realizacji inwestycji w celu zaspokojenia istniejących potrzeb, a także zamknięcia istniejących obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami, uwzględniające w razie potrzeby, podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację istniejących instalacji gospodarowania odpadami.**
1. Nie wszystkie gminy osiągnęły wymagane prawem poziomy w zakresie ograniczenia odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania czy też recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów takich jak papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, szkło oraz odpady budowlane i rozbiórkowe. Jedną z przyczyn nie osiągnięcia wymaganego poziomu odpadów budowlanych jest nie przekazywanie ich przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych do systemu.
 2. Nie wszyscy właściciele nieruchomości przekazują odpady komunalne zgodnie z wymogami prawa, czego wynikiem jest powstawanie dzikich wysypisk odpadów.
 3. Ze względu na fakt iż niektóre odpady komunalne (np. odpady budowlane i remontowe, odpady opakowaniowe, opony) są klasyfikowane pod takim samym kodem jak odpady „przemysłowe” nie ma możliwości określenia ilości tych odpadów przetwarzanych w instalacjach. Nie można także stwierdzić, które z instalacji przetwarzają odpady komunalne.
 4. Wziąwszy pod uwagę zapisy prawne, które od dnia 1 lipca 2018r. wskazują iż instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu mogą być wyłącznie instalacje posiadające status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w niektórych regionach nie będą funkcjonowały składowiska odpadów do zagospodarowania pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Może to spowodować problemy z zagospodarowaniem tego rodzaju odpadów, gdyż istnieje prawny zakaz składowania tych odpadów poza regionem na obszarze którego zostały wytworzone.
 5. W województwie brak jest wystarczających mocy przerobowych do przetwarzania odpadów zielonych.
 6. Z analizy ilości wytwarzanych odpadów oraz ilości odpadów odbieranych jako zmieszane odpady komunalne wynika, że w regionie północnym, po realizacji wszystkich planowanych instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów

komunalnych ich moce przerobowe będą znacząco przewyższać ilości odbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. Wpływ na to będzie miał także fakt iż preferowane są działania mające na celu zwiększenie ilości selektywnie odebranych odpadów. Stąd też należy rozważyć możliwość funkcjonowania jednej z planowanych instalacji jako służącej do przetwarzania odpadów innych niż zmieszane odpady komunalne.

7. Nie wszystkie gminy zrealizowały obowiązek utworzenia stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych . Powstanie tego typu obiektów jest elementem sprzyjającym zwiększaniu ilości odpadów selektywnie gromadzonych.
8. Ze względu na powolne tempo realizacji niektórych instalacji RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych czy też odpadów zielonych, należy zweryfikować możliwości ich powstania oraz określić maksymalny termin rozpoczęcia ich eksploatacji. Należy także wprowadzić do WPGO zapis umożliwiający powstanie innych instalacji RIPOK w przypadku braku realizacji planowanych instalacji w określonym w WPGO terminie.
9. Zmiana granic regionów nie powinna mieć miejsca, a ewentualne zmiany winny być uzasadnione.
10. Ze względu na liczbę ludności (w tym turystów), a także oszacowaną i odebraną ilość odpadów, region południowo - wschodni nie spełnia wymagań prawnych pozwalających na uznanie go jako odrębny region. Na tym terenie proponuje się utworzyć stację przeładunkową odpadów i ewentualnie kompostownię odpadów zielonych.

5. PROGNOZA ZMIAN

5.1. Prognoza demograficzna

Prognozę ludności dla województwa podkarpackiego wykonano wykorzystując dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz uwarunkowania lokalne.

Zamieszczone w tabeli 51 dane pokazują, że ogólna liczba ludności województwa będzie do roku 2023 systematycznie spadać. Pomimo tego spadku liczba mieszkańców wsi nieznacznie wzrasta. Wynika to z faktu, iż następuje odpływ mieszkańców miast, którzy przenoszą swoje miejsca zamieszkania na tereny wiejskie.

Tabela 51 Prognoza liczby mieszkańców województwa podkarpackiego na lata 2015 – 2023

	Liczba mieszkańców		
	ogółem	miasto	wieś
2015	2000590	850482	1150108
2016	1998701	847951	1150750
2017	1996483	845230	1151253
2018	1994054	842381	1151673
2019	1991409	839355	1152054
2020	1988528	836150	1152378
2021	1985407	832770	1152637
2022	1982032	829227	1152805
2023	1978386	825517	1152869

(Źródło: Obliczenia własne)

5.2. Prognozowane zmiany w zakresie organizacyjnym i technologicznym

W latach 2016 – 2023 należy oczekiwać następujących zmian w gospodarowaniu odpadami komunalnymi na obszarze województwa podkarpackiego:

1. Zmniejszy się ilość składowanych odpadów ze względu na:
 - konieczność przygotowania do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych (50% ich masy w 2020 roku).
 - konieczność przygotowania do ponownego wykorzystania, recyklingu i innego sposobu odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych (70% ich masy do 2020 r.).
 - ograniczenia w składowaniu odpadów o właściwościach palnych i zawierających frakcje organiczne od 2016 roku.
2. Przyspieszone zostaną działania w zakresie tworzenia regionalnych systemów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji.
3. Zwiększeniu ulegnie ilość odpadów selektywnie zbieranych i odzyskiwanych.

4. W wyniku działań edukacyjnych wzrastać będzie świadomość mieszkańców, co pozwoli na wprowadzanie bardziej rozwiniętych systemów gospodarki odpadami.

5.3. Odpady z grup 01-19

01 - Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin

Na ilość i jakość powstających odpadów, a także na możliwości zwiększenia ich odzysku decydujący wpływ będzie mieć tempo rozwoju całego sektora górnictwa poszukiwania i wydobywania gazu, ropy naftowej czy też kruszyw mineralnych.

Szczególnie korzystna koniunktura, utrzymująca się od kilku lat w górnictwie kruszywa naturalnego, w tym kamieni drogowych i budowlanych, zostanie przyhamowana w związku z kończącą się budową autostrady A 4. Koniunkturę w tym zakresie może podtrzymać budowa dróg ekspresowych, a także wzrastający eksport kruszyw łamanych i naturalnych grubych. Przewiduje się, że ilość wytwarzanych odpadów z górnictwa kruszyw i po przeróbce surowców skalnych ulegnie spowolnieniu.

Na niezmiennym poziomie powinno utrzymać się wydobywanie pozostałych surowców skalnych: piasków przemysłowych i surowców ilastych, przy czym można spodziewać się ograniczenia ilości odpadów powstających w tej branży, związanych z korzystnymi zmianami w dziedzinie urabiania kopalin skalnych, a także wprowadzeniem, przynajmniej w większych zakładach górniczych, nowoczesnych technologii przeróbki.

02 - odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności

Prognozowanie ilości odpadów w przemyśle rolno - spożywczym jest trudne z uwagi na zmiany restrukturyzacyjne, jakie obecnie zachodzą w rolnictwie. Należy przypuszczać, że ilość wytwarzanych odpadów w tej grupie będzie nieznacznie wzrastać, ze względu na rozwój przetwórstwa żywności.

03 - odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury

Ze względu na rozwój branży meblarskiej oraz związanej z produkcją płyt drewnopochodnych szacuje się, że ilość wytwarzanych odpadów z grupy 03 na terenie województwa będzie nieznacznie wzrastać, pomimo występujących trudności w przemyśle meblarskim. Nie przewiduje się zmian wytwarzanych odpadów z przetwórstwa drewna oraz produkcji papieru, tektury, masy celulozowej, płyt i mebli.

04 - odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego

Szacuje się, że ilość wytwarzanych odpadów z tej grupy będzie ulegała zmniejszeniu. Wynika to z faktu, iż likwidacji uległa większość zakładów z tej branży.

05 - odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla

Ilość odpadów z tej grupy zależy od ilości i jakości surowca przerabianego w poszczególnych typach zakładów, zastosowanej technologii, wielkości i stopnia kompleksowości danego zakładu. W związku z rozwojem sektora przemysłu petrochemicznego prognozuje się nieznaczny wzrost ilości powstających odpadów, zależny i proporcjonalny do wzrostu produkcji.

06 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej

Z uwagi na rentowność tej branży na tle innych gałęzi gospodarki należy spodziewać się wzrostu potencjału zakładów i powolnego wzrostu produkcji. Tym niemniej, nie powinno się to przekładać na ilość wytwarzanych odpadów. W celu osiągnięcia efektu w postaci zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów realizowane są modernizacje już istniejących instalacji, jak i zmiany organizacyjne. Istotnym czynnikiem mogącym wpłynąć na zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów jest uczestniczenie wielu wytwórców w programach zarządzania środowiskowego (np. norm serii ISO 14 000). Przewiduje się iż ilość odpadów pozostanie na stałym poziomie.

07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej

Ze względu na kryzys gospodarczy, prognozy rozwoju wspomnianych gałęzi przemysłu chemicznego są niekorzystne. Jeżeli w gospodarce nastąpi poprawa, to ogólna produkcja będzie również stopniowo rostała, co przełoży się na zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów. Jednakże pomimo stopniowego wzrostu produkcji i rozwoju gospodarczego kraju prognozuje się sukcesywny spadek ilości wytwarzanych odpadów w wyniku zastosowania nowoczesnych technologii, a także wdrażania programów zarządzania środowiskowego wg norm serii ISO 14000, czy programów Czystszej Produkcji.

08 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich

Ilość odpadów powstających w tej grupie będzie nieznacznie wzrastać, ze względu na rozwój podmiotów tej branży w województwie. Przewiduje się natomiast zmniejszenie ogólnej toksyczności tych odpadów. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat można dostrzec znaczący postęp w dostosowywaniu produkcji oraz technik nanoszenia poszczególnych rodzajów materiałów malarskich do wymagań ochrony środowiska.

09 - odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych

Przewiduje się, że ilość odpadów wytwarzanych w tej grupie ulegnie dalszemu zmniejszeniu, na skutek coraz powszechniejszego stosowania metod fotografii cyfrowej.

10 - odpady z procesów termicznych

W związku z planami budowy nowych elektrociepłowni przewiduje się, że ilość i jakość klasycznych odpadów paleniskowych (popiołu i żużla) może ulec wzrostowi.

Z drugiej strony czynnikiem powodującym możliwość spadku ilości wytwarzanych odpadów z tej grupy może być spadek zapotrzebowania na ciepło, spowodowany efektem podjętych działań termomodernizacyjnych – oszczędnościowych u odbiorców i na sieci oraz częściowe zastąpienie paliwa węglowego gazem ziemnym oraz ze źródeł alternatywnych. Stąd też przewiduje się, że ilość wytwarzanych odpadów będzie rosła w niewielkim stopniu.

11 - odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych

Dla tej grupy odpadów prognozuje się stabilizację poziomu wytwarzanych odpadów, wynikającą z jednej strony ze wzrostu produkcji, jak również zmiany technologii na małoodpadowe i bezodpadowe.

12 - odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych

Mając na uwadze wzrastającą produkcję w tej branży, jak również wprowadzanie nowych technologii służących do kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych, nie przewiduje się istotnych zmian zarówno ilości, jak i jakości odpadów metalicznych z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych.

13 - oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)

Przewiduje się, że ilość olejów odpadowych ulegnie zmniejszeniu w związku z nasyceniem rynku pojazdów i zahamowaniem wzrostu ich liczby, a równocześnie wydłużanymi okresami pomiędzy wymianami olejów w nowych samochodach.

14 - odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)

Przewiduje się, że w tej grupie odpadów odnotowany zostanie niewielki wzrost ilości odpadów z uwagi na stopniowy odzysk urządzeń zawierających freony oraz inne substancje niebezpieczne.

15 - odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach

Ilość wytwarzanych odpadów opakowaniowych jest wynikiem zwyczajów w zakresie pakowania produktów. Sukcesywnie też wzrasta ilość odzieży ochronnej stanowiącej odpady, która jest związana z liczbą zakładów produkcyjnych oraz zakładów, w których dokonuje się konserwacji, napraw maszyn, pojazdów i urządzeń.

W związku z prognozowanym wzrostem gospodarczym ilość wytwarzanych odpadów w ramach tej grupy ulegnie wzrostowi.

16 - odpady nieujęte w innych grupach

Do odpadów tej grupy zaliczane są głównie zużyte i nienadające się do użytkowania pojazdy oraz odpady powstające w wyniku ich demontażu, jak również odpady urządzeń–elektrycznych i elektronicznych, a także baterie. We wszystkich tych podgrupach przewiduje się wzrost ilości wytwarzanych odpadów w związku z rozwojem systemów ich zbiórki, wdrażaniem metod odzysku tych odpadów a także wzrostem ilości wykorzystywanych urządzeń, których cykl życia jest krótki.

17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)

Ilość powstających odpadów uzależniona jest od rozwoju w budownictwie, drogownictwie i kolejnictwie. Należy się liczyć z ustabilizowaniem poziomu ilości powstających odpadów, wynikającej z jednej strony z prognozowanego wzrostu gospodarczego, powodującego rozwój budownictwa, jak również ograniczaniem ilości wytwarzanych odpadów spowodowanym poprawą rentowności tej branży, powodowaną między innymi oszczędniejszym gospodarowaniem materiałami budowlanymi.

18 - odpady medyczne i weterynaryjne (z wyłączeniem odpadów kuchennych i restauracyjnych niezwiązanych z opieką zdrowotną lub weterynaryjną)

Z uwagi na fakt starzenia się społeczeństwa oraz wzrostu zakresu usług medycznych i weterynaryjnych, należy się spodziewać wzrostu zapotrzebowania na fachowe usługi medyczne różnego rodzaju. Wzrasta także zapotrzebowanie na usługi weterynaryjne. Fakt ten spowoduje stopniowe zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów z tej grupy.

19 - odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych

Prognozuje się znaczący wzrost ilości wytwarzanych odpadów z grupy 19 będący wynikiem budowy nowych i rozbudowy istniejących oczyszczalni ścieków, instalacji do mechanicznego, mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przemysłowych i komunalnych. Na wzrost ilości wytwarzanych odpadów z grupy 19 ma także poddawanie większej masy odpadów procesom odzysku a tym samym ograniczenie masy odpadów przekazywanych na składowiska.

5.4. Odpady komunalne (grupa 20)

Prognozy dotyczące masy oraz składu morfologicznego odpadów komunalnych przeprowadzono biorąc pod uwagę wskaźniki zamieszczone w Krajowym planie gospodarki odpadami 2014. Przyjęto, że szacowany wzrost jednostkowego wskaźnika odpadów wytwarzanych przez mieszkańca będzie wynosił 1% rocznie.

Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych przez mieszkańców województwa podkarpackiego będzie do roku 2023 wzrastać. W poniższych tabelach zamieszczono informacje o prognozowanej masie poszczególnych strumieni odpadów.

Tabela 52 Prognoza masy i składu morfologicznego odpadów komunalnych w województwie podkarpackim w latach 2015 – 2023 (tys. Mg)

Wyszczególnienie	2015	2017	2019	2021	2023
Papier i tektura	57,6	58,6	59,6	60,1	61,0
Szkło	54,3	55,3	56,2	56,7	57,6
Metale	12,0	12,2	12,4	12,5	12,7
Tworzywa sztuczne	65,2	66,3	67,4	68,0	69,1
Odpady wielomateriałowe	19,6	19,9	20,2	20,4	20,7
Odpady kuchenne i ogrodowe	199,9	203,4	206,7	208,6	211,9
Odpady mineralne	23,4	23,8	24,2	24,4	24,8
Frakcja < 10 mm	54,3	55,3	56,2	56,7	57,6
Tekstylia	15,2	15,5	15,7	15,9	16,1
Drewno	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3
Odpady niebezpieczne	4,3	4,4	4,5	4,5	4,6
Inne kategorie	23,9	24,3	24,7	24,9	25,3
Odpady wielkogabarytowe	11,4	11,6	11,8	11,9	12,1
<i>Razem</i>	543,2	552,7	561,8	566,9	575,9
W tym odpady z pielęgnacji terenów zielonych	23,4	23,7	24,2	24,4	24,8

Określając regiony gospodarki odpadami komunalnymi kierowano się zapisami ustawy o odpadach (tj. przede wszystkim ustawowym wymogiem co do ilości mieszkańców zamieszkujących dany region). W większości gmin przynależność do danego regionu gospodarki odpadami pozostała niezmieniona w stosunku do dotychczasowego podziału województwa na regiony.

Dokonano weryfikacji liczby ludności w poszczególnych regionach i w jej wyniku okazało się, iż dotychczasowy Region Południowo-Wschodni nie spełnia kryterium ustawowego co do liczby ludności. Stąd też gminy Regionu Południowo-Wschodniego, z wyjątkiem gminy Bircza zostały połączone z Regionem Południowo-Zachodnim tworząc Region Południowy.

Przy określaniu nowych granic regionów uwzględniono także uzasadnione wnioski gmin.

Gminy których wnioski zostały uwzględnione to:

- a) Padew Narodowa, która z Regionu Zachodniego została dołączona do Regionu Północnego,
- b) Miasto Przeworsk oraz Gmina Przeworsk, z regionu Wschodniego zostały dołączone do Regionu Północnego
- c) Gmina Wiązownica przeniesiona z Regionu Północnego do Regionu Wschodniego
- d) Gmina Bircza przeniesiona do Regionu Wschodniego.

Wszystkie uwzględnione wnioski były uzasadnione bliższą odległością do instalacji RIPOK znajdującej się w sąsiadującym regionie gospodarki odpadami i w sposób znaczący nie zmieniały ilości wytwarzanych odpadów w danym regionie.

W związku z przedstawionymi powyżej informacjami w Województwie Podkarpackim określono następujące Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi:

- Region Centralny,
- Region Północny,
- Region Wschodni,
- Region Południowy,
- Region Zachodni.

Wykaz gmin przynależnych do poszczególnych Regionów Gospodarki Odpadami po dokonaniu zmian granic regionów zawiera tabela 53

Tabela 53 Wykaz gmin przynależnych do poszczególnych Regionów Gospodarki Odpadami

Region Gospodarki Odpadami	L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
Centralny	1	Powiat brzozowski	Nozdrzec	W
	2	Powiat rzeszowski	Błażowa	M-W
	3		Boguchwała	M-W
	4		Chmielnik	W
	5		Dynów	M
	6		Dynów	W
	7		Głogów Małopolski	M-W
	8		Hyżne	W
	9		Krasne	W
	10		Lubenia	W
	11		Świlcza	W
	12		Trzebownisko	W
	13		Tyczyn	M-W
	14	Powiat strzyżowski	Czudec	W
	15		Frysztak	W
	16		Niebylec	W
	17		Strzyżów	M-W
	18		Wiśniowa	W

Region Gospodarki Odpadami	L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
	19	Powiat przeworski	Gać	W
	20		Jawornik Polski	W
	21		Kańczuga	M-W
	22	Powiat łańcucki	Łańcut	M
	23		Łańcut	W
	24		Markowa	W
	25	Powiat m. Rzeszów	Rzeszów	M
Północny	1	Powiat łańcucki	Czarna	W
	2		Białobrzegi	W
	3		Rakszawa	W
	4		Żołynia	W
	5	Powiat rzeszowski	Sokołów Małopolski	M-W
	6		Kamień	W
	7	Powiat przeworski	Sieniawa	M-W
	8		Tryńcza	W
	9		Adamówka	W
	10		Przeworsk	M
	11		Przeworsk	W
	12	Powiat kolbuszowski	Raniżów	W
	13	Powiat leżajski	Leżajsk	M
	14		Grodzisko Dolne	W
	15		Kuryłówka	W
	16		Leżajsk	W
	17		Nowa Sarzyna	M-W
	18	Powiat nizański	Harasiuki	W
	19		Jarocin	W
	20		Jeżowe	W
	21		Krzeszów	W
	22		Nisko	M-W
	23		Rudnik nad Sanem	M-W
	24		Ulanów	M-W
	25	Powiat stalowowolski	Stalowa Wola	M
	26		Bojanów	W
	27		Pysznica	W
	28		Radomyśl nad Sanem	W
	29		Zaklików	W
	30		Zaleszany	W
	31	Powiat tarnobrzeski	Baranów Sandomierski	M-W
	32		Gorzyce	W
	33		Grębów	W
	34		Nowa Dęba	M-W
	35	Powiat m. Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	M
	36	Powiat mielecki	Padew Narodowa	W

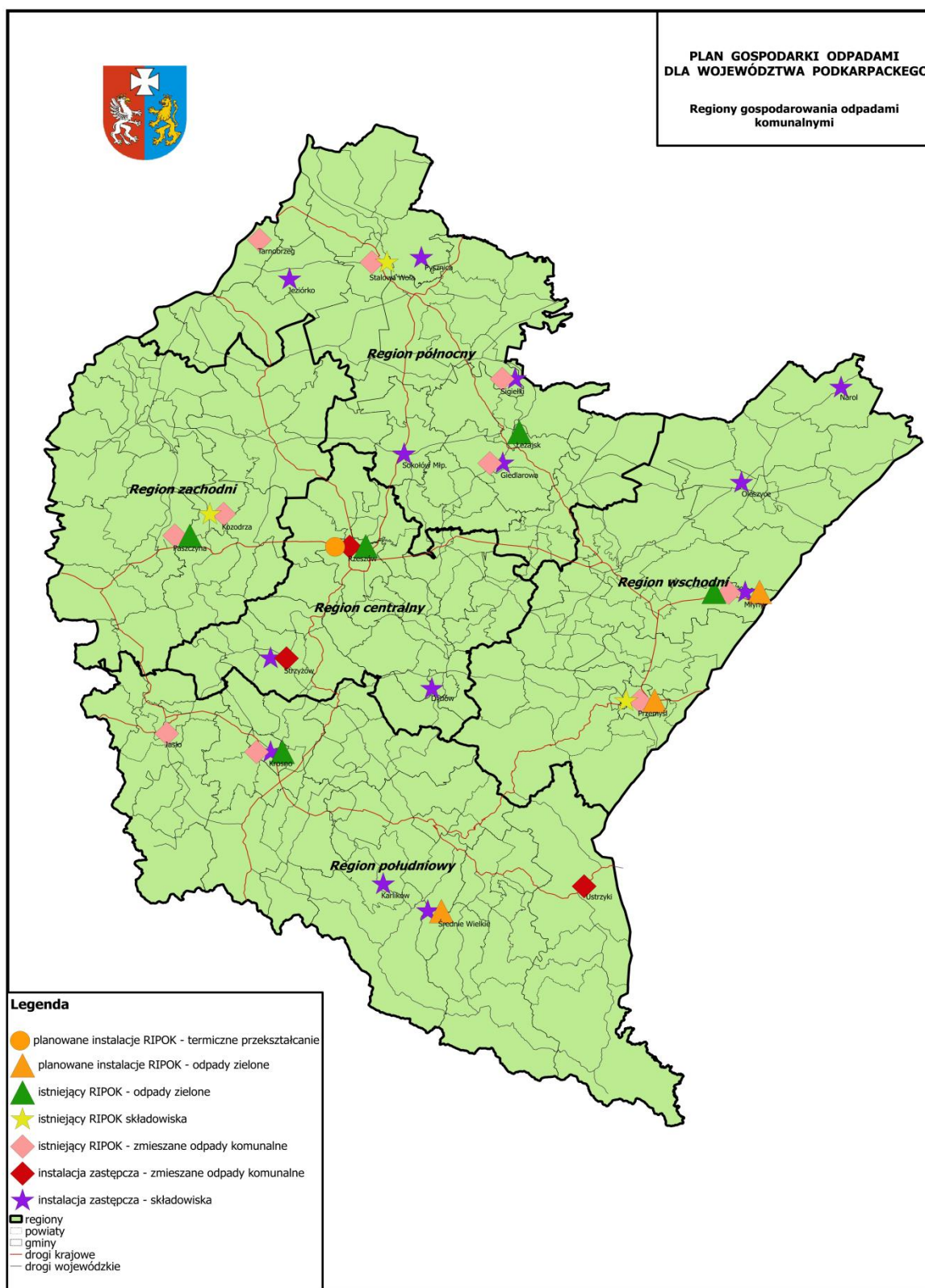
Region Gospodarki Odpadami	L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
Wschodni	1	Powiat jarosławski	Chłopice	W
	2		Radymno	W
	3		Jarosław	w
	4		Jarosław	W
	5		Laszki	W
	6		Pawłosiów	W
	7		Pruchnik	W
	8		Radymno	W
	9		Rokietnica	W
	10		Rożwienica	W
	11		Wiązownica	W
	11	Powiat lubaczowski	Lubaczów	M
	12		Cieszanów	M-W
	13		Horyniec-Zdrój	W
	14		Lubaczów	W
	15		Narol	M-W
	16		Oleszyce	M-W
	17		Stary Dzików	W
	18		Wielkie Oczy	W
	19	Powiat przemyski	Bircza	W
	20		Dubiecko	W
	21		Fredropol	W
	22		Krasiczyn	W
	23		Krzywcza	W
	24		Medyka	W
	25		Orły	W
	26		Przemyśl	W
	27		Stubno	W
	28		Żurawica	W
	29	Powiat m. Przemyśl	Przemyśl	M
	30	Powiat przeworski	Zarzeczce	W
Południowy	1	Powiat brzozowski	Brzozów	M-W
	2		Domaradz	W
	3		Dydnia	W
	4		Haczów	W
	5		Jasienica Rosielna	W
	6	Powiat jasielski	Jasło	M
	7		Brzyska	W
	8		Dębowiec	W
	9		Jasło	W
	10		Kołaczyce	M-W
	11		Krempna	W
	12		Nowy Żmigród	W

Region Gospodarki Odpadami	L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
	13		Osiek Jasielski	W
	14		Skołyszyn	W
	15		Tarnowiec	W
	16	Powiat krośnieński	Chorkówka	W
	17		Dukla	M-W
	18		Iwonicz-Zdrój	M-W
	19		Jedlicze	M-W
	20		Korczyna	W
	21		Krościenko Wyżne	W
	22		Miejsce Piastowe	W
	23		Rymanów	M-W
	24		Wojaszówka	W
	25		Jaśliska	W
	26	Powiat sanocki	Sanok	M
	27		Besko	W
	28		Bukowsko	W
	29		Komańcza	W
	30		Sanok	W
	31		Zarszyn	W
	32		Tyrawa Wołoska	W
	33		Zagórz	M-W
	34	Powiat m. Krosno	Krosno	M
	35	Powiat bieszczadzki	Czarna	W
	36		Lutowiska	W
	37		Ustrzyki Dolne	M-W
	38	Powiat leski	Baligród	W
	39		Cisna	W
	40		Lesko	M-W
	41		Olszanica	W
	42		Solina	W
Zachodni	1	Powiat mielecki	Czermin	W
	2		Borowa	W
	3		Gawłuszowice	W
	4		Mielec	M
	5		Mielec	W
	7		Przeclaw	M-W
	8		Radomyśl Wielki	M-W
	9		Tuszów Narodowy	W
	10		Wadowice Górne	W
	11	Powiat dębicki	Brzostek	M-W
	12		Czarna	W
	13		Dębica	M
	14		Dębica	W

Region Gospodarki Odpadami	L.p.	Powiat	Gmina	Typ gminy
	15		Jodłowa	W
	16		Pilzno	M-W
	17		Żyraków	W
	18	Powiat kolbuszowski	Cmolas	W
	19		Dzikowiec	W
	20		Kolbuszowa	M-W
	21		Majdan Królewski	W
	22		Niwiska	W
	23	Powiat ropczycko-sędziszowski	Iwierzycy	W
	24		Ostrów	W
	25		Ropczyce	M-W
	26		Sędziszów Małopolski	M-W
	27		Wielopole Skrzyńskie	W

Ilość selektywnie zbieranych odpadów będzie sukcesywnie wzrastać ze względu na obowiązek osiągnięcia określonych prawem poziomów recyklingu i odzysku. Stąd też sukcesywnie maleć będzie zapotrzebowanie na moce przerobowe instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na zmieszane odpady komunalne.

Zgodnie z zapisami ustawy o odpadach po 1 lipca 2018 roku zmieszane odpady komunalne, odpady zielone a także pozostałości po mechaniczno-biologicznym i mechanicznym przetwarzaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania będą mogły być przekazywane do zagospodarowania jedynie w instalacjach posiadających status instalacji regionalnej z tym, że RIPOK tego samego rodzaju będą mogły być dla siebie instalacjami zastępczymi, do których odpady będą mogły być kierowane jeśli instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.

Mapa 3 Podział województwa na regiony gospodarki odpadami wraz z instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych

Region Północny

Przewiduje się iż w regionie północnym liczba mieszkańców podobnie jak w całym województwie podkarpackim będzie się zmniejszać.

Średnia ilość odpadów na mieszkańca wynosi 0,259 kg/M/2014r.

Biorąc pod uwagę przyjęty 1% wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz szacowaną liczbę mieszkańców, przewidywana ilość wytwarzanych odpadów w regionie przedstawia się następująco:

	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów w Mg	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów zielonych w Mg	Szacowana ilość papieru, tworzyw, szkła, metalu w Mg
2015r.	103630,6	4145,2	36063,5
2016r.	104332,2	4173,3	36307,6
2017r.	105015,0	4200,6	36545,2
2018r.	105684,9	4227,4	36778,4
2019r.	106739,5	4269,6	37145,4
2020r.	107778,2	4311,1	37506,8
2021r.	108800,3	4352,0	37862,5
2022r.	109804,6	4392,2	38212,0
2023r.	110789,6	4431,6	38554,8

Zmieszane odpady komunalne przetwarzane są w Regionalnych Instalacjach do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) takich jak :

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Stalowej Woli
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Tarnobrzegu
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Giedlarowej
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Sigiełkach

Łączna wydajność tych instalacji to 138, 5 tys. Mg

Odpady zielone w regionie przetwarzane są w instalacji biologicznego przetwarzania odpadów w Leżajsku o wydajności 10 tys. Mg.

W regionie funkcjonuje także jedno składowisko w Stalowej Woli o statusie instalacji regionalnej oraz 5 składowisk o statusie instalacji zastępczej (w Giedlarowej, w Sigiełkach, w Pysznicy, w Grębowie, w Sokołowie Młp.). Składowiska w Giedlarowej oraz w Sigiełkach planowane są do rozbudowy i po ich zakończeniu oraz spełnieniu wymagań dla instalacji RIPOK mogą posiadać status instalacji regionalnych.

Nie przewiduje się rozbudowy składowisk w: Pysznicy, Sokołowie Młp. i Grębowie, stąd też po 1 lipca 2018 roku odpady nie będą mogły być unieszkodliwiane w tych instalacjach.

Ze względu na ilość i wydajność instalacji regionalnych w tym regionie nie przewiduje

się w tym regionie innych instalacji regionalnych do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Minimalna wydajność tego rodzaju instalacji RIPOK wynosi 23,3 tys. Mg. Natomiast dla odpadów zielonych 1,24 tys. Mg. Niezbędna pojemność składowiska mającego mieć status RIPOK to 140 tys. Mg

Ze względu na ilość i wydajność instalacji w regionie północnym nie przewiduje się instalacji zastępczej do zagospodarowania odpadów zmieszanych dla regionu. W sytuacji braku możliwości przetwarzania odpadów w regionie (np. jednoczesna awaria więcej niż jednej instalacji) instalacją zastępczą dla regionu w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów ustala się instalację do termicznego przetwarzania odpadów PGE w Rzeszowie. Natomiast do przetwarzania odpadów zielonych instalacjami zastępczymi będą instalacja Firmy EMPOL w Młynach (region wschodni) oraz instalacja Zakładu Usług Komunalnych w Kozodrzy (region zachodni).

Składowiskami o statusie instalacji zastępczych dla regionu północnego będą składowiska w Kozodrzy oraz Młynach.

Region Południowy

Przewiduje się iż w regionie południowym liczba mieszkańców podobnie jak w całym województwie podkarpackim będzie się zmniejszać.

Jednak biorąc pod uwagę, iż w regionie południowym średnia ilość odpadów na mieszkańca wynosi 0,252 kg/2014r., przyjęty 1% wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz szacowaną liczbę mieszkańców przewidywana ilość wytwarzanych odpadów w regionie przedstawia się następująco:

	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów w Mg	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów zielonych w Mg	Szacowana ilość papieru, tworzyw, szkła, metalu w Mg
2015r.	105871,2	4234,8	36843,2
2016r.	106610,7	4264,4	37100,5
2017r.	107330,9	4293,2	37351,2
2018r.	108037,8	4321,5	37597,2
2019r.	108730,9	4349,2	37838,4
2020r.	109826,4	4393,1	38219,6
2021r.	110904,8	4436,2	38594,9
2022r.	111965,0	4478,6	38963,8
2023r.	113005,4	4520,2	39325,9

Zmieszane odpady komunalne przetwarzane będą w Regionalnych Instalacjach do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) takich jak :

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Krośnie
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Ustrzykach Dolnych (może uzyskać status RIPOK po rozbudowie i spełnieniu wymogów prawnych i technicznych)
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zlokalizowana w powiecie jasielskim (instalacja może uzyskać status RIPOK po jej zrealizowaniu w oparciu o zapisy art. 3 oraz 3a ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz po spełnieniu wymogów prawnych i technicznych)

Docelowa wydajność wszystkich instalacji to 121,4 tys. Mg.

Odpady zielone w regionie przetwarzane są w instalacji MPGK Sp. z o.o. w Krośnie, a dodatkowo planowana jest instalacja do przetwarzania tego rodzaju odpadów w Zagórz.

W regionie funkcjonują także 3 składowiska, mające charakter instalacji zastępczych. Są to składowiska w Krośnie, Średnim Wielkim (gm. Zagórz) oraz Karlikowie (Gmina Bukowsko)

Brak jest w regionie Południowym składowiska mogącego posiadać status instalacji regionalnej. Planowana jest rozbudowa składowiska w Średnim Wielkim do pojemności, które po spełnieniu wymagań jak dla instalacji RIPOK może posiadać status instalacji regionalnej.

Minimalna wydajność instalacji RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych to 22,7 tys. Mg. Instalacja regionalna służąca do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów winna posiadać wydajność minimalną 1,2 tys. Mg, natomiast składowisko odpadów aby mogło uzyskać status RIPOK winno posiadać minimalną pojemność 136,2 tys. Mg (przy założeniu iż przyjmowane odpady pochodzą od 120 tys. mieszkańców). W przypadku jednego składowiska o statusie RIPOK dla regionu południowego winno ono posiadać pojemność co najmniej 475 tys. Mg.

Jako instalacje zastępcze dla regionu południowego do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych przewiduje się instalację do termicznego przekształcania odpadów PGE Rzeszów, instalację Zakładów Komunalnych Południe w Przemyśle oraz instalację PGO Paszczyna. Dla odpadów zielonych instalacjami zastępczymi będą instalacje ZK Południe w Przemyśle oraz instalacja PGO w Paszczynie.

Region Zachodni

Przewiduje się iż w regionie zachodnim liczba mieszkańców podobnie jak w całym województwie podkarpackim będzie się zmniejszać.

Biorąc pod uwagę przyjęty 1% wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz szacowaną liczbę mieszkańców, a także fakt iż w regionie tym średnia ilość odpadów na mieszkańca wynosi 0,259 kg/2014r.przewidywana ilość wytwarzanych odpadów

w regionie przedstawia się następująco:

	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów w Mg	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów zielonych w Mg	Szacowana ilość papieru, tworzyw, szkła, metalu w Mg
2015r.	93267,5	3730,7	32457,1
2016r.	93899,0	3756,0	32676,9
2017r.	94513,5	3780,5	32890,7
2018r.	95116,4	3804,7	33100,5
2019r.	96065,6	3842,6	33430,8
2020r.	97000,4	3880,0	33756,1
2021r.	97920,3	3916,8	34076,3
2022r.	98824,1	3953,0	34390,8
2023r.	99710,7	3988,4	34699,3

Zmieszane odpady komunalne przetwarzane są w dwóch Regionalnych Instalacjach do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) takich jak :

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Kozodrzy
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Paszczynie

Łączna wydajność tych instalacji to 110 tys Mg, . Nie przewiduje się instalacji zastępczych dla zmieszanych odpadów komunalnych w tym regionie.

Odpady zielone w regionie przetwarzane są w kompostowni odpadów w Paszczynie o wydajności 3 tys. Mg. Instalacja ta zamierza się rozbudować i zwiększyć swoją wydajność

W regionie funkcjonuje jedno składowisko w Kozodrzy o statusie instalacji regionalnej, a także przewiduje się budowę drugiego składowiska o pojemności 637000 m³ zlokalizowanego w Paszczynie.

Minimalna moc przerobowa instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych to 23,3 tys. Mg. Natomiast dla odpadów zielonych 1,24 tys. Mg. Niezbędna pojemność składowiska mającego mieć status RIPOK to 140 tys. Mg

Jako instalacje zastępcze dla regionu zachodniego prognozuje się:

- dla zmieszanych odpadów komunalnych instalacje do termicznego przetwarzania odpadów PGE Rzeszów
- dla odpadów zielonych i innych bioodpadów – instalację MPGK Sp. z o.o. w Krośnie oraz instalację MPGK Sp. z o.o. w Rzeszowie.
- dla pozostałości z mechanicznego i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów Składowisko posiadające status RIPOK znajdujące się w regionie północnym i wschodnim.

Region Wschodni

W Regionie Wschodnim średnia ilość odpadów wytwarzana przez statystycznego mieszkańca jest stosunkowo wysoka i wynosi 0,299 kg/2014 r. Wynika to faktu iż większość wytwarzanych odpadów powstaje na terenach miejskich.

Natomiast biorąc pod uwagę przyjęty 1% wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz szacowaną liczbę mieszkańców przewidywana ilość wytwarzanych odpadów w regionie przedstawia się następująco:

	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów w Mg	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów zielonych w Mg	Szacowana ilość papieru, tworzyw, szkła, metalu w Mg
2015r.	101690,0	4067,6	35388,1
2016r.	102613,3	4104,5	35709,4
2017r.	103517,6	4140,7	36024,1
2018r.	104408,7	4176,3	36334,2
2019r.	105285,8	4211,4	36639,5
2020r.	106147,6	4245,9	36939,3
2021r.	106993,6	4279,7	37233,8
2022r.	107822,5	4312,9	37522,2
2023r.	108633,2	4345,3	37804,4

Zmieszane odpady komunalne przetwarzane są w dwóch Regionalnych Instalacjach do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) takich jak :

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Młynach (PUK EMPOL Sp. z o. o. w Tylmanowej)
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Przemysłu (Zakłady Usługowe „Południe” Sp. z o. o. w Krakowie)

Łączna wydajność tych instalacji to 130 tys. Mg. Nie przewiduje się instalacji zastępczych dla zmieszanych odpadów komunalnych w tym regionie.

Odpady zielone w regionie przetwarzane będą w kompostowniach w Młynach oraz Przemysłu będących instalacjami regionalnymi. Dla tych odpadów nie przewiduje się instalacji zastępczych. Łączna wydajność tych instalacji nie przekroczy 6,5 tys. Mg

W regionie funkcjonuje także jedno składowisko w Przemysłu o statusie instalacji regionalnej oraz 3 składowiska o statusie instalacji zastępczych – w Narolu, w Oleszycach oraz w Młynach. Składowisko w Młynach po rozbudowie może posiadać status instalacji regionalnej.

Minimalna wydajność instalacji RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych to 26,9 tys. Mg. Instalacja regionalna służąca do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów winna posiadać wydajność minimalną 1,4 tys. Mg, natomiast składowisko odpadów aby mogło uzyskać status RIPOK winno posiadać minimalną pojemność 162,0 tys. Mg.

Jako instalacje zastępcze dla regionu wschodniego do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych przewiduje się instalację do termicznego przekształcania odpadów PGE Rzeszów oraz po uzyskaniu statusu RIPOK instalację MBP w Krzeszowie oraz instalację MBP w Ustrzykach Dolnych.

Dla odpadów zielonych instalacjami zastępczymi będą instalacje MZK Sp. z o.o. w Leżajsku oraz po zrealizowaniu instalacja ZUT w Zagórz.

Region Centralny

W regionie centralnym, ze względu na lokalizację Rzeszowa nie przewiduje się znaczących zmian w liczbie ludności. Ponad połowa mieszkańców regionu zamieszkuje tereny miejskie, stąd też średnia ilość odpadów na mieszkańca jest stosunkowo wysoka i wynosi 0,305 kg/2014r.

Szacując ilości wytwarzanych odpadów uwzględniono 1% wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz prognozowaną liczbę mieszkańców, stąd też przewidywana ilość wytwarzanych odpadów w regionie wynosi:

	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów w Mg	Szacowana ilość wytwarzanych odpadów zielonych w Mg	Szacowana ilość papieru, tworzyw, szkła, metalu w Mg
2015r.	140341,4	5613,7	48838,8
2016r.	141588,0	5663,5	49272,6
2017r.	142808,4	5712,3	49697,3
2018r.	144010,6	5760,4	50115,7
2019r.	145193,6	5807,7	50527,4
2020r.	146355,7	5854,2	50931,8
2021r.	153908,8	6156,4	53560,3
2022r.	155074,2	6203,0	53965,8
2023r.	156213,4	6248,5	54362,3

Do czasu uruchomienia instalacji termicznego przekształcania odpadów, która stanowić będzie dla zmieszanych odpadów komunalnych instalację RIPOK w Regionie Centralnym, zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych odbywało się będzie w oparciu o instalacje zastępcze czyli instalacje mechanicznego przetwarzania odpadów MPGK Sp. z o. o. Rzeszów oraz instalację PPHU Zagroda w Strzyżowie. Łączna wydajność tych instalacji to 75 tys. Mg. Uzupełnieniem systemu zagospodarowania odpadów będą instalacje regionalne z regionu północnego i zachodniego. Uwarunkowane jest to dostępnością komunikacyjną. Wydajność pierwszego etapu instalacji termicznego przetwarzania odpadów realizowanej przez Polska Grupę Energetyczną S.A. Oddział w Rzeszowie to 100 tys. Mg/rok, natomiast drugiego 180 tys. Mg/rok.

Odpady zielone w regionie przetwarzane są w instalacji o spełniającej wymagania dla RIPOK o wydajności 3000 Mg zarządzanej przez MPGK Rzeszów. Ze względu na ilość tego rodzaju odpadów wydajność instalacji jest niewystarczająca. Planowana jest jej rozbudowa do wydajności pozwalającej zagospodarować wszystkie tego rodzaju odpady w regionie.

W regionie funkcjonują 2 składowiska o statusie instalacji zastępczych – w Dynowie oraz w Strzyżowie. Obydwa składowiska są przewidziane do zamknięcia, składowisko w Dynowie w 2015 r., natomiast w Strzyżowie w 2018 r.

Minimalna wydajność instalacji RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych to 27,5 tys. Mg. Instalacja regionalna służąca do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów winna posiadać wydajność minimalną 1,5 tys. Mg, natomiast składowisko odpadów aby mogło uzyskać status RIPOK winno posiadać minimalną pojemność 165,0 tys. Mg.

Jako instalacje zastępcze dla regionu zachodniego prognozuje się:

- dla zmieszanych odpadów komunalnych instalacje MBP w Kozodrzy, instalacje PGO w Paszczynie oraz instalację w Giedlarowej (Stare Miasto Park)
- dla odpadów zielonych i innych bioodpadów – instalację MZK w Leżajsku oraz instalację PGO w Paszczynie
- dla pozostałości z mechanicznego i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów składowisko posiadające status RIPOK znajdujące się w regionie zachodnim i wschodnim. Składowiska w tych regionach zlokalizowane są przy trasach komunikacyjnych – autostradach.

W przypadku braku realizacji lub opóźnienia w realizacji instalacji PGE Rzeszów wskazujących na nie zrealizowanie instalacji do termicznego przetwarzania odpadów w 2018r. , po uzyskaniu pisemnej zgody od Zarządu Województwa Podkarpackiego możliwa jest rozbudowa istniejących instalacji zastępczych należących do MPGK Sp. z o.o w Rzeszowie oraz PHPU Zagroda w Strzyżowie do wydajności pozwalających uzyskać status RIPOK. Jednakże łączna wydajność obydwu instalacji musi zapewnić zagospodarowanie wszystkich zebranych w regionie zmieszanych odpadów komunalnych.

Pierwsza weryfikacja stopnia realizacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych PGE w Rzeszowie nastąpi w grudniu 2016r.

5.5. Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia, w tym cele dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów; Do nadrzędnych celów w zakresie gospodarki odpadami należy:

- 1) Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów.
- 2) Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach.
- 3) Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Osiąganie celów nadrzędnych wymaga realizacji wyznaczonych poniżej celów pośrednich.

Odpady niebezpieczne z grup 01-19

Odpady PCB

Usunięcie odpadów zawierających PCB, które nie zostały dotychczas zinwentaryzowane.

Oleje odpadowe

Utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%.

Dążenie do pełnego wykorzystania mocy przerobowych instalacji do regeneracji olejów odpadowych.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Podniesienie efektywności selektywnego gromadzenia odpadów medycznych i weterynaryjnych u źródła ich powstawania, co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Zużyte baterie i akumulatory

Rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów, który pozwoli na osiągnięcie w 2016 r. i w latach następnych poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, w wysokości co najmniej 45% masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych. Docelowo osiągnięcie poziomu recyklingu – co najmniej 65% ich masy.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Osiągnięcie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu, które wynoszą nie mniej niż 40% średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu w stosunku do masy sprzętu wprowadzonej w poprzednim roku kalendarzowym.

Osiągnięcie od stycznia 2018 r. poziomu zbierania wynoszącego 40%, a od stycznia 2021 r. - 65% średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Wyznacza się następujące minimalne poziomy odzysku i recyklingu odniesione do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu poziom osiągać odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio 95% i 85% w skali roku.

Pełna ewidencja danych dot. pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz

eliminacja tzw. szarej strefy ich demontażu

Odpady zawierające azbest

Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji rodzaju, ilości oraz miejsc występowania wyrobów zawierających azbest oraz jej coroczna aktualizacja zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa

Zwiększenie świadomości społeczeństwa województwa na temat szkodliwości azbestu i konieczności jego eliminowania ze środowiska.

Zakłada się osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2010 r. przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” oraz „Wojewódzkim programie usuwania azbestu na lata 2009 - 2032”.

Przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po tych środkach

Doskonalenie systemu selektywnego zbierania i odbierania przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po tych środkach.

Odpady materiałów wybuchowych

Zakłada się zagospodarowanie odpadów materiałów wybuchowych, poprzez kontynuację dotychczasowego sposobu zagospodarowania odpadami wybuchowymi.

Odpady pozostałe

Zużyte opony

W perspektywie do 2023 r. podstawowym celem jest utrzymanie dotychczasowego poziomu odzysku na poziomie co najmniej 75%, a recyklingu na poziomie co najmniej 15%.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Osiągnięcie do 2020 r. minimum 70% wagowo poziomu przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z gospodarstw domowych

Komunalne osady ściekowe

Ograniczanie składowania komunalnych osadów ściekowych.

Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi.

Przetwarzanie komunalnych osadów ściekowych w biogazowniach.

Odpady opakowaniowe

Osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych wynikających z wymogów prawnych.

Odpady komunalne

- 1) wdrożenie w każdej gminie selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło oraz inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe
- 2) osiągnięcie 50% wagowo poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło w 2020 r.,
- 3) ograniczenie do dnia 16 lipca 2020 r. masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- 4) osiągnięcie 70% wagowo poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlanych i rozbiórkowych w 2020 r.
- 5) zapobieganie powstawaniu „dzikich wysypisk” oraz ich likwidacja,
- 6) zmniejszenie masy odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów,
- 7) zapewnienie sieci instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych - wdrożenie w każdej gminie selektywnego zbierania i odbierania odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym przeterminowanych leków i chemikaliów), zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Prowadzenie gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym.

6. KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI PODEJMOWANE DLA OSIĄGNIĘCIA WYZNACZONYCH CELÓW

6.1. Odpady niebezpieczne z grup 01-19

Osiągnięcie wyznaczonych celów w zakresie gospodarki odpadami możliwe jest poprzez edukowanie ekologiczne w zakresie właściwego postępowania z odpadami, organizowanie akcji społeczno-edukacyjnych, a także:

1. Prowadzenie bazy informacji i danych o występujących urządzeniach zawierających PCB.
2. Informowanie przedsiębiorców o konieczności usunięcia odpadów zawierających PCB.
3. Rozwijanie selektywnego zbierania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem źródeł rozproszonych.
4. Zwiększenie nadzoru nad prowadzeniem gospodarki odpadami przez małych wytwórców odpadów.
5. Przekazywanie pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu pojazdów i punktów zbierania.
6. Przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania wymagań przepisów o ochronie środowiska zarówno wytwórców odpadów jak i podmiotów je przetwarzających.
7. Informowanie społeczeństwa o zagrożeniu zdrowia ludzi przy samodzielnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest.
8. Monitoring usuwania oraz prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
9. Przygotowanie i aktualizacja gminnych programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest umożliwiających m.in. pozyskiwanie środków finansowych na usuwanie azbestu.
10. Organizowanie akcji usuwania wyrobów zawierających azbest przez samorządy gminne.
11. Wspieranie inicjatyw zmierzających do rozbudowy systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin.
12. Kierunki działań dla wybranych rodzajów odpadów zamieszczono poniżej.

Kierunki działań dla realizacji gospodarowania odpadami niebezpiecznymi zamieszczono w tabeli.

Tabela 54 Kierunki działań w gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi

Grupa odpadów	Kierunki działań
Oleje odpadowe	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój przez przedsiębiorców istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych (warsztaty, gospodarstwa rolne), - monitoring prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi (w pierwszej kolejności odzysk poprzez regenerację, a jeśli jest niemożliwy ze względu na stopień zanieczyszczenia poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku), - kontrola wytwórców olejów odpadowych w zakresie zastosowanych sposobów zbierania, magazynowania oraz kwalifikowania do właściwego procesu odzysku lub unieszkodliwiania, - właściwe zagospodarowanie odpadów z rozlewów olejowych.
Zużyte baterie i akumulatory	<ul style="list-style-type: none"> - udoskonalenie i rozwinięcie systemu zbierania baterii i akumulatorów małogabarytowych ze źródeł rozproszonych.
Odpady medyczne i weterynaryjne	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie wszystkich powstających odpadów w instalacjach znajdujących się w województwie podkarpackim, zgodnie z „zasadą bliskości”, - unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych w jednym procesie, tak aby maksymalnie ograniczyć zagrożenie sanitarno – epidemiologiczne, - monitorowanie ilości powstających odpadów w jednostkach służby zdrowia i placówkach weterynaryjnych, - rozbudowa istniejących systemów zbierania przeterminowanych lekarstw od ludności, - modernizacja zwiększenie nadzoru nad prowadzeniem gospodarki odpadami przez małych wytwórców tych odpadów.
Pojazdy wycofane z eksploatacji	<ul style="list-style-type: none"> - uszczelnienie systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, - prowadzenie cyklicznych kontroli poszczególnych podmiotów (wprowadzający pojazdy, punkty zbierania pojazdów, stacje demontażu, prowadzący strzępiarki) w zakresie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, - organizacja i budowa punktów zbierania pojazdów i stacji demontażu pojazdów, - uszczelnienie systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja wtórnego obiegu zużytego sprzętu, - promocja działań związanych z przedłużaniem okresu użytkowania sprawnych urządzeń, - popieranie wprowadzania systemów zapewniających zorganizowanie wtórnego obiegu przestarzałych lecz sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.
Odpady zawierające azbest	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie społeczeństwa o zagrożeniu zdrowia ludzi przy samodzielnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest, - zapewnienie finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest przez fundusze ochrony środowiska oraz inne fundusze zewnętrzne, - monitoring prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie wśród indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem wyrobów budowlanych zawierających azbest, - modernizacja i/lub budowa składowisk (kwater) na odpady azbestowe lub zagospodarowanie azbestu metodami innymi niż składowanie,

Grupa odpadów	Kierunki działań
	- wspieranie inicjatyw zmierzających do usuwania wyrobów budowlanych zawierających azbest.

6.2. Odpady z grup 01 – 19

Dla gospodarowania odpadami z grup 01 – 19 formułuje się następujące ogólne kierunki działań w województwie podkarpackim:

- 1) Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących wpływu odpadów na środowisko oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami.
- 2) Projektowanie nowych procesów i wyrobów w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływały one na środowisko w fazie produkcji, użytkowania i po zakończeniu użytkowania.
- 3) Dostosowanie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymagań ochrony środowiska.
- 4) Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT).
- 5) Wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami.
- 6) Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
- 7) Monitoring prawidłowego postępowania z odpadami.
- 8) Zamykanie i rekultywacja składowisk.
- 9) Budowa instalacji do przetwarzania osadów ściekowych.
- 10) Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego.
- 11) Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe), w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez organizacje odzysku lub przedsiębiorców,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (itp. przeterminowane leki, oleje opadowe, baterie, akumulatory),
 - punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,

Kierunki działań dla realizacji gospodarowania odpadami innymi niż niebezpieczne zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 55 Kierunki działań w gospodarowaniu odpadami innymi niż niebezpieczne

Grupa odpadów	Kierunki działań
Zużyte opony	- wspieranie działań zmierzających do rozbudowy infrastruktury technicznej zbierania zużytych opon, szczególnie w zakresie odbierania od małych i średnich przedsiębiorstw, - kontrola właściwego postępowania ze zużytymi oponami,

Grupa odpadów	Kierunki działań
	<p>w szczególności podmiotów zajmujących się wymianą i naprawą opon.</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie następujących metod i technologii zagospodarowania zużytych opon: bieżnikowanie i wtórne wykorzystanie, wytwarzanie granulatu gumowego, odzysk energii poprzez współspalanie w cementowniach, elektrowniach lub elektrociepłowniach spełniających wymagania w zakresie współspalania odpadów.
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa infrastruktury technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu tych odpadów, kontrola właściwego postępowania z tymi odpadami.
Komunalne osady ściekowe	<ul style="list-style-type: none"> - uwzględnienie zagadnień właściwego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych trakcie prowadzenia inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków, - wprowadzanie rozwiązań w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych dla mniejszych aglomeracji, - zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych wykorzystywanych w biogazowniach w celach energetycznych, - wzrost masy komunalnych osadów ściekowych przekształcanych termicznie w cementowniach, kotłach energetycznych oraz spalarniach osadów ściekowych, - wspieranie budowy instalacji do odwadniania i suszenia osadów ściekowych celem przygotowania ich do odzysku energii w cementowniach.
Odpady opakowaniowe	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działań edukacyjnych w celu promocji produktów bez opakowań, opakowań wielokrotnego użytku i takich, które powodują powstawanie mniejszych ilości odpadów, - rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych.

6.3. Odpady komunalne (grupa 20)

Osiągnięcie wyznaczonych celów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji będzie możliwe poprzez realizację następujących kierunków działań w poszczególnych gminach, co przełoży się na poziom wojewódzki:

1. Prowadzenie systemu selektywnego zbierania i odbierania co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych:

- odpadów zielonych z ogrodów i parków,
- papieru i tektury,
- odpadów opakowaniowych ze szkła,
- tworzyw sztucznych,
- metali,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- przeterminowanych leków,

- chemikaliów (farb, rozpuszczalników, olejów odpadowych, itd.),
 - odpadów wielkogabarytowych,
 - odpadów budowlano-remontowych,
 - popiołów z palenisk domowych.
2. Funkcjonowanie przy punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tzw. „kącika używanych rzeczy”, gdzie zbierane będą używane rzeczy, a następnie przekazywane osobom potrzebującym za darmo lub za niewielką kwotę, co będzie także stanowiło element zapobiegania powstawaniu odpadów,
 3. Zapobieganie mieszaniu selektywnie zebranych odpadów szczególnie w czasie ich gromadzenia i transportu a także wyciąganie konsekwencji w sytuacji zmieszania odpadów selektywnie gromadzonych,
 4. Propagowanie zagospodarowywania odpadów zielonych we własnym zakresie w tzw. przydomowych kompostowniach.
 5. Edukowanie w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz zasad i efektów funkcjonujących w gminach systemów gospodarki odpadami.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie odbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych:

1. Gospodarka odpadami w województwie podkarpackim opiera się na wskazanych w planie regionach gospodarki odpadami (RGO). Odpady komunalne zmieszane, odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w ramach danego regionu. W sytuacji, kiedy instalacja zlokalizowana w regionie uległa awarii albo nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn odpady mogą być zagospodarowywane w instalacjach wskazanych do zastępczej obsługi danego regionu.
2. W regionach wyznacza się instalacje regionalne i zastępcze.
3. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
4. Gminy województwa podkarpackiego zobowiązane są do osiągnięcia wskazanych określonych prawem celów ilościowych.
5. Prowadzenie:
 - selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;
 - selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych.
6. Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

7. Odpady zebrane selektywnie należy gromadzić i transportować w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
8. Powstające w gospodarstwach domowych odpady ulegające biodegradacji mogą być wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach w zabudowie jednorodzinnej i terenach wiejskich.
9. Organizacja w gminach Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów.
10. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, np. w oparciu o:
 - sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
 - placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory),
 - punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
 - regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
11. Sposób zbierania odpadów musi być odpowiedni dla przyjętych w instalacjach zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do których odpady będą kierowane.
12. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego oraz budowę linii technologicznych do przetwarzania tych odpadów, takich jak:
 - kompostowni odpadów z selektywnej zbiórki,
 - instalacji fermentacji odpadów ulegających biodegradacji,
 - instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - zakładów termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.
13. Wysortowana frakcja palna powinna być wykorzystana do produkcji komponentów paliwa alternatywnego (RDF) lub kierowana bezpośrednio do instalacji zapewniającej termiczne przekształcanie odpadów.
14. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.
15. Monitorowanie wskazanych w WPGO wskaźników wytwarzania odpadów oraz wspieranie działań związanych z badaniem odpadów.

6.4. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Do działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko można zaliczyć:

1. Edukowanie ekologiczne w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów.
2. Rozwijanie selektywnego zbierania odpadów.
3. Prowadzenie działań, w tym edukacyjnych, mających na celu ograniczenie spalania odpadów w lokalnych kotłowniach.

4. Budowanie instalacji do przetwarzania odpadów, alternatywnych w stosunku do składowania.
5. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących zapobieganie powstawania odpadów oraz właściwe postępowanie z wytworzonymi odpadami.
6. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne.
7. Wdrażanie systemu zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji wymagających podjęcia kompleksowych działań informacyjno – edukacyjnych w tym zakresie.
8. Dokonywanie świadomych zakupów (kupowanie przedmiotów wielokrotnego użytku oraz o dłuższym czasie użytkowania, a także posiadających oznaczenie informujące, iż zostały wyprodukowane zgodnie z zasadami ekoprojektowania).
9. Kupowanie produktów w miarę potrzeb, nie zaś „na zapas” i stosowania toreb wielokrotnego użytku.
10. Informowanie o niechęci otrzymywania niechcianej poczty (informacja na skrzynkach pocztowych, iż właściciel nie życzy sobie otrzymywać niezaadresowanej korespondencji).

Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów i ocena ich użyteczności

Strategie zapobiegania powstawaniu odpadów

Strategie zapobiegania powstawaniu odpadów można podzielić na trzy ogólne kategorie w zależności od poziomu zaangażowania władz (*Wytyczne dla programów zapobiegania odpadów, Ministerstwo Środowiska, 2011*):

- informacja,
- promocja,
- regulacja.

Do strategii informacyjnych, których celem jest zmiana zachowań i decyzji informacyjnych, zalicza się:

- kampanie informacyjne,
- informacja o technikach zapobiegania powstawaniu odpadów,
- programy szkoleniowe dla właściwych organów,
- oznakowania ekologiczne.

Skierowanie uwagi opinii publicznej na kwestie zapobiegania powstawaniu odpadów jest podstawowym, pierwszym krokiem do wywołania zmian w zachowaniu konsumentów. Skuteczne kampanie informacyjne często koncentrują się na konkretnych strumieniach odpadów i oferują praktyczne, łatwe do naśladowania wskazówki co do tego, jak zapobiegać powstawaniu odpadów. Kampanie mogą skupić się na łatwo zauważalnych działaniach, jak np. korzystaniu z płóciennych toreb na zakupy zamiast toreb plastikowych, używaniu naklejek "bez reklam" na skrzynkach pocztowych lub kompostowaniu.

Strategie promocyjne stymulują społeczeństwo świadome problemu zapobiegania powstawaniu odpadów do podjęcia konkretnych działań w zapobieganiu powstawania odpadów, a także ułatwiają ich realizację poprzez udzielenie finansowego i logistycznego wsparcia.

Do strategii promocyjnych, zachęcających do zmiany zachowań i zapewniających finansowe i logistyczne wsparcie dla inicjatyw korzystnych dla środowiska, zalicza się:

- 1) Wsparcie dla dobrowolnych porozumień.
- 2) Promocja ponownego wykorzystania i napraw.
- 3) Promocja systemów zarządzania środowiskiem.
- 4) Zachęty dla czystej konsumpcji.
- 5) Promowanie badań i rozwoju.

Strategie regulacyjne, nakładające ograniczenia dotyczące wytwarzania odpadów, poszerzające zakres zobowiązań względem środowiska naturalnego i nakładające kryteria środowiskowe na zamówienia publiczne, obejmują:

- 1) Podatki i zachęty.
- 2) Politykę Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta.
- 3) Politykę Zielonych Zamówień Publicznych.
- 4) Wymogi dotyczące projektowania ekologicznego.
- 5) Program „zero odpadów”.

Środki służące zapobieganiu odpadów.

Do środków służących zapobieganiu odpadów możemy zaliczyć m.in.:

- 1) Wykorzystanie środków planowania lub innych instrumentów ekonomicznych wspierających efektywne wykorzystanie zasobów.
- 2) Promocja badań i rozwoju w obszarze pozyskiwania czystszych i bardziej oszczędnych produktów i technologii oraz upowszechnianie i wykorzystywanie wyników takich badań.
- 3) Opracowanie na wszystkich poziomach skutecznych i przydatnych wskaźników presji na środowisko związanej z wytwarzaniem odpadów.
- 4) Promocja Eko-projektowania (systematycznego uwzględniania aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu z zamiarem poprawienia charakterystyki oddziaływania, jakie dany produkt wywiera na środowisko przez cały cykl życia).
- 5) Dostarczanie informacji o technikach zapobiegania powstawaniu odpadów z zamiarem ułatwiania wprowadzania najlepszych dostępnych technik w przemyśle.
- 6) Organizacja szkoleń dla właściwych organów w zakresie wprowadzania wymogów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów do decyzji wydawanych na podstawie ustawy o odpadach i ustawy – Prawo ochrony środowiska.
- 7) Objęcie środkami zapobiegania wytwarzaniu odpadów instalacji niepodlegających pozwoleniom zintegrowanym. W odpowiednich przypadkach środki takie mogą zawierać oceny i plany zapobiegania powstawaniu odpadów.
- 8) Wykorzystanie kampanii informacyjnych oraz zapewnienie wsparcia finansowego, decyzyjnego i innego rodzaju wsparcia dla przedsiębiorstw. Środki takie będą szczególnie skuteczne, jeżeli będą skierowane i dostosowane do małych i średnich przedsiębiorstw i będą działały przez sieci istniejących powiązań gospodarczych.

- 9) Stosowanie dobrowolnych umów, paneli konsumentów i producentów lub negocjacji sektorowych, zmierzających do tego, aby dane przedsiębiorstwa lub sektory przemysłu wyznaczały własne plany lub cele zapobiegania powstawaniu odpadów lub udoskonaląły nieoszczędne produkty lub opakowania.
- 10) Stosowanie tzw. zielonych zamówień publicznych, w ramach których podmioty publiczne włączają kryteria i wymagania środowiskowe do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukują rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływają na rozwój i upowszechnienie technologii niskoodpadowych – patrz niżej.
- 11) Promocja wiarygodnych systemów zarządzania środowiskiem, w tym Europejskiego Systemu Ekozarządzania i Audytu (EMAS) i ISO 14001.
- 12) Wprowadzanie zasad tzw. Czystszej Produkcji (CP).
- 13) Wprowadzanie ekoinnowacji .

Zielone zamówienia publiczne

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych , wprowadza możliwość uwzględniania aspektów środowiskowych przy opisywaniu przedmiotu zamówienia oraz przy ustalaniu kryteriów oceny ofert, w szczególności są nimi jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technik. Funkcjonowanie „zielonych zamówień publicznych” pozwala tworzyć politykę, w ramach której podmioty publiczne włączają kryteria i wymagania środowiskowe do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukują rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływają na rozwój i upowszechnienie technologii niskoodpadowych.

Czystsza Produkcja (CP)

Zasady tzw. Czystszej Produkcji można wprowadzać poprzez:

Edukację społeczeństwa (adresowana do wszystkich grup społecznych, realizowana np. poprzez środki masowego przekazu oraz INTERNET).

Edukację menedżerów i decydentów. Przygotowaniem procesu wdrażania zasad CP w przedsiębiorstwach, w skali regionalnej i kraju mogą być warsztaty dla kadry kierowniczej przedsiębiorstw, samorządów i administracji wszystkich szczebli. Od świadomości ekologicznej tej grupy osób zależy osiągnięcie sukcesu w ochronie środowiska na poziomie lokalnym oraz wsparcie instytucjonalne w skali regionalnej.

Szkoły Czystszej Produkcji i Zarządzania Środowiskowego. Uczestnicy szkół opanowują procedurę zarządzania środowiskowego opartą o zasady CP. Przy jej pomocy opracowują i wdrażają w swoich organizacjach konkretne projekty CP, uzyskując wymierne efekty ekologiczne i ekonomiczne takie jak np. zmniejszenia zużycia materiałów, paliw, surowców i energii oraz redukcji ponoszonych opłat i kar środowiskowych z racji ograniczenia wytwarzania odpadów, zrzutu ścieków czy emisji gazów. Dokumentem potwierdzającym funkcjonowanie w danej organizacji Czystszej Produkcji jako systemu zarządzania środowiskowego jest wydawany od marca 1999 r. „Certyfikat uczestnictwa w programie CP” z prawem stosowania znaczka „Stosuję zasady CP”. Certyfikaty wydaje Krajowe Centrum Wdrożeń Czystszej Produkcji GIG na mocy umowy zawartej przez GIG z NFOŚiGW

Wdrażanie ISO 14001. Uzyskanie certyfikatu ISO 14001 nie jest możliwe bez wdrożenia zasad Czystszej Produkcji. Efektem funkcjonowania systemu są

uzyskiwane korzyści ekologiczne i ekonomiczne. W ramach programu Krajowe Centrum Wdrożeń Czystszej Produkcji GIG pomaga pilotowym zakładom wdrażać ISO 14001.

Ekoinnowacje

Ekoinnowacje są formą innowacji, celem których jest znaczący i dający się udowodnić postęp w kierunku realizacji celów zrównoważonego rozwoju poprzez redukcję wpływu na środowisko osiągnięcie lub bardziej efektywnego i odpowiedzialnego użycia naturalnych zasobów, co prowadzi m. in. do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ograniczenia ich ilości.

W poniższej tabeli zamieszczono informacje dotyczące proponowanych do wykorzystania w województwie podkarpackim metod zapobiegania powstawaniu wybranych odpadów

Tabela 56 Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów

Grupa odpadów	Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów
Odpady powstające w przemyśle	<p>Zasady ogólne:</p> <ul style="list-style-type: none">- promocja badań naukowych i wyników zapobiegających powstawaniu odpadów,- wprowadzanie niskoodpadowych technologii produkcji zapewniających wykorzystywanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców- wdrażanie eko-innowacji opartych na zasadzie „od kołyski do kołyski” (from cradle to cradle) stanowiących podstawy tzw. „gospodarki recykulacyjnej” - przedsiębiorcy zarówno przed rozpoczęciem nowej działalności, rozbudową lub zmianą działalności dotychczasowej, powinni przeprowadzać analizę możliwości zapobiegania powstawaniu odpadów,- ocena cyklu życia (LCA – Life cycle Assessment) – technika zarządzania środowiskowego, której głównym założeniem jest dążenie do uwzględniania wszystkich czynników, które mogą potencjalnie mieć wpływ na środowisko, a związane są z danym produktem,- rozszerzona odpowiedzialność producenta za wprowadzany na rynek produkt – obowiązek przedsiębiorcy do uzyskania odpowiedniego poziomu selektywnego zbierania odpadów oraz poziomów odzysku i recyklingu np. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,- włączenie kryterium projektowania ekologicznego w rozwój nowych produktów – produkcja dóbr, które będą generować jak najmniej odpadów w fazie ich użytkowania przez konsumentów,- wprowadzenie w przedsiębiorstwach zasad „Czystszej Produkcji”, która kładzie nacisk na ograniczenie zanieczyszczeń u źródła, czyli w momencie ich powstawania w procesie produkcyjnym, stosowanie innowacyjnych strategii proekologicznych,- optymalizacja zużycia surowców,- unowocześnianie urządzeń i maszyn,- przestrzeganie parametrów procesów technologicznych;- właściwe użytkowanie maszyn i urządzeń oraz ich konserwacja i przeglądy,- analizowanie i weryfikacja stosowanych technologii i norm zużycia

Grupa odpadów	Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów
	<p>materiałów pod kątem ograniczenia ilości odpadów,</p> <ul style="list-style-type: none"> - eliminacja źródeł wycieków płynów technologicznych i procesowych, hermetyzacja procesów technologicznych, - kontrolowanie ilości i rodzaju powstających odpadów, - prowadzenie ewidencji zakupionych i zużywanych materiałów co pozwala na lepsze planowanie zakupów oraz zapobiega gromadzeniu nadmiernych zapasów. - sprawdzanie i kontrola stanów magazynowych aby wykorzystać materiały przed upływem terminu ich ważności - zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi, - stosowanie w energetyce surowców energetycznych o wysokiej wartości kalorycznej i niskim zanieczyszczeniu - wykorzystywanie niekonwencjonalnych i alternatywnych źródeł energii, - wprowadzanie systemów zarządzania środowiskowego ISO.
PCB (Polichlorowane bifenyle)	Ze względu na ustawy obowiązek wyeliminowania z użytkowania PCB, odpady zawierające te substancje nie będą powstawały lub będą powstawały w małych ilościach. PCB stosowane były m.in. jako dodatki do olejów w transformatorach i kondensatorach, do farb i lakierów oraz jako środki konserwujące i impregnujące.
Oleje odpadowe	Stosowanie olejów o wydłużonym okresie ich użytkowania. Zapobieganie nieszczelności maszyn i urządzeń. Bieżąca naprawa i konserwacja, systematyczne przeglądy maszyn i urządzeń.
Zużyte baterie i akumulatory	Stosowanie baterii i akumulatorów o przedłużonej żywotności. Stosowanie akumulatorów w miejsce baterii.
Odpady medyczne i weterynaryjne	Zapobieganie powstawaniu odpadów bardzo ograniczone, w tym m.in.: stosowanie jednorazowego wyposażenia tylko w niezbędnych sytuacjach, selektywne zbieranie odpadów dzięki czemu zmniejszy się masa wtórnie wytwarzanych odpadów.
Pojazdy wycofane z eksploatacji	Zapobieganie poprzez rozszerzoną odpowiedzialność producenta pojazdów, która oznacza odpowiedzialność producentów również za odpady powstające po zakończeniu „życia” produktów przez nich wprowadzonych. Wydłużenie okresu użytkowania pojazdów poprzez jego systematyczne przeglądy, właściwe użytkowanie oraz naprawy. Prowadzenie szkoleń z zakresu właściwego użytkowania pojazdów.
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Stosowanie sprzętu energooszczędnego. Wydłużenie okresu użytkowania sprzętu poprzez jego naprawy.
Odpady zawierające azbest	Wprowadzony zakaz wprowadzania do obrotu wyrobów zawierających azbest powoduje w dalszej perspektywie brak powstawania odpadów zawierających azbest.
Przeterminowane środki ochrony roślin	Zakupy środków ochrony roślin w ilościach niezbędnych, tak aby nie powstawały zapasy magazynowe grożące przeterminowaniem środków. Prowadzenie ewidencji zakupionych i zużywanych środków co pozwala na lepsze planowanie zakupów oraz zapobiega gromadzeniu nadmiernych zapasów. Sprawdzanie i kontrola stanów magazynowych aby wykorzystać środki przed upływem terminu ich ważności. Edukacja grup społecznych i zawodowych stosujących środki ochrony roślin.

Grupa odpadów	Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów
Odpady materiałów wybuchowych	Zakupy niezbędnych do stosowania ilości. Prowadzenie ewidencji zakupionych i zużywanych materiałów wybuchowych co pozwala na lepsze planowanie zakupów oraz zapobiega gromadzeniu nadmiernych zapasów. Sprawdzanie i kontrola stanów magazynowych aby wykorzystać materiały przed upływem terminu ich ważności.
Zużyte opony	Zapobieganie powstawania odpadów ograniczone wymogami bezpieczeństwa ruchu drogowego. Właściwe użytkowanie pojazdów i opon. Właściwe przechowywanie opon stosowanych jako wymiana sezonowa. Bieżnikowanie opon zużytych.
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	Stosowanie technologii niskoodpadowych. Projektowanie obiektów budowlanych zakładających stosowanie niskoodpadowych technologii.
Komunalne osady ściekowe	Ograniczone możliwości zapobiegania powstawaniu osadów ściekowych. Stosowanie zaawansowanych technologii ograniczających uwodnienie ścieków. Edukowanie społeczeństwa w kierunku racjonalizacji zużycia wody, co prowadzi do zmniejszenia powstawania ścieków i osadów ściekowych.
Odpady opakowaniowe	Włączenie kryterium projektowania ekologicznego w rozwój nowych produktów. Stosowanie rozszerzonej odpowiedzialności producenta za wprowadzone przez nich na rynek opakowania. Wydłużenie okresu użytkowania, zmniejszenie objętości oraz zwiększenie liczby opakowań wielokrotnego użytku. Stosowanie oznakowania ekologicznego na opakowaniach, które pozwala konsumentom zidentyfikować produkty spełniające kryteria ekologiczne, w tym kryteria wydajności materiałowej i ograniczeń w opakowaniach oraz stosowaniu substancji niebezpiecznych, tym samym udostępniając konsumentowi informacje o zapobieganiu powstawaniu odpadów w chwili zakupu danego produktu. Stosowane tzw. Zielonych zamówień publicznych.
Odpady komunalne	Podnoszenie świadomości obywateli poprzez akcję edukacyjną różnego (szkolenia, ulotki czy informatory). Racjonalizacja zakupów. Wprowadzanie i upowszechnianie oznakowań ekologicznych na produktach. Kampanie informacyjne propagujące selektywną zbiórkę surowców wtórnych oraz promujące naprawy jak i ponowne wykorzystanie materiałów i produktów. Promowanie budowy i użytkowania kompostowników przydomowych, w tym wykorzystujących dżdżownice kalifornijskie.
Odpady ulegające biodegradacji inne niż	Modernizacja stosowanych technologii w przemyśle rolno – spożywczym, przetwórstwa drewna, produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury, a także instalacji służących do oczyszczania ścieków.

Grupa odpadów	Środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów
komunalne	Właściwe użytkowanie mebli, naprawa i konserwacja. Racjonalizacja użycia papieru oraz opakowań z papieru i tektury. Zakupy żywności w niezbędnych ilościach. Prowadzenie w ośrodkach żywienia ewidencji zakupionej i przechowywanej żywności co pozwala na lepsze planowanie zakupów oraz zapobiega gromadzeniu nadmiernych zapasów. Sprawdzanie i kontrola stanów magazynowych aby wykorzystać żywność przed upływem terminu jej ważności.

Koszty planowanych działań dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym w szczególności działań informacyjno – edukacyjnych województwie podkarpackim podano w rozdz. 8 WPGO.

Informacje o podjętych działaniach na terenie województwa podkarpackiego w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ocena środków służących zapobieganiu powstawania odpadów oraz osiągniętych efektach i użyteczności Działania dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów prowadzone były w ramach:

- Cyklu konferencji poświęconych prawidłowemu gospodarowaniu odpadami komunalnymi (organizowane przez Marszałka Województwa).
- Organizowanych przez gminy: szkoleń, wycieczek uczniów szkół na obiekty gospodarowania odpadami, pogadanek.
- W ramach Akcji Sprzątania Świata.
- Konkursów w zakresie zbierania zużytych baterii.

Jak z powyższego wynika, w województwie podkarpackim w latach minionych zbyt mało poświęcano uwagi zagadnieniom dotyczącym zapobiegania powstawaniu odpadów, skupiając się raczej na sposobach ich zagospodarowania.

W niniejszym planie gospodarki odpadami wskazano środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów dla wszystkich grup odpadów, wskazano cele i kierunki działań oraz przewidziano środki finansowe na działania z tym związane.

Plan unieszkodliwiania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska

Oleje odpadowe

Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej.

Pomoc w upowszechnianiu istniejącego systemu gromadzenia i zbierania zużytych olejów wśród mieszkańców, drobnych przedsiębiorców i rolników.

Jako priorytetowe należy traktować metody służące do regeneracji zużytych olejów w celu wytworzenia oleju bazowego przed innymi metodami odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwianiem.

Monitorowanie prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi.

Odpady zawierające PCB

Przeprowadzenie kontroli przedsiębiorców w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Zaprzestanie użytkowania instalacji i

urządzeń zawierających PCB; dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB” przewidywanego do wykonania w latach 2007 – 2010.

Organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji.

Monitorowanie prawidłowego postępowania z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB – w przypadku ich wykrycia.

Odpady zawierające azbest

Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej nt. szkodliwości azbestu i prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest.

Realizacja zadań w zakresie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, zgodnie z Wojewódzkim programem usuwania azbestu na lata 2009 - 2032.

Wybudowanie kwater/składowisk na odpady zawierające azbest oraz stosowanie innych, dozwolonych prawem metod zagospodarowania odpadów azbestowych.

7. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego na lata 2015 – 2023 zamieszczono w tabeli poniżej. W kolejnych tabelach podano natomiast koszt realizacji poszczególnych grup zadań, w rozbiciu na:

- Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami.
- Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.
- Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z sektora przemysłowego.
- Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.
- Zadania w zakresie gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów.

Tabela 57 Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego na lata 2015 - 2023

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca ¹
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami			
1.	Działania ciągłe	Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi, mediami i przemysłem
2.	Działania ciągłe	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska	Urzędy administracji publicznej, przedsiębiorcy
3.	Działania	Kontrola podmiotów prowadzących działalność	WIOŚ,

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca ¹
	ciągłe	w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Marszałek, Starosta
4.	Działania ciągłe	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Wojewoda, Marszałek, jednostki sektora finansów publicznych, związki gmin, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
5.	Działania ciągłe	Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Samorząd terytorialny
6.	Działania ciągłe	Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych	Jednostki sektora finansów publicznych
7.	Działania ciągłe	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych (w celu sukcesywnego likwidowania dzikich wysypisk odpadów czyli usuwania odpadów z miejsc, które nie są legalnymi składowiskami odpadów lub magazynami odpadów)	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
8.	Działania ciągłe	Monitorowanie wskaźników wytwarzania odpadów oraz wspieranie działań związanych z badaniem charakterystyki odpadów	Marszałek Województwa
9.	2018	Utworzenie i uruchomienie Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO)	Minister Środowiska
10.	2017, 2020, 2023	Sporządzenie Sprawozdania z wykonania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podkarpackiego	Zarząd Województwa
11.	2023	Aktualizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami	Zarząd Województwa
Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi			
1.	Działania ciągłe	Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi, mediami
2.	Działania ciągłe	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
3.	Działania ciągłe	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonym wojewódzkim planem gospodarki odpadami	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca ¹
4.	Działania ciągłe	Wydawanie decyzji nakazujących usunięcie odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych a także likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikie wysypiska)	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
5.	Działanie ciągłe	Przeprowadzenie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne do wszystkich wymogów dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.Urz. L 182 z 16.7.1.1999 r., str. 1-19; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.4, str. 228, z późn. zm.)	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
6.	Do 31 marca Każdego roku	Złożenie sprawozdań do Marszałka województwa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
7.	2015 - 2023	Umieszczanie na listach przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW zadań związanych z budową i modernizacją instalacji do zagospodarowania odpadów oraz zadań związanych z zamykaniem i rekultywacją składowisk odpadów komunalnych	WFOŚiGW
8.	2015 - 2023	Budowa, rozbudowa i przebudowa zakładów zagospodarowania odpadów (w tym instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji)	Gminy, związki międzygminne, Przedsiębiorcy
9.	2015 - 2023	Budowa i rozbudowa składowisk odpadów (dotyczy tylko i wyłącznie składowisk wskazanych jako RIPOK)	Gminy, związki międzygminne, zarządzający składowiskiem
10.	2015 - 2023	Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	Gminy, związki międzygminne, Przedsiębiorcy
11.	2015 - 2023	Monitoring składowisk	Zarządzający składowiskiem
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z sektora gospodarczego			
1.	Działania ciągłe	Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących wpływu odpadów na środowisko oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami	Marszałek
2.	Działania ciągłe	Dostosowanie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymagań ochrony środowiska	Przedsiębiorcy
3.	Działania ciągłe	Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT)	Marszałek, Starostowie
4.	Działania ciągłe	Wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	Marszałek, Starostowie, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
5.	Działania ciągłe	Monitoring prawidłowego postępowania z odpadami	Marszałek, Starostowie, WIOŚ

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca ¹
6.	2015 - 2023	Zamykanie i rekultywacja składowisk	Przedsiębiorcy
7.	2015 - 2023	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego	Przedsiębiorcy
Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi:			
1.	Działanie ciągłe	Przeprowadzenie kontroli przedsiębiorców w celu oceny realizacji zadania ujętego w Kpgo 2010 „Zaprzestanie użytkowania instalacji i urządzeń zawierających PCB; dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB”	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
2.	2016 - 2013	Usuwanie instalacji i urządzeń zawierających PCB; dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB	Przedsiębiorcy
3.	2016 - 2023	Przeprowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Kpgo 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
4.	2016 - 2023	Prowadzenie kontroli organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zakładów przetwarzania baterii i akumulatorów	Inspekcja Ochrony Środowiska, urzędy kontroli skarbowej
5.	2016 - 2023	Prowadzenie kontroli stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Marszałek Województwa
6.	2015 - 2023	Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
7.	2015 - 2023	Udoskonalenie i rozwinięcie systemu zbierania baterii i akumulatorów małogabarytowych ze źródeł rozproszonych	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
8.	2016 - 2023	Rozbudowa istniejących systemów zbierania przeterminowanych lekarstw od ludności	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast,

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca ¹
			przedsiębiorcy
9.	2016 - 2023	Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Przedsiębiorcy
10.	2016 - 2023	Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, określonych w „Wojewódzkim programie usuwania azbestu na lata 2009 - 2032”	Marszałek, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
11.	2016 - 2023	Wspieranie inicjatyw zmierzających do rozbudowy systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
12.	2016 - 2023	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego (poza w/w instalacjami)	Przedsiębiorcy
13.	2016 - 2023	Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
14.	2016 - 2023	Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami materiałów wybuchowych (w przypadku ich wystąpienia)	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
Zadania w zakresie gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów			
1.	Działania ciągłe	Prowadzenie kontroli w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
2.	Działania ciągłe	Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
3.	2016	Sporządzenie spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
4.	Działania ciągłe	Prowadzenie kontroli unieszkodliwiania obiektów wydobywczych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Państwowa Straż Pożarna
5.	2016 - 2023	Wspieranie działań zmierzających do rozbudowy infrastruktury technicznej zbierania zużytych opon, szczególnie w zakresie odbierania od małych i średnich przedsiębiorstw	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie,

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca ¹
			burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy
6.	Działania ciągłe	Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy
7.	2015 - 2023	Budowa instalacji do przetwarzania osadów ściekowych	Przedsiębiorcy
8.	2016 - 2023	Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy

¹Zastosowano ogólne nazewnictwo ze względu na fakt, że zadania wykonują zarówno organy wykonawcze jak i uchwałodawcze

Tabela 58 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2015 – 2023
Zadania ogólne z zakresu gospodarki odpadami

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2015 – 2023	
1.	Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi, mediami i przemysłem	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
2.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska	Urzędy administracji publicznej, przedsiębiorcy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
3.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	WIOŚ, Starostwie, Marszałek Województwa	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
4.	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Wojewoda, Marszałek, jednostki sektora finansów publicznych, związki gmin, wójtowie,	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2015 – 2023	
		burmistrzowie, prezydenci miast				
5.	Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Samorząd terytorialny	Działania ciągłe			W ramach działalności własnej
6.	Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych	Jednostki sektora finansów publicznych	Działania ciągłe			W ramach działalności własnej
7.	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych (w celu sukcesywnego likwidowania dzikich wysypisk odpadów czyli usuwania odpadów z miejsc, które nie są legalnymi składowiskami odpadów lub magazynami odpadów)	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działania ciągłe			W ramach działalności własnej
8.	Monitorowanie wskaźników wytwarzania odpadów oraz wspieranie działań związanych z badaniem charakterystyki odpadów	Marszałek Województwa	Działania ciągłe			W ramach działalności własnej
9.	Utworzenie i uruchomienie Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO) (kontynuacja realizacji zadania wskazanego w Kpg 2010)	Minister Środowiska	2018			W ramach działalności własnej
10.	Sporządzenie Sprawozdania z wykonania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podkarpackiego	Zarząd Województwa	2017, 2020, 2023	180,0	180,0	Środki własne, fundusze ochrony środowiska
11.	Aktualizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami	Zarząd Województwa	2023	120,0	120,0	Środki własne, fundusze

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2015 – 2023		
							ochrony środowiska
Razem				240,0	120,0	120,0	

Tabela 59 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023 (Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi)

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023	
1.	Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi, mediami	Działania ciągłe	28 520,0	12 840,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
2.	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
3.	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonym wojewódzkim planem gospodarki odpadami	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
4.	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych (w celu sukcesywnego likwidowania dzikich wysypisk odpadów czyli usuwania odpadów z miejsc, które nie są legalnymi składowiskami odpadów lub magazynami odpadów)	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działania ciągłe	9600	9 600,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
5.	Przeprowadzenie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których	Wojewódzki Inspektor Ochrony	Od 2016	W ramach działalności własnej		

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023	
	są składowane odpady komunalne do wszystkich wymogów dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.Urz. L 182 z 16.7.1.1999 r., str. 1-19; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.4, str. 228, z późn. zm.)	Środowiska				
6.	Złożenie sprawozdań do Marszałka województwa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Corocznie do 31 marca			W ramach działalności własnej
8.	Umieszczanie na listach przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW zadań związanych z budową i modernizacją instalacji do zagospodarowania odpadów oraz zadań związanych z zamykaniem i rekultywacją składowisk odpadów komunalnych	WFOŚiGW	2017 - 2023			W ramach działalności własnej
10.	Budowa, rozbudowa i przebudowa zakładów zagospodarowania odpadów, budowa stacji przeładunkowych i punktów selektywnego gromadzenia odpadów	Gminy, związki międzygminne, Przedsiębiorcy	2016 - 2023		55 430,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
11.	Budowa i rozbudowa składowisk odpadów (dotyczy tylko i wyłącznie składowisk wskazanych jako RIPOK)	Gminy, związki międzygminne, zarządzający składowiskiem	2015 - 2023	15680	15 680,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
12.	Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	Gminy, związki międzygminne, Przedsiębiorcy	2015 - 2023	30 505	30 505,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
13.	Monitoring składowisk	Zarządzający składowiskiem	2015 - 2023	9 050	9050	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska

Tabela 60 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z sektora przemysłowego

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023		
1.	Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących wpływu odpadów na środowisko oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami	Marszałek	Działania ciągłe	125,0	125,0		Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
2.	Dostosowanie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymagań ochrony środowiska	Przedsiębiorcy	Działania ciągłe	bd	bd bd		Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
3.	Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT)	Marszałek, Starostowie	Działania ciągłe	1250,0	1250,0		Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
4.	Wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	Marszałek, Starostowie, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	Działania ciągłe	9 900,0	9 900,0		Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
5.	Monitoring prawidłowego postępowania z odpadami	Marszałek, Starostowie, WIOŚ	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
6.	Zamykanie i rekultywacja składowisk	Przedsiębiorcy	2015-2023	bd	bd	bd	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023		
7.	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego	Przedsiębiorcy	2015 - 2023	bd	bd	bd	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska

Tabela 61 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2015 – 2023
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2015 – 2023	
1.	Przeprowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Kpgo 2010 „Zaprzestanie użytkowania instalacji i urządzeń zawierających PCB: dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB”	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	2016 2023	-	W ramach działalności własnej	
2.	Usuwanie instalacji i urządzeń zawierających PCB; dekontaminacja i unieszkodliwianie PCB	Przedsiębiorcy	2016 2023	-	W ramach działalności własnej	
3.	Przeprowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Kpgo 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	2016 2023	-	W ramach działalności własnej	
4.	Prowadzenie kontroli organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zakładów przetwarzania baterii	Inspekcja Ochrony Środowiska, urzędy kontroli skarbowej	2016 2023	-	W ramach działalności własnej	

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2015 – 2023	
	i akumulatorów					
5.	Prowadzenie kontroli stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Marszałek Województwa	2016 - 2023			W ramach działalności własnej

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023	
4.	Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2016 – 2023	720,0	480,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
5.	Udoskonalenie i rozwinięcie systemu zbierania baterii i akumulatorów małogabarytowych ze źródeł rozproszonych	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2016 – 2023	720,0	480,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
6.	Rozbudowa istniejących systemów zbierania przeterminowanych lekarstw od ludności	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy	2016 – 2023	720,0	480,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
7.	Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Przedsiębiorcy	2016 – 2023	bd	bd	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023	
8.	Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, określonych w „Wojewódzkim programie usuwania azbestu na lata 2009 - 2032” Oszacowane koszty: od 79 806,0 do 266 020,0 tys. zł. W WPGO koszty uśredniono.	Marszałek, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2016 – 2023	90,0	90,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
9.	Wspieranie inicjatyw zmierzających do rozbudowy systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2016 – 2023	160,0	160,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
10.	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego (poza w/w instalacjami)	Przedsiębiorcy	2016 – 2023	bd	bd	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
11.	Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	2016 – 2023	W ramach działalności własnej		
12.	Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami materiałów wybuchowych (w przypadku ich wystąpienia)	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	2016 – 2023	W ramach działalności własnej		

Tabela 62 Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami w województwie podkarpackim w latach 2016 – 2023
Zadania w zakresie gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023	
1.	Prowadzenie kontroli w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
2.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej		
3.	Sporządzenie pierwszego spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	2016-2023	W ramach działalności własnej		
4.	Prowadzenie kontroli unieszkodliwiania obiektów wydobywczych	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Państwowa Straż Pożarna	2016 - 2023	W ramach działalności własnej		
5.	Wspieranie działań zmierzających do rozbudowy infrastruktury technicznej zbierania zużytych opon, szczególnie w zakresie odbierania od małych i średnich przedsiębiorstw	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy	2016 - 2023	240,0		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
6.	Rozbudowa infrastruktury technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie,	2016 - 2023	5 000		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska

Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego –aktualizacja

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)		Źródła finansowania
				ogółem	2016 – 2023	
	drogowej	burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy				
7.	Budowa instalacji do odwadniania i suszenia osadów ściekowych celem przygotowania ich do odzysku	Przedsiębiorcy	2016 - 2023	bd		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
8.	Budowa instalacji przetwarzania osadów ściekowych	Przedsiębiorcy	bd	bd		bd
9.	Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych	Przedsiębiorcy, Marszałek, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, przedsiębiorcy	2015 - 2023	bd		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska

8. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU

Ocenę realizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego oraz jego monitorowanie oparto m. in. o wskaźniki podane przez Ministerstwo Środowiska w „Wytycznych do opracowania sprawozdania z realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami”. Ocena ta prowadzona będzie na podstawie danych z następujących źródeł:

- Baza danych WSO prowadzona przez Marszałka Województwa a także mającej powstać Bazy Danych Odpadami
- Główny Urząd Statystyczny (GUS).
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ).
- Ankietyzacja gmin i przedsiębiorców.

Wskaźniki monitoringu mogą ulec zmianie jeśli to będzie podyktowane np. przepisami prawa w tym zakresie..

WSKAŹNIKI MONITORINGU

Tabela 63 Wskaźniki monitorowania Planu gospodarki odpadami dla województwa Podkarpackiego

L.p.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka	Wartość
1	Masa odpadów poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	Mg	
2	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	%	
3	Masa odpadów wykorzystanych poza instalacjami i urządzeniami	Mg	
4	Odsetek masy odpadów wytworzonych wykorzystanych poza instalacjami i urządzeniami	%	
5	Masa odpadów poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	Mg	
6	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%	
7	Masa odpadów poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	Mg	
8	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%	

L.p.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka	Wartość
9	Masa odpadów poddanych składowaniu	Mg	
10	Odsetek masy odpadów poddanych składowaniu	%	
11	Masa zebranych i odebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg	
12	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie	Mg	
13	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie,	%	
14	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg	
15	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane, poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	Mg	
16	Odsetek masy odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane, poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%	
17	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	Mg	
18	Odsetek masy odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%	
19	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie poddanych recyklingowi, przygotowaniu do ponownego użycia i odzyskowi innymi metodami (bez recyklingu organicznego)		
20	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	Mg	
22	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie, poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%	

L.p.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka	Wartość
22	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie, poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	Mg	
23	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	%	
24	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	Mg	
25	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie poddanych składowaniu	%	
26	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie poddanych składowaniu	Mg	
27	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	Mg	
28	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne lub odpady po mechaniczno-biologicznym lub mechanicznym przetworzeniu odpadów komunalnych – ogółem	Mg	
29	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne lub odpady po mechaniczno-biologicznym lub mechanicznym przetworzeniu odpadów komunalnych – ogółem	%	
30	Liczba instalacji do –mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.	
31	Moce przerobowe instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	Mg	
32	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg	
33	Masa selektywnie zebranych i odebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych unieszkodliwieniu innymi metodami niż składowanie	%	

L.p.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka	Wartość
34	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych i odebranych odpadów niebezpiecznych poddanych unieszkodliwieniu innymi metodami niż składowanie	Mg	
35	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	%	
36	Masa wprowadzonych na rynek olejów przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
37	Masa olejów odpadowych poddanych odzyskowi w instalacjach znajdujących się na terenie województwa	%	
38	Masa wprowadzonych na rynek przenośnych baterii i akumulatorów przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
39	Masa selektywnie zebranych zużytych baterii i akumulatorów przenośnych	Mg	
40	Masa zebranych zużytych baterii i akumulatorów kwasowo-ołowiowych	Mg	
41	Poziom odzysku baterii i akumulatorów	Mg	
42	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów	Mg	
43	Masa pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest	szt.	
44	Pozostała do zapewnienia pojemność składowisk/kwater przyjmujących odpady azbestowe	%	
45	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji	Mg	
46	Masa odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji poddanych odzyskowi	szt.	
47	Masa odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji poddanych recyklingowi	Mg	
48	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg	
49	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu	Mg	

L.p.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka	Wartość
50	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu	%	
51	Masa opakowań wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	%	
52	Masa opakowań ze szkła wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
53	Masa opakowań z tworzyw sztucznych wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	%	
54	Masa opakowań z papieru i tektury wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
55	Masa opakowań ze stali wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
56	Masa opakowań z aluminium wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
57	Masa opakowań z drewna wprowadzonych z produktami na rynek przez przedsiębiorców mających siedzibę na terenie województwa	Mg	
58	Masa odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi – ogółem w instalacjach znajdujących się na terenie województwa	Mg	
59	Masa odpadów opakowaniowych podanych recyklingowi – ogółem w instalacjach znajdujących się na terenie województwa	Mg	
60	Masa opon poddanych innym niż recykling procesom odzysku w instalacjach znajdujących się na terenie województwa	Mg	
61	Masa opon poddanych recyklingowi w instalacjach	Mg	

L.p.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka	Wartość
	znajdujących się na terenie województwa		
62	Liczba czynnych składowisk odpadów przemysłowych	szt	
63	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów przemysłowych	Mg	

9. WNIOSKI Z PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIANIA W PLANIE

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko nałożony został zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wynika on z konieczności przeprowadzenia przez właściwy organ administracji postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, które odbywa się w oparciu o niniejszy dokument.

Głównym celem opracowania Prognozy jest określenie możliwych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zaktualizowanego Planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego (zwanego dalej WPGO). Należy mieć jednocześnie na uwadze, że sam plan gospodarki odpadami jest z natury swojej opisem zamierzeń mających na celu poprawę sytuacji w środowisku związanej z zagrożeniem odpadami.

Należy podkreślić, że Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla strategicznych dokumentów, takich jakim jest plan gospodarki odpadami z założenia nie jest dokumentacją szczegółową, odnoszącą się do skutków oddziaływania poszczególnych inwestycji. Jej głównym bowiem celem jest odniesienie się treści planistycznej dokumentu do polityki ekologicznej oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także określenie trendu całłościowej polityki gospodarki odpadami na terenie województwa z punktu widzenia potrzeby jej realizacji. Prognoza ta w ogólny, strategiczny sposób rozważa korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji WPGO bądź odstąpienia od tej realizacji.

Skutki oddziaływania poszczególnych inwestycji realizowanych w ramach planowanej gospodarki odpadami są przedmiotem osobnej procedury oddziaływania prowadzonej na etapie projektowania instalacji.

Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji WPGO. Wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji Planu i przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom oraz przedstawia sposoby ich minimalizacji. Wnioski i rekomendacje

zawarte w Prognozie powinny być włączone do Planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego.

Projekt WPGO zgodny jest z Krajowym planem gospodarki odpadami 2014 (M.P. Nr 101, poz. 1183). Odpowiada on aktualnie obowiązującym wymaganiom stawianym planom gospodarki odpadami, w tym przede wszystkim w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W Planie gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego nie rozważano wariantu polegającego na niepodejmowaniu żadnych działań ukierunkowanych na poprawę stanu gospodarowania odpadami. Wynika to głównie z diagnozy stanu aktualnego w tym zakresie, która wykazała konieczność wprowadzenia niezbędnych zmian zmierzających do poprawy stanu gospodarowania odpadami, w tym przede wszystkim w gospodarce odpadami komunalnymi.

Brak działań w zakresie gospodarowania odpadami nie jest także do zaakceptowania ze względu na: zapisy Polityki Ekologicznej Państwa, Krajowego planu gospodarki odpadami Kpgo 2014, zobowiązania Polski w zakresie gospodarowania odpadami wynikające z akcesji do Unii Europejskiej, wymogi narzucone polskim prawodawstwem, wzrastającą świadomość mieszkańców domagających się zmian w zakresie gospodarowania odpadami, czynniki ekonomiczne (w tym m.in. drastyczne podwyżki w zakresie opłat za składowanie odpadów nie przetworzonych).

Wariant polegający na nie podejmowaniu żadnych działań nie spełni wymagań prawnych w zakresie:

- wymogów art. 11 dyrektywy 2008/98/WE dotyczących przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości innego pochodzenia, pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych do minimum 50%;
- wymogów dyrektywy 1999/31/WE dotyczących kierowania na składowisko wyłącznie odpadów po przetworzeniu oraz osiągnięcia wyznaczonych prawem poziomów redukcji ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko;
- wymogów dyrektywy 2008/98/WE dotyczącej odpadów określającej wymagania w zakresie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku odpadów.

W Projekcie WPGO wskazuje się podział województwa na następujące Regiony gospodarki odpadami:

- Region Centralny
- Region Południowy
- Region Północny.
- Region Wschodni
- Region Zachodni.

W Regionie Centralnym docelowy system gospodarowania odpadami komunalnymi opierać się będzie na ich termicznym przetwarzaniu z uzyskaniem energii.

Realizacja WPGO pozwoli spełnić wymogi w/w dyrektyw, jak również Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 roku w sprawie dopuszczania odpadów do składowania które zakazuje z dniem 1 stycznia 2013 składowania odpadów o kodach: 19 08 05, 19 08 12, 19 08 14, 19 12 12 oraz odpadów z grupy „20” o wartości ciepła spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy i wartości ogólnej węgla organicznego, która nie powinna przekroczyć (TOC) – 5% suchej masy. Wykorzystanie części odpadów w procesach spalania i współspalania pozwoli zagospodarować odpady wskazane w rozporządzeniu i tym samym ograniczy ilość odpadów kierowanych na składowisko, co ma szczególne znaczenie w sytuacji wyczerpywania się pojemności składowisk na terenie województwa.

W przypadku nie podjęcia działań w zakresie poprawy stanu gospodarowania odpadami należałoby oczekiwać następujących skutków środowiskowych:

- Brak odbierania i zbierania wszystkich wytworzonych przez mieszkańców odpadów komunalnych skutkowałby powstawaniem większej ilości tzw. dzikich wysypisk oraz spalaniem części odpadów w piecach (emisje zanieczyszczeń gazowych, w tym np. dioksyn).

- Utrzymywanie się stanu, w którym podstawowym sposobem postępowania z odebranymi i zebranymi odpadami komunalnymi byłoby ich unieszkodliwianie przez składowanie, powodowałoby dalszą degradację środowiska wokół składowisk. Składowanie odpadów powoduje emisje gazów, pylenie oraz rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Składowiska są ponadto obiektami, które niszczą walory krajobrazowe środowiska. Konieczna stałaby się sukcesywna rozbudowa składowisk, co powiększałoby w/w negatywne skutki w środowisku.

Wzmożone emisje odorów i biogazu ze składowisk wynikałoby w dużym stopniu ze składowania odpadów ulegających biodegradacji. Zanieczyszczenie środowiska, w tym również metalami ciężkimi byłoby skutkiem usuwania na składowiska znajdujących się w odpadach komunalnych odpadów niebezpiecznych (resztki farb i lakierów, lampy rtęciowe itp.).

- Wydzielanie z masy odpadów komunalnych niewielkich ilości materiałów surowcowych. Materiały surowcowe (papier, tworzywa sztuczne, szkło, metale) pozwalają ograniczyć wykorzystywanie w produkcji wyrobów z surowców pierwotnych.

- Zbyt mała ilość zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych skutkowałaby przedostawaniem się do środowiska wielu zanieczyszczeń (metale ciężkie, oleje, freony, składniki aktywne leków itp.).

- Niedostateczna przepustowość instalacji do zagospodarowania odpadów skutkowałaby zwiększoną presją na składowanie odpadów, co omówiono powyżej. Brak działań zapobiegających wytwarzaniu odpadów (w tym przede wszystkim edukacji) skutkowałby zwiększaniem się ilości wytwarzanych odpadów, co przy niedostatecznej ilości instalacji do ich zagospodarowania powodowałoby zwiększanie się ilości odpadów składowanych.

- Brak odpowiednich instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji spowodowałoby składowanie tej grupy odpadów, co jest niezgodne z celami gospodarowania odpadami w Polsce oraz zapisami ustawy o odpadach.

- Nieprzestrzeganie przez część przedsiębiorców obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami wynikających z aktów prawnych (dotyczy to przede wszystkim obowiązku dokonywania sprawozdawczości) oraz niesprawny

monitoring gospodarki odpadami niebezpiecznymi, szczególnie w odniesieniu do sektora małych i średnich przedsiębiorstw skutkowałoby zwiększaniem się ilości odpadów niewłaściwie zagospodarowywanych (np. usuwanie na tzw. dzikie wysypiska).

- Brak działań w zakresie uporządkowania gospodarowania wycofanymi z eksploatacji pojazdami spowodowałaby, że pojazdy te demontowane byłyby poza stacjami demontażu, co miałoby negatywne skutki środowiskowe (np. zanieczyszczenie wód podziemnych przy warsztatach, usuwanie części na dzikie wysypiska itp.).

- Niedostateczna ilość zakładów przetwarzania zużytego sprzętu stwarzałaoby trudności z zagospodarowaniem powstającej dużej ilości sprzętu nie nadającego się do dalszego użytkowania. Odpady te trafiałyby głównie na składowiska. Biorąc pod uwagę, że odpady sprzętu elektrycznego i elektronicznego zawierają wiele zanieczyszczeń (metale ciężkie, oleje, freony) powodowałoby to zanieczyszczenie środowiska wokół składowisk.

Brak systemu zbierania zużytych opon powodowałoby usuwanie opon na składowiska, spalanie ich lub porzucanie na tzw. dzikich wysypiskach.

Nie wykorzystywanie części odpadów budowlanych skutkowałoby zwiększonym wykorzystywaniem surowców pierwotnych w budownictwie (kruszywa).

Należy podkreślić, że realizacja WPGO doprowadzi gospodarkę odpadami na terenie województwa do pełnej zgodności z przepisami Unii Europejskiej, a zwłaszcza dyrektywy w sprawie składowania odpadów, w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy oraz prawa polskiego, w szczególności zapewni możliwość:

- zapobiegania powstawaniu odpadów i zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów,
- odzysku materiałów z odpadów poprzez ich recykling, ponowne wykorzystanie, regenerację lub przez jakikolwiek inny proces mający na celu odzyskanie surowców wtórnych lub wykorzystanie odpadów jako źródła energii,
- zmniejszenia ilości odpadów ulegających biodegradacji deponowanych na składowisku, zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji,
- minimalizacji ilości odpadów wytwarzanych i deponowanych na składowisku odpadów komunalnych,
- bezpiecznego dla środowiska końcowego unieszkodliwiania odpadów pozbawionych wartości materiałowych i energetycznych.

Lokalizacja planowanych do budowy obiektów gospodarowania odpadami jest na tyle oddalona od granicy Państwa, że wskazane w Prognozie ewentualne skutki ich funkcjonowania będą się ograniczać do terenu RP.

Przeprowadzona „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego” nie wykazała konieczności zmian w Projekcie Planu.